

3C

LK-20

72

1-2

OŽKABALIŲ DAINOS

I - II

SURINKO

D-ras J. Basanavičius

Shenandoah, Pa.

U. J. Stagaro spaustuveje.

1902.

Ant KAPO

Ant KAPO
A. A.
MARŠ IŠ BIRŠTONUN
BASANAVIČIENĖS.

ANT · KAPO ·

A · A ·

MARŠ · IŠ · BIRŠTONUN ·

BASANAVIČIENĖS ·

Apie Ožkabalių Dainas.

⊙ ūkabalių kaimas 1), kur ant sekančiu lapų atspaudintosios dainos surinktos tapo, guli Suvalkų gub., Vilkaviškio pavieta, Bartininkų arba Bartninkų valsčiuje, į tris mylias pietų – link nuo Vilkaviškio, tame butent krašte, kur diluviališkoms lygumoms pasibaigiant, prasideda riogsoti augštokosios šakos t. v. Valdažiškojo kalnyno, kursai, kaip žinoma, isz šiaur-rytų tęsdamasis, kuone skersai per Suvalkų guberniją vakarų – link eina. Seniaus šitas kalnuotasis krasztas, „Užgiriniu Traku“ vadinamas, priguļėjo administratiwiškai prie Trakų pavieto (šend. Vilniaus gub.) o ant viso ploto randamieje toki kaimai, kaip: Trakėnai, Trakiniai, Trakiszkiai, Traksėdai, Margatrakiai, Berzatrakiai ir k., rodo, kad Lietuviams čionais ant gyvatos įsikuriant, atrasta buvo tuomet dar daug girių, kurias tik iszdeginus, „trakus“ ir kaimus su laiku įtaisyta. Historiškai imant, šitas kraštas, kur ir Ožkabaliai guli, jau seniausiam, regis, laike apgyventas buvęs, nes netoli nuo čion tekančioji upė Aista, su kaimais: Aistiškiai bei Paaistiškiai primena mums vardą seniausiosios žinomos lietuwiškos gentės Aistų, kurie, kaip rodos, netik palei Aismarias (Aistmarias), kuriosn' upė Vištulė (Visla) įplaukia, bet ir šitame krašte jau IV šimtmetyje, dar Kristui ne gimus, gyveno. Kaip seniai ir kada į šitą kraštą paminėtieje Aistai ir kitos lietuwiškos gentės atvyko – vargiai kada nors dasekta taps; tuom tarpu tik tiek yra žinoma, juog, kaip kitose Užgirinio Trako vietose, teip ir Ožkabalių kaimo laukuose, užtinkamieje žemėje prahistoriškosios kultūros radiniai aiszkiausiai liudija, kad šitas kraštas jau giliausioje senovėje apgyventas buvo. Akmeniniai kirvukai, „Perkuno kulkomis“ vadinami, o pacinanti iš gadynės t. v. „neolitiškojo (akmeninio) laiko“ buvo tankiai ne tik Ožkabalių, bet ir Vartų, Grajų (lenk.

1) Apie 1875 m. turėjo 1262 margų žemės, 26 ukininkus, 286 gyven-tus.

Grajauskų) ir k. kaimų laukuose randami 2). Man dar atsime-
nant laukuose mus' kaimyno, Paliulio, apie 1866 m. atrastas ta-
po varinis, be tulės, kirvukas, paeinantis iš vėlesnės jau gadynės
— „varinio laiko“; laukuose Aidukaičių arba Mudrių ir Braduņų
ant „Geležinkalnio“, kur, regis, kapinių buta senovėje, atrandama
buvo tuomet, ariant — akėjant, lenciugėlius (retezius), peilius,
kaltus, sagutes) ir k. daiktus iš žalvario padarytus 3), paeinančius
iš dar vėlesnės gadynės „Žalvarinio laiko“. Varis bei žalvaris
musų dainose teip tankiai ir dabar minėtas, nors jis pas mus Lie-
tuvoje, kaip ir pas senovės Prusus dar Kryziokų laike, o Žemaiti-
joj' bei Latvijoj' ir vėlesniame laike pažįstamas bei vartojamas,
buvo pas mus Lietuvon, kaip ir šiaurės Europon, daug anksčiau,
nes jau in 2000 metų, Kristui ne gimus, jis iš Mazosios Asijos, per
senovės Trakiją, Dakijan įgabentas tapęs 4). Jeigu tad žalvaris jau
pirm keturių tukstančių metų musų krašte nuliejimui bei nukali-
mui visokių daigtų vartojamas buvo, tai „akmens laiką“, kada
žmogus dar metalų nepažidamas iš jadėito, obsidiano ir k. ak-
menų sau padargus darė, priderės priskirt dar gilesnei senovei.
Kas per žmonės gyveno tuomet šitame krašte ir kokios jie buvo
tautystos? Ant šitokio klausymo atsakymas — iš suprantamų
kožnam priežasčių — nors ir negali but pozitiviškas duotas, bet
visgi, jeigu mes persiimsim, kad žalvario kultura šiaurės link tik-
rai iš M. Asijos, Trakijos, Dakijos atgabenta tapus, ne bus, rodos,
sunku suprasti, arba bent dasiprotėti, kas ją atgabeno. Giliau-
sioje senovėje — kaip mums yra žinoma — aukščiau paminėta-
sias pietų krašto žemes apgyvenusios buvo yvairios Trakų tau-
tos gentės, kurios artymiausioje giminystėje buvo su šios dienos
Lietuviais, Žemaičiais, išmirusiais kalbiškai Prusais, su Dzukais ir
Latviais, teip kad mes lietuviškiasias gentes galime laikyt kaipo

2) „Perkuno kulkas“, kurias gydymui (trynimui) pažandžių ir k.
ligų vartota, galima buvo kuone kožname name atrasti; apie 1878 m. mus'
namuose buvo 3 sveikė ir keli dar sudaužyti yvairaus didumo kirvukai.

3) Viena žalvarinė stirnos galva, Ožkabaliuose atrasta, randasi
sziądien musejui' prie akademijos mokslų Krokavoje.

4) Slg. R i p l e y The origin of European culture. Popular Scien-
ce Monthly 1899. t. IX. p. 16 seq.; M o n t e l i u s. Die Chronologie der
altesten Bronzezeit in Norddeutschland und Skandinavien. Braunschweig
1900.

iszeivius (kolonistus) iš M. Asijos ir Balkanų pussalio. Patys Aistai, kuriuos jau IV šimtmetyje, Kristui ne gimus, randame tulose Lietuvos vietose beasant, buvo, kaip rodo, kolonistai iš pietinės Trakijos, kur jie šiaurės link nuo šios dienos Konstantinopolyties gyveno. Jeigu tad tokiu budu mes priimtumėm, juog varis, žalvaris iš ano pietų krašto, Trakams šiaurės-link keliantės, išgabentas ir šios dienos Lietuvon, Vokietijon ir t. t. atneštas tapęs, nesunku butų suprasti ir priežastį, kodėl jisai lietuviškose dainose ir dabar dar minėtas, ir kodėl jose apdainuojami vario bei žalvario vartai, tiltai ir kiti toki daigtai, kurių jug Lietuvoje turēt negalėta iš priežasties, kad tas metalas, kaipo importuotas daugiausia iš Karpotų kalnyno, šiaurėje visgi turėjo buti gana retas ir brangus, kad iš jo tokius didelius daiktus butų daryta; • tuom tarpu vėl žinoma, kad pas senovės trakus jų pietinėje tėviškėje ne tik „vartai“ (durys), bet ir grabų, trobų sienos buvo aptraukiamos vario ar žalvario, sidabro, aukso skardomis, togi dël galėjo tenais ir tiltai bei kiti daigtai vario ir kitų metalų skardomis apkaustyti buti. Jeigu tad paminėjimas tulų daigtų iš vario, žalvario lietuviškose dainose, pripažintie reikia, likęs iš didei seno laiko, kada lietuvių prosenių pietų šalije gyventa, tai dar svarbesni bus šiame dalyke auksas bei sidabras, iš kurio, kaip jau ant kitos vietos parodyta tapo, tik M. Asijoje, Trakijoje bei Dakijoje galėjo but daromi tie visi daiktai bei rykai, lietuviškose dainose tejp tankiai minavojami. Dar svarbesnį patvirtinimą, jog lietuvių proseniai iš pietų krašto atėję, randame paminėjime upės Dunojaus, abipusi kurios trakiškosios gyveno gentės senovėje: šitas vardas nurodo tiesiog ant tos žemės, iš kur tos dainos atgabentos. Rods, buvo jau seniau kitų 5) sakyta, buk tos upės vardas mūsų dainosna patekęs per įtekmę sloveniszkųjų dainų, bet kas užsiims tuomi nesunkum darbu palyginimo lietuviškų dainų su sloveniškomis, kožnas, viliuos, pritarš, jog čion apie slovenišką įtekmę veltui butų kalbama: nieko panašaus į tą, ką lietuviškos dainos tejp detališkai ne kartą minavoja apie tą upę („akmenėlis vidur Dunojėlio“, = oluota sala, kokios randasi Dunojūj,

---

5) Bezenberger. Litauische Forschungen. S. 18; Zeitschrift für vergleichende Lit. Geschichte 1887 Bd. I. S. 275.

„Dunojaus tiltelis” rasi tas, Trajano laike pastatytas, „Už Dunojaičio aukšti kalnai”, „bromai užsidarę anoj’ pusėj Dunojėlio”, rasi rymiškųjų tvirtynių (castellų), Dunojaus „drumstas vandėnaitis”, kaip beveik visados toje upėje yr’, daugybė yvairiausių scenų iš gyvenimo Lietuvių palei tą upę ir t. t.) sloveniškose dainose niekur nerastumei 6). Teipogi ir pažintis tulų augmenų (alyvos medis, vynmedis, ir k. 7) ir žvėrių (levas, bezdžionė, šlapis ir k.), kurių šiose dienose Lietuvoje veltui jieškotumei, o dainose bei pasakose tankiai minavojamų, liko teipogi iš anos galdynės, kada Lietuvių proseniai dar pietų krašte gyvenė. Ne tik augščiau paminėti daigtai, bet ir patsai zodis: „daina” rodo mums aiškiai, iš kur jis atneštas. Pas šios dienos Bulgarus, su senovės Trakais susimaišiusius, likęs žmonių vardas: virišk. Dojno, moter. Dojna liudoja, kad čion, ant Balkanų, pussalio Trakams dar gyvenant, tasai zodis pažinstamas, buti turėjo. Dar aiškiau apie tai stygavoja zodis „doina” (= liet. daina), likęs ir pas Rumunus, kurie, kaip žinoma, yr susidėję didesnėje dalije iš romanisuotų Trakų, Getų bei Dakų. Ne mažą vertę paženklinime paeigos Lietuvių tautos nuo senovės Trakų, Prygų ir k. reikės pripažinti dar ir lietuviškų dainų melodijoms (gaidoms).

Neuzmirštinas Ed. Gisevius 8), kurs su didžiu aitrumu bei meile rinko lietuviškas dainas, pirmas, kaip rodos, atkreipė savo atydą ir ant jų melodijų. Anot jo 9) – gaidos lietuviškų dainų pagal jų taktą, identiškos asą su prygiškomis, lydiškomis, aioliškomis, doriškomis, arba aplamiai sakant — su sengraikiškomis, kuriuos vėl, kaip žinoma, nuo prygiškų, lydiškų ir tt. paeina. Vėliaus tą pat’ tvyrtino Pr. Kuršatis 10), Bourgault – Ducoudray 11),

---

6) Slg. Millenhof. Donau, Dunav, Dunaj ir Jagić. Dunav, Dunaj in der slavich. Volkspoesie. Archiv fiir slav. Philologie. I Bd., S. 290 seq., 299 seq.

7) Bartsch. Mittheilungen d. lit. lit. Geselsch. II Bd., S. 105 ff.

8) Eduard Gisevius. Tilsit 1881. S. ff. 75 — 77.

9) Glagau. Littauen und die Littauer. Tilsit 1869. S. 158.

10) Grammatik d. lit. Sprache. Halle 1876. S. 448 ff.

11) Mėlusine. Recueil de mythologie, titterature populaire, traditions et usages. t. I. pag. 223 seq.

Bartsch ir k. Svarbiausias šiame dalyke tardymas yr' Nast'o 12), kursai detališkai darodė ne tik gilią senatvę lietuviškų melodijų ir jų identiškumą su tomis sengraikiškosios muzikos 13), bet ir identiškumą lietuviškų musikalizckų instrumentų (kanklių) su sengraikiškais (lyra, kithara), kurie, Strabonui liudijant, teipogi nuo Prygų bei Lydų paimti. Rods Bartsch'as dasipro-tėdams, jog, rasi, senovėje Lietuviai kur pietų karšte gyvenę, manė ir jų muzika patekusi ten graikiškosios įtekmei 14); tačiau šendien mes šitą dalyką visai kitaip suprantam ir suprasti turime: lydiškus, prygiškus savo dainų tonus Lietuviai turėjo tiesiok iš savo seniosos M. Asijoje, Trakijoje, tėviškės išnešti ir juos su lygšiol kaip dainose, teip ir giesmėse, per tiek šimtų metų, kai-pė tautišką ypatybę užlaiko. Ne gana to — šitie prygiskos bei lydiškos musikos tonai liekti dar ir dainose bei musikoje Bulgarų, Serbų ir k., kuriuos šitie Slovenai ant Balkanų pussalio atvyk-dami ir su trakiškaisiais gyventojais susimaišydami nuo jų prisisa-vinti turėjo. Ypačiai pastėbėtinas yra faktas, jog ne tik tekstai tulų dainų, pasakų pas Slovenus (Bulgarus, Makedonus, Serbus, Slovakus) ir Rumunus bei Aromunus randasi identiškai su lietuviš-kais, bet ir pačių dainų gaidos! Teip žinomosios dainos: „Vai tu rugeli, tu ziemkentėli“, apie Ožkabalius per rugpjutę kas dien' dai-nuojamos, melodiją kožnas skaitytojų gali nuvykęs į Balkanų kalnyną teipgi rugpjutės laike išgirsti, nors žodžiai jų dainos jau yr' visai kitoniški 15).

12) Die Volkslieder der Litauer inhaltlich und musikalisch. Tilsit 1893.

13) Slg. apie ją: K r a l i k, Altgriechische Musik. Stuttgar u. Wien 1900.

14) Mittheilungen d. lit. lith. Gesell. II. 106.

15) Kadangi pietųlink nuo Balkano, tikrojoj Trakijoje, javai visu mė-nesiu anksčiau nunoksta, ne kaip daubose kalnyno (liepos m.), todėl gy-ventojai kalnuotojo krašto, savo naminius darbus atlikę, pulkais eina per šukes Balkano iš šiaurės į Trakiją ir ten parsisamdydami ant darbo pju-menės laike, užsidirba kas met gerą skatiką. Ar toksai paprotis tarp Balkanų gyventojų jau buvo ir Trakams čion dar gyvenant — ne žinoma: gana tik tiek, jog šios dienos Bulgarų merginos su vaikiniais eidamos Trakijon ir iš ten darbą atlikusios, atgal namon gryždamos su kviečių vai-nikais, dainuoja ypatingas daineles ant tos pat gaidos, kaip ir „Vai tu rugeli.“ Pirmą kart išgirsti man teko tą melodiją Elenoje 1885 m. gyve-nant. Dainininkėms pro mano namus ainant — tai buvo prieš Jonines —

Daugumas lietuviškų, taip lygiai ir latviškų sulyg šiol mūsų tautoje likusių dainų, kaip nuo seniau žinoma, priguli prie to skyriaus, kurį „lyriškų“ vadinama: jose apdainuojami kasdieniniai vargai ir paprasti atsitikimai žmogaus gyvenimo. Labai sulygintinai mažai mums liko iš senovės laiko mytologizškų, o dar mažiaus — epiškų, ypač epiškai — historizškų dainų, kurių, kaip iš liudijimo tulų raštininkų (16) žinoma, dar ir ne taip gilioj senovėje Lietuvių tautoje, rodos, gana buta, tik su polonizacija bajorijos ir įvedimu katalikystos išnykta. Tačiau visgi randasi dar, kaip Juškos, taip šiame mano surinkime, tulso epiškos dainos — o su laiku, rasi, ir daugiaus dar bus surasta —, kurios paein' iš gilios senovės. Prie seniausių mūsų tautos dainų, Ozkabaliuose užrašytų, paskyrti pirmiaus ia reikės dviejuose variantuose dainą (CXXII ir CCCCX) apie Saroną karalių (17), nors čion jo vardas užmirštas, — arba „karaliuną“, kurs, anot dainos žodžių, turėjo „tris karietas vis aukseliu išdabintas ir šešis žirgus, vis aukseliu pakaustytus, jojo dvaro vartai buvę: vieni žalio vario, antri — misingėlio, tretieji — čysto aukso, o dvare gerta vyną iš aukso skleinyčių, iš karaliaus vyninyčios“; teipogi ir jo mergos turėjusios „aukso kvietkelę žalių šilkų skuskelę“, didžiam dvare buvę „vis variniai vartai.“ Teipogi ir daina (18) apie tą „poną“, kurs dar „anoj pusėj Dunojaus“ Lietuvių proseniams gyvenant, buvo vedęs prastą „močiutės dukružę“ vardu „Sagutę“; kaip jam, karan išjojus, jo tarnas „didį melą sudėjo“ ir pas „poną“ nujojęs, jam apskundė, buk ji „su kraučiuokais“ namie ulevojanti; kaip „ponas“ didei supykęs ir savo vaiską palikęs, parvažiavęs namon

---

anksti rytą pašokau iš miego išgirdęs tą taip gerai man pažįstamą gaidą ir stebėdamasis iškurgi, pas mano langus lietuviškos dainos atsirado aidas... Langą pravėręs pamačiau tik kruvą bulgariškų merginų dainuojančių ir einančių su keliais vyrais ir 4 — 5 asilais, sunkiai drabužiais ir kitais rakandais apkrautais, kuriuos jie drauge vedėsi.

16) Slg. S t r y j k o w s k i, Kronika polska, litewska, žmódzka. Warszawa 1846. I. 320; K o j a l o w i c z Historia Lituaniae lib. VIII p. 330; slg. ir Bezenberger'į recenzijoj' Bartsch'o „Dainų Balsai“ Zeitschrift fiir vergl. Lit. — Geschichte und Renais. — Literatur. Berlin 1887. N. F. Bd. I. S. 268 ff.

17) Slg. „Lietuv. trakiškos Studijos“ I.

18) „Ozkalbių dainos“ Tilžeje 1884. n. VIII.

pro rumužį aidamas „aukso karda skambino“ tarytum koks mykeniškiosios kultūros karžygis; kad jis prisakė Sagutę Dunojuje nuskandinti, ale apie jos nekaltybę datyres ir pats upen įpuolė, ją gelbėt norėdamas, ir drauge su jai' prigėrė; kaip paskui jų kapą „aukso tvora“ aptvėrė ir t. t. — vislab liudija, kad šita daina priguli skaitliun seniausių lietuviškų epiškų dainų, nors mes ir nežinome tikrai, kur aprašomasis atsitikimas nusidavęs. Tą pat reikėtų sakyti ir apie historiją tulos „Bendoriutės“ su ponu Kaniušu, žinomą iš Juškos dainų 19), historija, kuri teipogi kur ten ant Dunojaus kranto atsitikus. Iš vėlesnio jau, rasi, laiko paeina epiška dainelė apie tulą Danilą (CCCCIII), apie tulos Doružėlės kurias (CVI) ir k.

Dar vėlesnei gadynei priguli labai akyvos reminescencijos Ožkabalių dainose apie Vilnių, Varsavą, Krckavą, apie tulus prietikius su Lenkais, apie „Lenkų ponus“ ir tt. Prie historikų dainų reikėtų, rasi, priskyrt' ir tą, kurioje atmenama, juog buvus gadyne, kada mūsų „bernelius“ varytą į „svetimą šalėlę į Turkijos zemele“ (CCCXCV), laikuose karių su Turkais, ir k. Iš historikų atsitikimų pastarojo šimtmečio Ožkabalių dainos dar žino apie prigulėjimą Suvalkų gubernijos prie Prusų, kuomet mūsų kampo „bernelius“ gabenta kariaunon net į Gumbinę bei Geldapę ir jiems ten „nog Prusokų, nog pagonų“ tekę daug prikentėti (XIII). Ir Napoleono karių laikas neužmirštas: viena daina sako, „Francuzas mandras — daug karalių ant Ruso suvarė“, kita vėl žino, juog „kaip lapeliai nuo medžių nukrito, teipo prancuzai nuo šalčio iškrito“ (XIV, CXCIV, CCLXIV).

Iš laiko revoliucijos 1830–31 m. liekti daina (CCCXLV) su atgarsu kovų su Maskoliais apygardoje Mariampolės ir daina apie Teodoro Medekšos karžygiškus veikalus (CCLXXXI). Vienoje dainoje, rodos iš gadynės caro Mikalojaus, bernelis apverkia savo nelaimą, patekęs maskoliškon kariaunon (CCXXII); šitai gadynei, regis, prigulės ir teip vadinamasis „balsas, šaukiantis broliø pas broli“ (CCXCIX).

Iš laiko pastarojo „lenkmečio“ (1863) liko mums ta akyva daina apie kunigus, kuriuos Maskoliams išvežus, nebuvo

19) Lietuv. dain. I. n. 194.

kam nė į bažnyčią žmonių „užprašyti“, nes, kaip žinoma, Muraviovas, dainos žodžiais sakant, „kunigus išvarė, bažnyčias uždarė, daugel' mokintojų Sibiron išvarė.“ (CXC) 20).

Kaip aukščiau paminėtos liekanos senoviškosios mūsų epikos Ožkabilių dainose tur tulą istorišką bei literarišką svarbumą, taip lyginai ne menkiaus akyvos yr' jose ir tos liekanos, kurios prie taip vadinamojo „epo apie žvėris“, ar „žvėriško epo“ (vok. Thierepos) priklauso, butent: daina apie vilko svotbą (LXXIV), apie katiną ir peles (CCCLXI), apie paukščių veseliją (CCXXXVIII), apie vainą žvėrių keturkojų su paukščiais (CCXXIX), ir k.

Epą apie žvėris, pavidale satyros, anot liudijimo klasiškųjų autorių, išradę Prygai, kaip žinoma, trakiška gentė. Ypačiai šitame epe (pasakininkystoje) pagarsėjo vardas tulo karo Pigo ir prygo, arba, kaip kiti jį vadina, trako Aisopo, kurio pasakos prozaškai graikiškoje kalboje užrašytos, vėliaus tulo Babriaus graikiškomis ailiomis, nors ne visos, surašytos, pagaliaus kaisaro Augusto ar Tiberiaus laike tulo Makedono Phaidro lotyniškai išguldytos tapo, daug vėliaus jos perėjo į visų civilisuotų tautų kalbas; Dr. L. Rhesa, didei senos, jau Homero „Yliadoje“ minėtos trakiškos pravardės vyras, jų didelę dalį ir lietuviškai išguldė. Taigi pas šitą Aisopą randame vieną trumpą pasakaitę (Rhesos išguldytyme pag. 38) apie kovą žvėrių keturkojų su paukščiais, kurią daug pilniaus ir labai originališkai aukščiau paminėta daina (CCXXXIX), dviejuose variantuose, aprašo. Šita daina, kaip rodos, plačiai ir nuo neatmenamos senovės Lietuvoje pažįstama ir dainuojama, yra didei svarbi ir ji mums rodo, kad pasaką apie tą „vainą“ tarp žvėrių ir paukščių Lietuvių sentėviai dar M. Asijoj gyvendami – kur ir levas, dainoje minėtas, tuomet prisilaikė, – rasi dar daug anksčiau Aisopo gadyneš (VI šimt. Kristui ne gimus) pažinoti turėjo, teip kad galima būtų vice versa ma-

---

20) Tarp užrašytų iki šiol' Ožkabiliuose dainų randasi dar žinomoji daina „apie Birutą“ ir kelios kitos, kaip apie šermentis kunigaikščio Poniataucko (lenk. Poniatowski), rodos iš lenkiško išguldyta. „apie Prusų išniekinimą“ su pagyrimu leukų ir t. t., kurios dėl jų menkos literariškos vertės tarp „Ožkabilių Dainų“ ne patalpintos.

nyti, jog, rasi, šitą tai dainą pats Aisopas tik į trumpą pasakutę pavertė. Pastebėtina ir tai, kad yra žinomos dar ir kitos lietuviškos pasakos, tuom tarpu dar neatspaudintos, kurios randasi ir pas Aisopą.

Apie lietuviškas dainas turime jau gausią literatūrą. Pradedant nuo prof. dr. Liudviko Rhesos 21), iš kurio surinktų dainų naudojosi Kraszewski's 22), Nesselmann'as 23) ir k., apie mūsų dainas, jų struktūrą, grožį ir t. t. buvo daug rašyta. Ypačiai su pagyra reik čionais paminėti darbus, ant šitos dirvos atliktus pastarame laike, Löbell'io, ir aukščiau jau paminėtų: Bartsch'o bei L. Nast'o Tilžėje, darbus, kuriuose randame sukrauta daug medegos studijomis apie lietuviškas dainas bei jų melodijas. Pirmiaus dar surinktos skaitlingai Juškos dainos suteikė mums nemenkai labai brangintinos, sakyčiau, archaiologiškos medegos, likusios dainose iš gyvenimo lietuvių tautos neatmenamoje senovėje. Ir atspaudinimas čionais šitų Ozkabaliuose surinktų dainų, kurios, aistetiškai imant, iš didesnės dalies neabejotinai prigul skaitliuon dailiausių mūsų tautos dainų, viliuos, prisidės ne menkai prie susipažinimo su dainininkysta lietuvių ir jų kalba. Dialektas šitų dainų yra — pietų Lietuvos, jame sulyg šiol mažai buvo rašyta bei spaudinta. Rasi didžiausias ypatingumas šito dialekto — yra užlaikymas literos *a*, visur tenais, kur žemaitiškame *e* randasi, kuom jisai, prilygsta sengraikiškai — doriškamjam dialektui. Teipogi archaiškas nesuminkštinimas literos *u* galuonėse *praesentis* (noru, turu) *et futuri* (matysu, noresu graik. — *σω*), kaip ir infinitivas ant — *te* (slg. graik. — *εω*, — *σθα*, senprus. — *tvei*) yr' charakteristiška žymė šito pietinio dialekto ir jį priskiria prie seniausių lietuviškos kalbos tarmių, tačiau litera *n* in *accusativo singularis* et *genetivo pluralis* ištarime, gyvoje kalboje, jau išnykus. Prie šito reikėtų dar užtėmyti vienoje dainoje labai seną formą: *brai* = broliai, su kuria, kiek man žinoma, tik iš Ozkabalių dainų pirmą kart čion susipažįstam; šalije jos reik' pastatyt'

---

21) Dainos, oder litthauische Volkslieder. Koenigsberg 1825; II. Auflage Berlin 1843.

22) Litwa. Warszawa 1847 . seq.

23) Littauische Volkslieder. Berlin 1853.

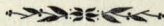
Hesychiaus lixikone randama glossa: βραδὰ ἀδελφοὶ ὄρθ' Ἐλετων.
Keliuos Ozkabaliuose užrašytos dainos apgarsintos tapo dar 1880 m. laikraštyje: „Mittheilungen der litauisch. litter. Gesellschaft in Tilsit“. (Bd. I. S. 114 ff); 1884 m. Tilžėje buvo atspaudintos knygutėje 43 „Ozkabalių dainos“ vėliaus 1899 m. „Vienybė Lietuvininkų“ (No. 14 seq.) buvo pradėjus dar kitas, likusias nuo seniaus surinktas, spaudinti. Kadangi su laiku tame pat kaime surinkta tapo keli šimtai dainų, atsirado reikalas jas visas vienoje knygoje išleisti, ką dabar ir atliekame. Visos dainos tarp 1865 — 1874 m. surinktos ir tais metais paženklinotos — mano paties užrašytos ir jos paein' daugiausia nuo mano a. a. motinos Marės ir tarnavusių tuomet pas mus merginų; 1875 — 76 m. surinktas užrašė Vincas Vaičaitis nuo nežinomų dabar dainininkų; 1899 m. užrašytos dainos mano brolio Vincos paein' iš didesnės dalies, nuo Magdės Galeckienės (100 dainų) ir po kelias nuo Magdės Besaspariutės bei Uršės Zdaniutės. Labai gaila, kad visi šitų dainų rinkikai, kaip profanai musikoje, ne galėjo jo melodijų užrašyti. Teipogi užmiršta užtėmyti, kada ir kokiuose atsitikimuose Ozkabalių dainos dainuojamos; tik V. Vaičaitis savo užrašuose prie vienos — kitos dainos padėjo parašą: „svotbinė“, „kariška arba karioniška“, „paprasta“. Šitos priezasties deli ne buvo galima jas į tulas dalis, pagal turinį ir t. t., paskaidyti, o reikėjo tik abėcėliškame rėdė, kaip ir padaryta, sustatyti.

J. B.

BAD GASTEIN, Berzelio m., 1900.

OŽKABALIŲ DAINOS.

I.

Abu mudu, brolukai,
Abu neženotu,
Abu mudu neženotu,
Žirgai pabalnoti.
Josiv' mudu, broleli,
In giriamą kaimą,
In giriamą kaimelį
Mergelių dabotie,
Prijojau dvareli,
Szoviau int murelį
Kad išeitų merguželė
Balta lelijėlė,
Išeina vuošvelė,
Juoda kaip kuoselė,
O jos miela dukterėlė,
Kaip marių varnelė.

* * *

Josiv' mudu, brolukai,
In peikiamą kaimą,
In peikiamą kaimelį
Mergelių dabotie.
Per laukelį jojau,
Radastos kvepėjo,
Dar prie vartų neprijojau,
Jau ir prizadėjo.
Išeina vuošvelė,
Balta kaip gulbelė,
O jos miela dukterėlė,
Kaip marių putelė;

Išneša vuošvelē
Vinelio kupkeļē,
O jos miela dukterēlē
Radastų kvietkeļē. (1899)

II*).

Aikim', seselēs, ant vieškelēlio,
Ar ne sulauk'sim' savo brolelio.
Mes išstovējom' kalne duobelē,
Mes nuryojom' aukštą tvorelē.
Parbēg' žirgelis ir parpukštavo,
Aukso kilpeles šalių svyravo:
Zirge, žirgeli, tu juodbērēli,
Kur tu padėjai mūsų brolelių?
— Asz jį palikau Kirkolmo miestelij,
Kurszių miestelij', svetimoj šalelėj'.
Užvajavojom' Kurszių žemaitę,
Ir iškapojom' didę karaitę:
Devynias upes plaukte-perplaukiau,
O šę deszimtą nerte - pernēriau;
Devynios kulkos pro szalį lēkē,
O ši deszimta brolelių siekē,
Kur galva krito — rožē iszdygo,
Kur kraujas tiško — žemčiugai blizgo.
(1867)

III.

Aina siratēlē viešuoju keleliu,
Ir iszdygo bijunēlis šalyje kelelio.
Jiji priaidama, pasikloniodama:
„Ar nebutum, bijunēli, man už tētuzēli?”
Bijunēlis tarē, siratēlē barē:
Ką aš busu, siratēle, tau už tētuzēli?
Ne turu kojalių, nē baltų rankelių,
Aš ne turu, siratēle, nē meilių žodelių:
Šaknelēs — kojalēs, szakelēs — rankelēs,
O tie žaliejai lapeliai tai meilus žodeliai.

* * *

*) Slg. n. CCXI. CCXXV.

Aina siratēlis viešuoju keleliu,
Ir išdygo lelijēlē šalije kelelio.
Jisai priaidamas, pasikloniodamas:
„ Ar ne butum, lelijēle, man už motinē-
[lę?"]

Lelijēlē tarē, siratēlį barē:
Ką aš busu, siratēli, tau už motinēlę?
Ne turu kojaliu, nē baltų rankeliu,
Asz ne turu, siratēli, ne meilių žodeliu.
Šaknelės — kojalės, šakelės — rankelės,
O tie žaliejai lapeliai tai meilus žodeliai.
(1875)

IV.

Aisim' šokt', aisim' šokt'!
Vilkas grikius sėjo,
Meška užakėjo,
Lapė pjaus, briedis kraus,
Šernai grudus vėtis,
Pelės pils aruoduos',
Keulė mals, ugnį kurs,
O tas šeškas, diktas vir's,
Mums košės išvirs. (1899)

V*).

Aina močiutė per didį dvarelį,
Neša rankoj' baltą nuometėlį,
Nori užklėstie rutelių vainikėlį.
Močiute mano, mano širdele,
Vai kam tu neši baltąjį nuometėlį,
Vai kam užklėsi rutelių vainikėlį?
NN**) . . . . nešu baltąjį nuometėlį,
Dukrelei nešu baltąjį nuometėlį,
Tai jai užklėsiu rutelių vainikėlį.
Močiute mano, mano širdele,
Dar palaukie nors šę tamsią naktele,
Dar ne sloginkie vainiko ant galvelės.
(1876)

*) Dainuoja po mergos dovanų, kada motina, atėjus su skepeta, ir užriša ją ant galvos dukterei; skepeta buna užrišta, pakol išveža pas anytą, iki nuėmimui vainiko, o uždėjimui nuometo.

**) Čion reik pasakyt' vardą mergos.

VI*).

Aisiva mudvi, jauna sesele,
Aisiv' į Vilniaus miestelį,
Pirksiva mudvi, jauna sesele,
Žalių rutų sėklelių.
Sėsiva mudvi, jauna sesele,
Po stiklelio langeliu.
Retai sėjau, tai tankiai dygo,
Rutelė izzbujojo.
Iš palapėlių vainiką pyniau
Aš pati parnesziojau.
Iš garbinėlių kvietkeles dėjau,
Berneliui nusiuntinau,
Nė pati nešiau, nė kitai daviau,
Gegute nulėkdinau.
Parlėks gegutė pavasaružij'
Tai gražiai kukuodama,
Paukštelius linksmindama.
Vai ant tėvelio didžio dvarelio
Statė broliai klėtelę,
In tą klėtelę, in tą augštąją
Statė aukso kreselę,
In tą kreselę, in tą aukselio
Sodin' jauną sesele.
Ji sėdėdama, ji rymodama
Sudumojo dumelę:
Vai, vai, vai Dieve, Dievulėliau mano,
Toli auga bernužis,
Bernelis šalbierėlis.
Du szimtu milių žalios girelės,
Trečia lygaus laukelio.
Kad šasz ne verkiu toli aidama,
Ko jus verket leisdami?
Už tai ne verkiu toli aidama —
Daug turu dovanėlių:
Du szimtu stukų plonų drobėlių,
O trečią abrusėlių.

*) Dainuoja vedžiai, gryždami atgal' su marčia;
slg. n. IX.

Vai, vai, vai Dieve, Dievulēliau mano
N'īsteksu dovanēliu
Dideiļei ģiminēlei.
Reik' šešurēliui senam tēveliui,
Plonjū marškinēliu;
Reik' anytēlei senai močiutei
Puikiņū parēdēliu;
Reik' dieverēliam jauniems broleliam
Žaliū szilkū juostēliu,
Reik' mošytēlēmš jaunom sēsēlēm,
Šilkēliū kasnykēliu.
Vai, vai, vai Dieve, Dievulēliau mano,
Jau aš jauna prapuoliau,
Su jaunystēle, su gražumēliu,
Su rutū vainikēliu.
Kur tie alkieriai, kur tie augštiejai,
Kur aš jauna stovējau,
Kur tie takēliai, kur tie žaliejai,
Kur aš jauna vaikščiojau,
Kur tos kedelēs, kur tos margosios
Kur aš jauna sēdējau,
Kur tos kupkelēs, kur tos krišpolo,
Kur aš vinēļi ģēriau,
Kur tos torielkos, kur tos baltosios,
Kur aš burnēļi prausiau,
Kur tos šukelēs, kur tos aukselio,
Kur galvēļi szukavau.
Kur tie zerkolai, kur tie šviesiejai,
Kur aš jauna žiurējau,
Kur vainikēliu dējau. (1876)

VII

„Aisiv' mudu, broleli,
In svetimā šaleļē”.
—O kā mudu tē veikšiv'
Toj' svetimoj šaleļēj' ?
„Tankei mudu ten verksiv',
Retai mudu dainuosiv'
Žagreles taisydamu,
Jautēlius pajungdamu.”

Ir ateina tēvelis
Suramintie sunelių:
„Cit neverkie, suneli,
Ne tu vienas žentelis,
Auga kaime berneliai,
Vis bus žmonių ženteliai.

* * *

„Aisiv' mudvi, sesele,
In svetimą šalelą”
— O ką mudvi ten veiksiv'
Toj' svetimoj' šalelėj' ?
„Tankiai mudvi ten verksiv',
Retai mudvi dainuosiv'
Staklužes tuisydamos,
Drobeles rėdydamos.”
Ir ateina močiutė
Suramintie dukrelių:
„Cit, ne verkie, dukrele,
Ne tu viena martelė,
Auga kaime mergelės,
Vis bus žmonių martelės. (1899)

VIII.

Aisiv' mudvi, sesute,
In karčiamą pažiurėt',
E, o! į karčiamą pažiurėt.

Ką ten veikia mus' bernai
Su svetimom mergelėm.
E, o! su svetimom mergelėm.

Ant laiptelių stovėjov',
Per duružes žiurėjov'.
E, o!....

In šokiuką aidami,
Už rankelių vezdami,
E, o!....

In šokiuką leizdami,
Veidelius bučiuodami.
E, o!....

Arielkēļ gerdami:

„Sveika mano mergele.”

E, o!

Alū mudu gerdamu:

„Sveika mano mergele.”

E, o!..

Vai aš tave prakeiksu

Su diviem – trimis žodeliais:

E. o!

Vai kad tu teip sudžiutum,

Kaip lankelēj šienelis.

E. o!

Vai kad tu teip išbaltum’,

Kaip balčiausia dobelē,

E, o!

Vai kad tu teip drebētum,

Kaip drebulēs lapeliai,

E, o!

O kad tu teip siubuotum,

Kaip levandro nendrelē.

E, o!

(1875)

IX*)

Aisiv’, sesute, mudvi abidvi,

Aisiv’ mudvi, seserēle,

In Vilniaus miestuzij;

Pirksiv’, sesute, mudvi abidvi,

Pirksiv’ mudvi, seserēle,

Tų navatņų sēklužij,

Vis žaliosios rutelēs.

Tai retai sējau, tai tankiai dygo

Rutelē išbujajo, rutelē išlapojo.

Iš palapių bus vainikēlis,

Viršunužēs — kvietkuželē

Bernužēliui nusiunsdintie;

Nē pati nešiau, nē kitam daviau —

Gegutę nulēkdinau.

Parlēks gegutē pavasaruzij’

*) Slg. n. VI.

Tai gražiai kukuodama,
Paukštelius ramindama.
Vai kiek tai yra kieme mergužių
Žmonužėms ne apkalbamų,
Berneliams ne peikiamų!
Kalba žmonužiai ne tikrais žodužiais,
Kad pienu burną prausiau,
Rožužių gražumėliu.
Aš ne nuo pieno tai balta buvau,
Ne nuo rožių raudona;
Iš gražumėlio tai balta buvau,
Iš skaistumo raudona.
Vai kiek tai yra lankoj' dobilų
Penkiais, šešiais lapityčiais —
Dalgelis ne paėmė. (1875)

X

Aisu ant dvaro pasižiūrėtie,
Ar dar aukštai saulelė;
Jei aukštai saulė, namon važiuosu,
Jei žemai — čion nakvosu.

Vai kas čia bilda, vai kas čia tri nka,
Toj' žaliojoj' girelėj'?
Puolė vuodelis iš aržuolėlio —
Susimušė galvelę.

Vai kur mes dėsime, kur mes kavosime?
Tą vuodelio kunelį?
— Žalioj' girelėj' po aržuolėliu,
Tai ten jį pakavosime.

Ana muselė, vuodo puselė,
Tai dikta gospadinė;
Kukulius virė, akis išsvilė —
Tai sena gospadinė;
Po girią lakstė, kukulius drapstė —
Tai sena gospadinė. (1899)

XI.

Aisu į girelę
Pas margą gegele
Pas'skolinsiu sparnelius

Ir raibašias pluksneles.
Lēksu pas tētuši,
Pas baltą matušę
In višnelių sodelį,
In rutų darželį.
Tenai aš kukuosu,
Tenai aš linguosu,
Beg' ne išgirs matušė,
Beg' ne išgirs baltoji.
Pravērė langelį,
Išgirdo balselį,
„Beg' ne mano dukrelė,
Beg' ne mano jaunoji?
Pagal' kukavimą,
Pagal lingavimą
Rodos' mano dukrelė,
Rodos' mano jaunoji,
Teip toli žadėta,
Teip toli išleista —
Argi ana pareitų,
Matušėlę atrastų?
Geltonos kaselės,
Raudonas veidelis —
Tai yr' mano dukrelė,
Tai yr' mano jauuoji. (1870)

XII.

Aičiau į girelę,
Pakirsčiau liepele,
Skaldyčiau lentele,
Daryčiau laivelį.
Plaukčiau per marele
In margą miestelį,
Pas jauną mergele.
Dar ne priplaukiau
In pusę Jurelių
Ištiko šėurus vėjas,
Skandin' manę jauną
In Jurių dugnelį.
Vai gelbėk', mergele,

Iš Jurių dugnelio,
Nor ne mane jauną,
Mano kepurėlę.
—Gelbēt' aš gelbėčiau
Iš marių dugnelio,
Ne turu laivelio,
Nė klevo irklelio,
Ne turu valtelių,
Nė margo žėgledo. (1876)

XIII*).

Ak berneliai nabagėliai,
Kur mes pasidėsime,
Nog Prusokų, nog pagonų
Daug prisikėntesime,
Gaspadoriai su Prusokais
Tylom's susitarė,
Emė, rišo viena nakčia —
Kaip galvijus varė,
Ir, surašę mus bernelius,
Iš tos šalies varė.
Kaip nuvarė ing Naumiestį,
Sargybą pastatė,
Mus bernelius, mus biednuosius
Uzaraus apstatė.
Kaip nuvarė į Virbalį,
Mus revidavojo,
Vienus emė, kitus leido
Trečius brokavojo.
Kaip nuvarė į Gumbinę
Mus kitaip apdarė,
Plaukus kirpo, mandieras vilko,
Mus' širdis graudino.
Kaip nuvarė į Geldapę
Ten mus mustravojo,
Vienus lazdoms, kitus rykštėms
Ten mus kotavojo.
Plinta rankoj', kardas antroj',

*) Slg. n. CCXII,

Vargas prie šalelės —
N'er tėvelio, nē močiutės,
Brolių, nē seselių.
Tie prusokai, tie pagonai
Iš tų savo raštų
Ištuštin' Lietuvos vaikus
Iš tos žemės krašto.
Tėvai vaikų, pačios virų
Matyt' negalėjo,
O seselės savo brolius
In Pvusius lydėjo,
Ir aidamos labai graudžiai
Josios ašarojo:
„Ak Dievuliau, kam sutvėriai
Savo vieku svieta,
Ak Dievuliau, kam mus leidai
Ant didžių bedų.“
Kaip rudenužij' gegutė
Niekad ne kukuoja,
Teip ir mūsų iš nevalios
Niekas ne vaduoja.
Kad išauštų pavasaris,
Gegutė kuknotų,
Kad ateitų mus' tėvelis,
Rasi, išvadotų.
Dievas davė dvasią šventą
Prancuzų karaliui,
Kad atėjo ing mus' žemę,
Tas mus išvadavo,
Tuos prusokus, tuos pagonus
Vi-us išnaikino,
Mus' tevyškę, mus' Lietuvą
Mumis sugražino.
Ne laimingi tie berneliai,
Kurie Prusų klauso,
Ne laimingi tie biedniejai,
Ką pagonų klauso.
Po Berliną vaikščiodami
Jie graudžiai raduoja,
Dieną - naktį karčiamose,

Labai ašaroja.
Ak laimingi tie berneliai,
Kurie Lenkų klauso,
Ak laimingi tie jauniejai,
Ką tėviškės klauso.
Po Varšavą vaikščiodami
Jie gražiai dainavo,
Lenkų žemės apginėjui
Laimingai tarnavo.
Širdis džiaugias' ir linksminas',
Kad mus lenkai ima
Del liuosybės ir likybės
Šventos apginimo.
Ir išaušo pavasaris,
Gegutė kukavo,
Ir ateina mus' tėvelis,
Tai mus išvadavo. (1875)

XIV.

Ak broliai, broleliai mes biedniejai,
Užpuolė Prusokai*) nežažniejai,
Paėmė mus jaunus ing nevalia,
Iš Lietuvos Prusuosn' toli varė.
Ten tėvo, močiutės ne turėsime,
Brolelių, seselių ne regėsime:
Šviesusis kardelis — mus' tėvelis,
Margoji muškietą mus' močiutė;
Garsiejai bubneliai mus' broleliai,
Graudžiosios trubelės mus' seseles.
Ak, Dieve — Dievuliau **), ką darysim.
Nevalioj' daug vargų pamatysim,
Tiesiaisiais takeliais vaikščiodami,
Margąją muškietą kilnodami.
Kas dieną po lauką mustravoja,
Lazdomis baisingai kotavoja.
Gegutė raiboji ne kukuoja,

*) Kitoje, 1875 m. užrašytoje, dainoje stovi: „užpuolė Maskoliai“.

**), „Ak varge - vargeli“.

Nė mūsų brolelių ne vaduoja,
Tėvelis senasis ne ateina,
Nė mūsų širdelių ne ramina;

Brolelis jaunasis lauke aria,
O mumis Prusokai skraudą daro.
Mergele jaunoji, ne dumokie,
Tik savo bernelį apraudokie,

Po rutų darželių vaikščiodama,
Žaliąją vejale *) mindžiodama.
— „Buo **), mano berneli, kad galėčiau,
Aš tave nuog Prusų išgelbėčiau.

Dar, rasi, berneli ir sugyžsi,
Dar, rasi, karužio ne matysi.” —
Buo, mano mergele, kad teip būtų,
Tai mūsų ne vienas ne pražutų,

Ne sunku but' mumis čion kentėtie,
Kad duotų nors biskį pasilsėtie,
Bet sunki yr' mumis čion dienele,
Ne šviečia ties mumis nė saulele.

Saulele ties mumis ne žibėjo,
Zemelė po mumis sudrebėjo.
Jums lija lietutis, o mums kraujas,
Kas diena ties mumis svietas naujas.

Kulkelės, kaip bitės, ten lekioja,
Iš visų šalelių vaiskas joja.
Mergele jaunoji, mes prapuolėm',
Rutele žalioji – jau prapuolėm',

Iš Lietuvos krašto išvaryti,
Prusokų mandieroms aprėdyti!
Tėvelis pareinant seniai laukia,
O mūsų mocziutė šaukte-šaukia;

Brolelis jaunasis minavoja,
Seselės kas dieną gailavoja,
Aukštame kalnelij' stovėdamos,
Ant vuosio tvorelės rymodamos —

*) „Žaliąją rutelę”.

***) „buc”.

Kalnēļi, vejale perstovējo,
Vuoselio tvorele perrymojo.
Pareisim', seselēs, nualsinti,
Prusoku pagonu nukankinti. (1868)

XV.

Ak tu, Dieve, kas tai yra,
Kaip tai sunku gautie vura,
Kaip tai brangus vainikēlis.
Duot' mergelei uz bernelio.
Atmest' šalyn yra gēda
Kad tik anai kas berēda,
Ne daboja ant jaunystos,
Bet nor' stonā moterystos.
Suderētie yra bēda,
Pabučiuotie, regint, gēda,
Bet gi anai liksma yra,
Kad tik graitai gauna vura.
Kunigai sako bažnyčioj',
Sviet's karčiamoj' ir ulyčio'j':
Ar tu akiu ne turējai,
Kad su tokiu suderējai,
Rasi velnias tai pakurē,
Kad uz tokio aitie turē' —
Jau ne laikas atsimestie,
Kad' in šliubā reikēs vestie.
Kokia anai širdis stojas',
Kad reik' apkabintie kojas
Savo tėvo ir motinos,
Kad' nuog jų atsitolina.
Reg' ir gentys ant veselios,
Kaip krint' ašaros mergelēs,
Kad nuima vainikēļi
Paskutinī vakarelī.
Tikrai sakau ne ant žerto,
Ne tekētie antrā kartā,
Kad galētū atsimestie,
Ne norētū daugiau vestie. (1868).

XVI*).

Ana puse Dunojēlio
Du broleliu kortom ējo —
Vai ko - ko? vai dēl ko,
Vai kodēl tai teipos?
Du broleliu kortom ējo,
Ik tēvelj perkalbējo.
Vai ko -- ko ir t. t.
Tēvas dukrā pažadējo,
In karietā insodino.
Vai ko -- ko . . . .
In karietā insodino,
Šešis žirgus sumudzino.
Vai ko - ko . . . .
Toliau - toliau, bēri žirgai,
Per šę visā Lenkų zemę.
Vai ko-ko . . . .
Per šen visā Lenkų zemę
Ik Nemunui**) nesustokit.
Vai ko ko . . . .
Vykit'--vykit', brolužēliai,
Savo jaunā seserēļē.
Vai ko -ko . . . .
Ir paviję paprašykit',
Ir, paprašę, sugražiunkit'.
Vai ko--ko . . . .
Gryžk', sesele lelijēle,
Baltų linų verpējēle —
Vai ko--ko . . . .
Pas mus rutos garbinuotos,
Ir seselēs vainikuotos.
Vai ko--ko . . . . (1899)

XVII.

Anksti rytā, rytužj
Saulelē tekējo,
O po stiklo langužiu
Močiutē sēdējo.

*) Slg. n. CCCLXX

**) Kiti sako: „Dunojui.”

„Klausčiau tavęs, dukruže,
Kur tu vaikštinėjai,
O kur tavo vainikėlį
Miglužė užkrito”.

— Anksti rytą, rytužį
Vandenėlio ėjau,
O tai mano vainikėlį
Miglužė užkrito.

— „Tai ne tiesa, dukruže,
Tai ne tikri žodžiai,
Vai tu savo bernuželį
Laukeliu lydėjai”.

— O tai tiesa, močiute,
O tai tikri žodžiai,
Aš su savo bernužėliu
Žodužį kalbėjau. (1875)

XVIII*).

Anoj' pusėj' Dunojaus
Naujenėlė rados,
Augo kieme mergužė,
Pas močiutę dukružė,
O kuo vardu — Saputė.
O ji nieko ne žino',
Kad ją ponas pamėgo,
Ir ne prastas — jenerol's.
Tik ji tada dažino',
Kai daug ponų suvažiau',
Saputę sveikint' pradė';
Ne taip greitai padabo',
Kaip jau greitai perkalbė',
Nog močiutės pavilio'.
Kaip tik greitai pavilio',
Ant užsakų padavė,
Jam ant vainos užšaukė.
Aina abu int bažnyčią
Meiliai abu susitvėrę,

*) Slg. n. XVIII. a. ir LXXXIX.

Klaupia abu prieš altorių,
Abu gailiai verkdamu:
„Cit' ne verkie, Saputė,
Mano miela poniute,
Šimtą milių kaip bėgsu,
Aš ant lauko sustosu,
Jau tu dvare žinosi.”
Taręs ponas išjojo.
Aina ji per miestelį
Ir kraučiuokus rinkdama
Ką grait' siutie mokėjo:
— „Jus kraučiuikai milimi,
Siukit' graitai suknelias,
Siukit' suknius dastotnas —
Aš važiuosu pas poną”.
O ji nieko ne žino',
Kas už lango stovėjo,
Didį melą sudėjo,
Jisai ėjo in stonią,
Jisai ėmė ir žirgą
Kur's begt' graitai galėjo,
Jisai jojo pas poną.
Jamjam tarė ir ponas:
„Tarne mano mieliausias,
O ar sveika Saputė,
Mano miela poniutė”?
— Tai ji sveika, tai gali,
Jai galvelę ne skauda
Su kraučiuukais ulevot' . . . .
„ Tarne mano mieliausias,
Tai ji to ne padarys,
Graži jos išmintėlė.”
— Ponas mano mieliausias!
Statau galvą prieš kardą,
Tuojaus duodu ir sprandą.—
Ponas didiai supyko,
Savo vaiską palikęs

Parvaziavo jis namone,
Pro rumužį aidamas
Aukso kardą skambino.
„O ar miega, Saputė,
Mano miela poniutė”?
— „Tai ne miegu, ne galiu
Rupestėlį sau turu,
Kaip tu vainelėj’ asi” . . . .
„O tai miegi, tai gali,
Rupestėlio ne turi —
Su kraučiukais ulevot’”.
— „Tarnai mano mieliausi,
Atneškite man raktus,
Jau aš aisu in sklepus
Vino, midučio leistie,
Bene ponas atsileis” . . . .
„Jau ne laikas, Sapute,
Mano miela poniute—
Su kraučiukais ulevot’!” —
— „Tarnai mano mieliausi,
Atneškit’ man čebatus —
Aisiu aš darbelio dirbt’ ”.
„Jau per vėlu, Sapute,
Mano miela poniute,
Sunkus darbeliai dirbtie;
Buvo gerai, Sapute,
Mano miela poniute,
Su kraučiukais ulevot’! . . . .
Tarne mano mieliausias,
Paimk’ už baltų rankų,
Veskie ing lygias lankas,
Kur Dunojus giliausias” . . . .
Už pašonių paėmė.
Ing Dunojų inmetė.
Jau Saputė skęsdama,
Aukštyn rankas keldama:
— „Gelbėk manę, širdele”! . . .

Meilei širdį at'darė
Ir pats drauge inpuolė,
Už Sapatės tvērėsi —
Abu dugnon nunērė,
Abu sykiu prigērė. —
Anapuse' Dunojaus
Du zukleliu žuklavo,
Abu jaunu broleliu.
Jus, broleliai milimi,
Tieskit tinklą Dunojuj'.
Jie tinklelį ne tiesė,
Jie ant čaikų nunērė;
Abu drauge iškėlė,
Ir ant čaikų padėjo.
Buvo sesuo artojaus,
Ne karužės kirtojaus.
Staldaruzius suprašė,
Abiem grabus padarė,
Aksomėliais intaisė,
Abu sykiu išlydė',
Už juos skambintie pradė',
Tėv's, močiutė verkr' pradė'.
Abu drauge pakavo',
Aukso tvora aptvērė,
Žolynėliais apsėjo. —
Dygsta rozės balčiausios,
Verkia sesės jauniausios
Tos Sapatės skaistosios. (1875)

XVIII. a.*)

.....
Augo kieme mergelė,
Pas močiutę dukrelė,
O kuo vardu — Onulė.
Da' ji nieko nežino',

---

*) Variantas n. XVIII.

Ką pons imtie ketino,
Da ne prastas — jenerolas.
Ant užsakų nunešė,
Pas kunigus padavė,
Tuojaus šliuban pristatė,
Jam ant vainos užsakė.
In vainelę jodamas
Samdė kriaučius siuvėčius:
„Jus kriaučiai milimi,
Siukit' suknius dastotnas.”
Per rumelį aidamu,
Abu gailiai verkdamu:
„Cit ne verkie, Onule,
Mano miela poniule,
Kaip ant vainos užstosu,
Tuo tu namie žinosi:
Ar tarnelį parsiųsu,
Ar gromatą rašysu,
Ar aš patsai parjosu”..

.....
„Tarnai mano milimi,
Vai ar sveika Onulė,
Vai ar sveika, ar gyva,
Jai galvelės ne skauda”?
— Tai da' sveika, tai gyva,
Jai galvelės ne skauda
Su kriaučiais ulevo',
Ten naktelę pernakvo'. —
„Tarnai mano milimi,
Ne darykit' man melą”.
— Kad aš daryčiau melą
Duočiau galvą po kardu... —
Jis tuoj' žirgą paėmė,
Ir pats jis tuo' parjojo,
Pro rumužį aidamas.
In laugelį skambindam's:
„Vai Onule, Onule,

Mano miela poniule,
Vai ar miegi, ar guli''?
— „Aš ne miegu, tik guliu
Rupestelį sau turu''—

.....
— „Tarnai mano milimi'
Paduokit' čeverykus,
Jau aš aisu į laukus
Sunkaus darbelio dirbtie.''—

„Su kriaučiuonais ulevot',
Ten naktelę pernaktot' !....

— „Tarnai mano milimi,
Paduokite man raktus,,
Jau aš aisu in sklepus
Alaus, midaus leistie''.

„ Jau ne čėsas, Onule,
Alaus, midaus leistie,—
Su kriaučiuonais ulevot',
Ten naktelę pernaktot'!

Tarnai mano milimi,
Imkit' Oną už rankų,
Veskit' Oną in laukus,
Meskit Oną in balą''...

Jau Onule skėsdama
Ir gelbėt' prašydama....

Tuojaus širdis apalpo
Ir jis puolė gelbėtie,
Ir abudu prigėrė.

Žydi rozė raudona,

Verkia tėvas motina

Toš Onulės nekaltos.

(1876)

XIX.

Ant Dunojaus krantelio

Du kareiviu stovėjo,

Tai stovė', tai stovė',

Jiems kojalias skaudė',

Stovėdamu kalbė',
Jiem kojalias skaudė':
Vai kaip mes prigausiv'
Tą jauną mergelę?
Vienas alaus pirsiv',
Antras žalio vino,
Tai teip mes prigausiv'
Tą jauną mergelę.
Nusivedę in ėirelę
Štukas išrodysiv',
Visaip' štukas išrodysiv',
Vainiką nuimsiv'.
Ne nešiosi, merguzėle,
Rutų vainikėlio,
Už alaus kupkelę,
Už antrąją vino,
Tu prazudei, merguzėle,
Rutų vainikėlį.—
Vai rašiau, aš rašiau,
Popieros ne tekau,
Naktis temė, žvakė geso
Ir pluksna nulūžo. (1876)

XX.

Ant Dunojaus krantužio, ant kranto Dunojėlio
Ten šinkauna karčiama, patogi šinkarkėlė.
Ir atjojo ponaičiai, ponaičiai bajoraičiai:
„Ar tai tavo dukrelė, ar tarnaitė mergelė“?
Ej' sesutė vino leist', lelijėlė vino leist',
Patį savim' divijos', iš kur vinas tekėjo.
Ar iš baltų rankelių, ar iš aukso žiedelių,
Ar iš aukso žiedelių, ar iš aržuolo dugnelio.
Nė iš aukso žiedelių, nė iš baltų rankelių,
Nė iš baltų rankelių, iš aržuolo dugnelio. (1899)

XXI.

Ant Juružių krantelio,
Ant gilaus Dunojė io,
Vai tai ten skalbė
Jaunoji mergelė

Dvi - tris baltas drobelias.
Ir atjojo bernelis
Iš kaimo širdorēlis:
„Vai padēk', Dieve,
Jauna mergele,
Keno šitos drobelēs”?
— Viena austa močiūtēs,
O antroji sesutēs,
O ši trečioji,
Sērais*) austoji
Mano pačios mergelēs. —
„Da' pamaži, mergele,
Da' pamaži, jaunoji,
Vai da' pamaži,
Jaunoji mergele,
N'inpulk' į Dunojėli.”
— Kad aš jauna impulsu,
Dugnužį pamatysu,
Vai čiūčiuos, liuliuos'
Mano vainikėlis
Vis viršum' vandenėlio.
* * *
Ant Juružių krantelio,
Ant gilaus Dunojėlio,
Vai tai ten gyrdė
Jaunasis bernelis
Du - tris bėrus žirgelius.
Ir atėjo mergelė
Iš kaimo puikorėlė:
— Vai padēk, Dieve,
Jaunas berneli,
Keno bėri žirgeliai?—
„Vienas seno tėvelio,
Antras mano brolelio,
O šis trečiasis
Juod's juodbērėlis
Mano paties bernelio.”

*) Serais = šilkai.

— Da' pamaži, berneli,
Da' pamaži, jaunasis,
Vai da' pamaži,
Jaunas berneli,
N'inpulk in Dunojēļi. —
„Kad aš jaunas impulsu,
Dugnuži pamatysu,
Vai čiučiuos, liuliuos
Aukso pentinēļiai
Vis viršum' Dunojēļio.
(1875)

XXII. *)

Ant kalno, ant augšto arzuolai augo,
Po kalnu, po aukštu lygi lankelē,
Ten jauna mergele šienelē grēbē.
Atjojo bernelis viešu keleliu:
„Padēkdiev's, mergele, šienelē grēbtie!
Pas tavo tēvelē valgiau ir gēriau,
Man tave tēvelis jau pažadējo,
Ruteliu darželē parandavojau,
Margaisias skrinēļias užraštavojau”.
— Ne tiesa, berneli, ne tiesā kalbi,
Da' mano tēvelis nē namie n'ēra,
Da' mano tēvelis Vilniāus miestelij'
Man jaunai mergelei suknelias perka,
Jauniejai broleļiai siuņikus renka.
„Mergele jaunoji, kas tau pasakē,
Vai kas gi išskaite tais gaziētēļias” ?
— Varšavos studentai gaziētās rašē,
Jauniejai broleļiai tai man pasakē (1876)

XXIII.

Ant kalno, ant aukštojo (bis) aug' žalia liepelē,
Ei, o! aug' žalia liepelē.
Po taj' liepa, po žaliaja (bis), stov' marga vigelē,
Ei, o! stov' marga vigelē.
Toj' vigelēj', toj' margojoj' (bis) gul' jauna mergele,
Ei, o! gul' jauna mergele.

---

*) Dainuoja važiuojant (jojant) pas merga.

Priaidamas pačiučiuosu (bis), atsitraukdam's pa-
(bučiuosu)

Oi, mergele mano, vai ar busi mano?
Ei, o! vai ar busi mano?
Užčiučiuota-užbučiuota kitam šelmiui teko,
Ei, o! kitam šelmiui teko.
Už tai ji tau ir ne teko, kad tu skribėliuotas,
Ei, o! kad tu skribėliuotas.
Vakar buvau skribėliuotas, šendien kepuruotas,
Ei, o! šendien kepuruotas.
Už tai ji tau ir ne teko, kad tu vyžinuotas,
Ei, o! kad tu vyžinuotas.
Vakar buvau vyžinuotas, šendien čebatuotas,
Ei, o! šendien čebatuotas.
Gaspadinė ain' in svirną ir vištėliai paskui,
Ei, o! ir vištėliai paskui.
Gaspadynė supikusi kviečių saują bėrė,
Ei, o! kviečių saują bėrė.
Ir berdama teip kalbėjo: „kad visi užspringtų”,
Ei, o! kad visi užspringtu.
Vištytėliai gudrus buvo, po grūdą surinko,
Ei o! po grūdą surinko.
Ir snrinke, surankioję, po sparnais sulindo,
Ei, o! po sparnais sulindo. (1899)

XXIV.

Ant kalno dvarelis,
Tam dvare našlelė,
Ir atjoja bernelis,
Tas bagočiaus sunelis:
„Vai tu našle, našlele,
Kalba tavę žmonelės,
Kad tu turi du sunu,
O šen teečią dukrele”.
—Nesirupink', berneli,
Mano mažais vaikialiais,
Aš nunešu ant marių,
Pasodinsu in laivą:
Čiučiai -- liuliai, laiveli,
Augink, Dieve, sunelį. —
In septintus metelius
Išein' našlė ant dvaro
Pažiurėtie ant Jurių,
Ir pamatė laivelį,

Tam laivelij' ponaičius:
— „Vai tu, našle, ko stovi,
Ar tu mūmīs daboji,
Ar tu mus gautie nori”?
— Tai aš jumis dabōju,
Tai pati gautie noru,
O už antro dūkrą leist’.
— „Vai tu našle, našlele,
Kad tu musų močiūtē,
O dukrelē sesutē:
Traukiv’ karda iš makštų,
Kirkiv’ našlei galvelę.”
Jau našlelē kraujuose,
Mūdu jaunu bēdose,
Sėskiv’, broli in laivą,
Važiūsiv’ Jurias marias,
Kaip priplauksiv’ nendrelę,
Tai bus musų močiūtē,
Kaip priplauksiv’ švendrelį,
Tai bus musų tėvelis,
Kaip priplauksiv’ vilnelę,
Tai bus musų seselē. (1875)

XXV*)

Ant kalno gluosnys,
Po kalnu šulnys,
Ten vaikščiojo graži pana
Mėnesio šviesa.
Vai ir atjojo
Ponas bajoras:
„Padėk’, Dieve, graži pana
Mėnesio šviesa”.
— Ne galiu stovēt’,
Su tavim’ kalbēt’,
Šalta rasa, o aš basa
Kojas nušlau.
— „Te tau šiubužę
Vyniok’ kojužias,

*) Slg n. XXVI

Rasi Diev's duos man lobuži —
Pirksu kurpužias."
— Ne pirk' dėl manęs,
Pats pirk' dėl savęs,
Turu tėvą, motinėle,
Nupirks man dvejus.
— „Mergele mano,
Ar busi mano?”
— Kad ir bučiau, ar ne bučiau —
Ne moku darbu.
— „Turu kančiuką,
Išmokis darbu,
O ši žalia beržo rykštė
Pabudis anksti”.
— Vai aš mislijau,
Kad tu geras pon's,
Visa tavo man šviesybė —
Nuplyšęs žiņon's,
Visa mano tau šviesybė —
Vainik's ant galvos. (1876)

XXVI*).

Ant kalno gluosnys, po kalnu šulnys —
Ten vaikščiojo graži pana pati sau viena:
Atjojo bajorš žirgelio girdyt':
„Sustok', palauk' graži pana, duok' žirgui vandens”.
— Ne galiu stovėt', su tavim' kalbėt' —
Šalta rasa, o aš basa, nušalsu kojas.
„Te tau šiubužę, vyniok' kojūžias —
Kad duos Dievas gerus metus pirsu kurpužias.”
— Ne pirk' dėl manęs, tik pirk' dėl savęs,
Dar aš turu senus tėvus — nupirks man dvejus. —
„Mergele mano, ar busi mano,
Jaunoji mano, ar busi mano?”
— Vai ar busu, ar ne busu — ne moku darbu.
„Beržo rykštužė išmokins darbu,
Kančiukėlis šilkų vyvas anksti pribudis.”
— Dar aš ne tavo — jau žadi muštie,
Ne duok', Dieve, Dievuliau su tavim' gy vet'. —
(1899)

*) Dainuoja važiuojant pas mergą; slg. n. XXV.]

XXVII.

Ant kalno karklai siubavo.
Po kalnu vanduo liuliavo,
    Liuliavo, liuliavo.
Tenai vaikščiojo mergelė,
Balta graži lelijėlė,
    Lelija, lelijelė.
Mergele mano jaunoji,
Kur šią naktelę nakvosi,
    Nakvosi, nakvosi?
Tėvelio aukštoj' klėtėlėj',
Močiutės margoj' lovelėj',
    Lovelėj', lovelėj'.
Vai ar priimsi ir mane
In nakvinėlę pas save,
    Pas save, pas save?
Turu kurtelius lojančius,
Senus tėvelius kalbančius,
    Kalbančius, kalbančius.
Turu durelias girgždančias,
Aukso raktelius skambančius,
    Skambančius, skambančius.
Lakyk' kurtelius, tai ne los,
Užmigdyk tėvelius, — negirdės,
    Ne girdės, ne girdės;
Pakelk' durelias — negirgždės,
Suimk' raktelius — ne skambės,
    Ne skambės, ne skambės. (1899)

XXVIII.

Ant kalno malunėlis,
Po kalnu Dunojėlis,
Ten krykštė, nardė
    Raiba antelė
    Maluno vandenėlij'.
Ten ne antelė krykštė,
    Ten ne raiboji nardė,
Tik gailiai verkė

Jauna mergelē
Ne tropijus bernelī.
— Mergele, mergužēle,
Mergele lelijēle,
Aš tau nutversu
Naują darželī
Ant kranto Dunojēlio. —
„Bernelī, bernužēli,
Bernelī dobitēli,
Kad ir nutversi
Naują darželī
Ant kranto Dunojēlio,
Kad ne but' aržuolō,
Nē jevarēlio,
Tik butų aukso
Ir sidabrēlio—
Zerkoliniai langeliai,
Vai tik surentē
Juodą laivelī
Po maružias plauktie;
Laive sēdēdama,
Gailiai verkdama,
Vai ir išvydo
Savo bernelī
Iš karužės parjojant:
„Puskie, šeurus vėjali,
Artyn marių krašteliu”
— Mergele, mergužēle,
Mergele lelijēle,
Kas perkalbėjo
Tavo širdelę
Kad tu manęs ne nori?
Ar dvaro dvaronēliai,
Ar kaimo bernuželiai.
Ar tik an's šelmis
Medinčiaus sunus,
Giružės valdonēlis? —
„Nē dvare dvaronēliai,
Nē kaimo bernuželiai,
Tik anas šelmis

Medinčiaus sunelis,
Giruzės valdonėlis". (1876)

XXIX.

Ant mano tėvo didžio dvarelio
Žaliavo jevarėlis;
Tam jevarėlij' šimtašakelij'
Kukau' raiba gegutė.
O ne gegutė, o ne raiboji —
Močiutė dukrą barė:
Dukrele mano, mano jaunoji,
Kur dėjai vainikėlį?
Močiute mano, mano širdele,
Inmečiau in Dunojų.
Megsdyčiau tinklą iš žalių šilkų
Mergelei ant paminklo;
Aičiau, žvejočiau, žuvų jieskočiau,
Mergelę priviliočiau.
Tas kančiukėlis šimtadratelis
Prikels anksti rytelyj',
Ta nendružėlė, ta švitruonėlė
Mokįs darbelių dirbtie.
Tu neklaušikie, mano mergele,
Mano paikos kalbelės;
Tas kančiukėlis šimtadratelis —
Bėram žirgeliui baustie;
Ta nendružėlė, toj' švitruonėlė —
Man jaunam pasiremtie. (1899)

XXX.

Ant mano tėvo didelio dvaro
Žalių višnių sodelis,
Pro tą sodelį, pro tą žaliajį
Vis vieškėlis ėjo.
Tais vieškėliais, tais plentkelėliais
Keliavo kareivėliai.
Tais vieškėliais, tais plentkelėliais
Vis žalvario tilteliai.
Tilteliai linko, vanduo mirgėjo —

Reiks man vargšei inpultie,
Kad ir impulsu, bet ne prapulsu —
Šalyj' joja broleliai.
Vienoj' šalelej, jauni broleliai,
Antroje — dieverēliai;
Jaunų brolelių už kepurėlių
Marga povo pluksnelė.
O dieverėlių už kepurėlių
Žalia rutų kvietkelė. (1868)

XXX.

Ant maružių krantužio,
Ant gilaus Dunojėlio,
Ten vaikščiojo, ulevojo
Musų jauna seselė.
Ištiko šaurus vėjalis,
Nuputė vainikėlį:
„Tu gaigal', gaigaluži,
Tu narusis paukštuži,
Išnešk' man vainikėlį
Iš marių gilumėlio.
— Vai aš aičiau, inaičiau,
Aš nerčiau, pasinerčiau,
Stovi du šaudykėliu,
Ketin' manę pašautie.
Nors jus mane pašausit',
Pluksnelias padulkinsit',
Ištiks vėl šiltas pavasarėlis —
Dujos mano pluksnelės. —
* * *
Ant maružių krantužio,
Ant gilaus Dunojėlio,
Ten vaikščiojo, ulevojo
Musų jaunas bernelis.
Ištiko šaurus vėjalis,
Nuputė pentinėlius.
„Tu gaigal', gaigaluži,
Tu narusis paukštuži.
(Ir t. tol., kaip aukščiau). (1875)

XXXII*).

Ant Nemuno **) krantelio
Dvi ulbeli ulbėjo,
Vai tenai ne ulbelės,
Ažnai jaunos seselės.
Aisiv' mudvi, sesele,
In žmonužių martelias,
Ten mudvi tankiai verksiv',
Retai mudvi dainuosiv',
Staklužias taisydamos
Drobužias rėdydamos.

* * *

Ant Nemuno krantelio
Du ulbinu ulbėjo,
Vai tenai ne ulbinai,
Ažnai jauni broleliai.
Aisiv' mudu, broleli,
In žmonužių žentelius,
Ten mudu tankiai verksiv',
Retai mudu dainuosiv'
Jautelius pajungdamu,
Žagružias taisydamu. (1876)

XXXIII***).

Ant Nemuno krantelio
Trys broliai stovėjo,
Ei, ulei, ulei, trys broliai stovėjo.
Trys broliai stovėjo,
Motinėlę keikė,
Ei, ulei - ulei, motin. keikė.
Motinėle mano,
Sena širdužėle,
Ei, ulei, ulei etc.
Velyt' butum pagimdžiusi
Sieru akmenėliu. Ei, ulei. ulei...
Ir butum pastačius
Šale vieškelėlio, ei ulei, ulei..

*) Dainuoja pas svočią stovint.

**) Kiti sako: „Dunojaus“.

***) Slg. n. XXXV.

Bučiau be žiurėjęs
Kaip kareiviai aina, ei, ulei, ulei....
Kaip kareiviai aina,
Ar motėlias veža, ei, ulei...
Ar motėlias veža,
Karabinus neša, ei, ulei...
Plaukai garbinuoti,
Gražiai sukruzuoti, ei, ulei...
Kojos išmaršuotos.
Rankos išsiubuotos, ei, ulei...
Gyslos išstampytos,
Driučiai suvaržytos, ei, ulei...
Jums lengva žiurėtie,
Mums sunku tarnautie, ei, ulei...
Velyt' laukas artie,
O ne kareiviautie, ei ulei...
Velyt' šienas pjautie,
O ne kareiviautie, ei, ulei... (1875)

XXXIV.

Ant Nemuno krantelio,
Ant gilaus Dunojėlio,
Ten gailiai verkė
Jauna mergelė,
Mergelė lelijėlė:
Vai ir ateina
Jaunas bernelis:
„Vai cit', ne verkie,
Mano mergele,
Aš tavę leisu
In jaunymužį”.
— Žmonių mergelės
Šokije šoka,
O jau aš jauna
Užskuomės sėdžiu,
Žmonių mergelės
Alutį geria,
O jau aš jauna
Saldų midutį.
Žmonių mergelės

Vis vainikuotos,
O jau nā jauna
Su nuometēliu. (1875)

XXXV.*)

Ant Nemuno kranto
Stovi trys karēiviai,
O jie stovēdami
Terp savēs kalbējo,
Terp savēs kalbējo,
Močūtę minejo.
,,Ak močiute mano,
Ak sena širdele,
Ak sena širdele,
Kad butum pagimdžius
Sieru sakalēliu,
Bučiau be čiulbējēs
Višneliū sodelij?
Ak močiute mano,
Ak sena širdele,
Kad butum pagimdžius
Pilku akmenēliu
Bučiau be gulējēs
Šale vieškelēlio,
Bučiau be žiurējēs
Kaip karēiviai traukia,
Kaip karēiviai traukia
Armotēlias veža,
Armotēlias veža,
Kaškietēlias neša,
Karābinus neša,
Čion gražu klausytie,
Ne gerai tarnautie:
Plaukai sušukuoti,
Galva sukružuota. (1870)

---

*) Slg. n. XXXIII.

XXXVI.

Ant Nemuno kratužio,
Ant gilaus Dunojužio,
Tenai naujas dvarelis,
Ten vaikščiojo motinėle,
Mano sena širdužėlė,
Mano baltgalvelė.
Rupinosi motinėle,
Mano sena širdužėlė:
„Kuo rėdysu dukrelę?
Ar į margus kartunėlius,
Ar į žalius šilkelius,
Ar į plonas drobėlias”.
— Nesirupink’, motinėle,
Mano sena širdužėlė
Kuo tu mane rėdysi.
Nė į margus kartunėlius,
Nė į žalius šilkužėlius,
Tik į plonas drobėlias.
Rupinosi motinėle
Mano sena širdužėlė:
„Kur išleisu dukrelę?
Ar ing naują dvaružėlį,
Ar ing didį kaimužėlį,
Ar int aukštą kalnelį”.
— Nesirupink’, motinėle,
Mano sena širdužėlė,
Kur mane išleisi.
Ne ing naują dvaružėlį,
Ne in didį dvaružėlį,
Tik int aukštą kalnelį.
Ateis šilt’s pavasarėlis
Išgins broliai pašūs jaučius
Int ubajį *) laukelį.
Ganys broliai jautužėlius,
Po tyruosius laukužėlius,
Lankys mano kapelį:

*) ubas = grynas, lygus.

„Kelk', sesele lelijēle,
Baltu līnū verpējēle,
Drobēlīnū audiejēle.
— Jau nē ķelsu, broļuzēļiai,
Jau nē verpsu nē līnēlīnū,
Nē ausu plōnū drobiņū.
Aš palīkau motīnēle,
Baltu līnū verpējēle,
Drobēlīnū audiejēle.
Tegul' verpia baltus līnus,
Tegul' audzia plōnas drobiņas,
Tegul' taiso bļūkelias. 1876

XXXVII.

Ant teisybēs atvirto,
Daro sau širdj tvirta,
Kaiminkai dēkavojo,
Jog jā nē persekjojo.
Iš tīkros širdies savo
Abi pasibučiavo,
Abi teip' but' prizada,
Ramint' širdj prizada.
Kaiminka palydējo,
Ulyčia ait' padējo.
Mēļiāt' atsisveikino,
Širdj sau sugraudino.
Jaunikis pasigēres,
Uz rankū jai nutvēres
Ing karčiamā nor' vestie,
Varu jā ten' intenstie,
Kaiminka nuleidus akis
Jam nīeko nē atsakē,
Atkreipē nuog' jo veidā —
Tuojaus anā paleido.
Kaiminka tokj buda
Pripazīno' uz cuda,
Kurj pirma dabojos,
Dabar ano' bijojos.

Retas dabar tok's cudas,
Kitokias mergu budas,
Nors jaunikis be timpos,
Bet prie merginų limpa. (1868)

XXXVIII.

Ant tėvelio didžio dvaro
Žalias beržynėlis,
Ten suvystė našlė, sunų
Vidurij' naktelės:
Dievas davė skaistų veidą
Ir juodas akelius:
„Augk, suneli, siratėli,
Nors ik' rudenėliui,
Ateis, ateis pavasaris
Reiks jot' į vainele.“
— Aš nebijau tos vainelės,
Nė šaltos žiemelės,
Uzsikeļsu, apsirengsu,
Žirgą pabalnosu. —
Gailiai verkė motinėle
O ir giminėlės.
— Motinėle mano miela,
Tu mano širdele,
Buvo duotie šėsi simtai,
O ne mane jauna,
O ne mane sunuzelį
Duotie į vainele.
Jus ne verkit, giminėlės,
O ir kaiminėliai,
Drauskit', drauskit' motinėle
Kad gailiai ne verktų. —
Motinėle bedraudami
Patys gailiai verkė.
— Motinėle mano miela,
Senoji širdele,
Laistyk' nors vinu keleli,

Kad man ne dulkėtų. —
Nors kelelį vinu laistė,
Vieškelis dulkejo. (1876)

XXXIX*).

Ant tėvelio didžio dvaro alyvėlė**) žydi,
Alyvėlės juodos vuogos žemyn šakas lenkia.
Ant močiutės didžio dvaro levendry krumelis,
Ten vaikščiojo ulevojo močiutės dukrelė.
Balti, gražus marškinėliai žaliais šilkais siuti:
Adamoškos kiklikutis sidabru vadžiotas.
Ir atjojo trys bernyčiai, visi trys ne vedę:
Vienas ėmė už rankelės, o antras už kitos,
O šis trečias bernuželis širdelę ramino.
Vedė tada manė jauną ing arkštą svirnelį,
Pasodino manė jauną už balto stalelio,
Ir užgėrė manė jauną raudonu vineliu.
Raudon's vinas gardus gertie, gražus pažiurėtie —
Tik man gaila jaunų dienų veltui palydėtie.
— Šen naktelę, per naktelę miegu ne miegojau,
Kad n'atkreipiai, mergužėle, ant manęs burnelės.
Kad ir bučiau aš atkreipus ant tavęs burnelę —
Aš pražudžiau vainikėlį dėl tavo savvalios.
— Kad žinočiau, mergužėle, dėl mano savvalios,
Dovanočiau bėrą žirga, šimtą raudonųjų.
Bėras žirgas už vainiką, šimtas — ant muilelio,
Prauskis, mano mergužėle, nor's baltai burnelę. —
Kad ir prausčiau ir mulyčiau aš savo burnelę,
Tik ne busu tokia graži kaip pas motinėlę.
Aš pas savo motinėlę balta bei raudona,
O pas tave, bernužėli, juoda juodbruvėlė:
Aš pas savo motinėlę kaip rožė žydėjau,
O pas tave, bernužėli, kaip mėta pavytau. (1867)

XL***).

Ant tėvelio didžio dvaro
Žydi alyvėlė,
Balti ziedai, juodos vuogos —

*) Sig.n. XL.

**) Kiti sako: „balta jieva žydi, baltos jievos juodos vuogos“ etc.

***) Dainuoja mergos tą naktį, kaip marčią parveža pas anytą; slg. n. XXXIX.

Net šakelēs linksta.
Ten vaikščiojo, ulevojo
Močiutės dukrelė —
Plonos drobės marškinėliai
Žalioji šilkaitė siuti,
Adamoškos kiklikėlis
Vadziot's aksomėliu,
Ir atjoja trys bernėliai,
Visi trys ne vedę,
Vienas ėmė už rankelės,
Antras už antrosios,
O šit's trečias bernuzėlis
Tikros tiesos laukė.
— Atsitraukkie, bernuzėli,
Šelmi šalbierėli,
Pragaišiniai vainikėli
Per tavo savalią.—
— „Jei žinočiau, merguzėle,
Kad per mano valią,
Dovanočiau bėrą žirgą,
Šimtą raudonųjų.
Bėras žirgas už vainiką,
Šimtas ant muilelio:
Praškis, prauskis, merguzėle,
Nors baltai burnelė.“
— Kad aš prausuos', muilysuosi
Rytas – vakarėlis,
Vis ne busu tokia graži,
Kaip pas motinėle.
Aš pas savo motinėle
Žydėjau kaip rozė,
O pas tave, bernuzėli,
Kaip ruta pavytau. (1876)

XLI.

Ant tėvelio dvaro trys rutų darželiai,
Vienam' rutų daržuzėlij' bijunėlis augo.

Bijunēlis žalias, bijunēlis gražus,
Bijunēlio žali lapai, raudoni žiedeliai.
Bijunēlī lenkiāu, bijunēlī laužiau,
Bijunēlio šalta rasa baltai burną prausiau.
— Ant tėvelio dvaro balnojo žirgeli,
Balnodamas kamanajo, su žirgu kalbėjo:
Vai žirge, žirgeli, žirge juodbērēli,
Kaip aš josu pas mergelę, kelk' aukštai gal-
Dar ne išjojau iš tėvelio dvaro — [velę.
Ir išdygo žalia ruta žirgui po kojalių.
Dar ne nujojau nė pusę kelelio —
Ir palinko žalia ruta žirgui po kojalių.
Vai dar ne užjojau ant vuošvelės dvaro,
Ir sulojo margi kurtai ant mano žirgelio;
Vai dar ne nusėdau nuo bėro žirgelio,
Vedė manę vuošvuzėlē už balto stalelio.
Sėdžiu už stalelio, žiuriau per langelį —
Lauke lija, rasa krinta ant mano žirgelio.
Vai vuošve, vuošvele, vuošve motinēle,
Kad priėmiai mane jauną, priimk' ir žirge-
Vai žente, ženteli, žentuži suniali, [lį.
Ne pastačiau naujų stonių dėl tavo žirgelio.
Likk' sveika, vuošvele, augink' sau dukrelę,
Kad ne turi tokių stonių dėl mano žirgelio.
Per dvarelį jojau, atgalios žiurėjau —
Gailiai verkō merguzėlē, kaip aguona krito.
Cit' ne verkk', mergele, balta lelijēle,
Jei nuo Dievo busi skyrta, busi mano imta.
(1899)

XLI^{II}*).

Ant tėvelio dvaruželio
Balno' brolis žirgužēli,
Balnodamas, žebodamas
Su žirgeliu kalbedamas:
„Vai žirgeli juodbērēli,
Ketinū jotie pas mergelę

*) Dainuoja tą naktį, kaip atvažiuoja vedžiai pas
mergą ir ją išveža pas apytą, slg. n. CCXXXI,
CCXXXIV, CCCXXXIII.

Ing vuošvelēs dvareļi”
Kad aš joļau per laukeli,
Per vuošvelio dirvele,
Pro višņu nauja soda,
Pro vuošvio didi dvara,
Pro rutu nauja darža:
Padēk’ — Dievai, mergužēle,
Žaliu rutu ravejēle.
— Vai berneli, doobilēli,
Kur tu josi ir aš drauge. —
„Vai mergele, lelijēle,
Mažas mano žirgužēlis,
Ne panes abieju raitu.”
— Vai berneli, doobilēli,
Lygiom’ lankom’ raiti josiv’,
Vieškelaiciāis pēksti aisiv’,
Dunojaičiu plaukte plauksiv’. —
Ir priplaukēv’ žalia giria,
Žalia giria, liepynēli,
„Tu mergele, lelijēle,
Klok’, merguže, patalēli,
Triju ailiu pluksnužēliu,
Tiesk, mergele, po šoneliu
Triju ailiu žaliu lapu,
Dēk’, mergele, po galvele,
Žaliu rutu vainikēli”
— Vai, vai, vai, vai, Dievulēliu,
Kad aš bučiau ne ģimusi,
Tokī varģa n’išpažinus. —
„Tu mergele, lelijēle,
Tu širdelēs ramintojēle,
Ar aš tau jaunai ne sakiau,
Ar žodeliu ne kalbējau”? (1875)

XLIII.

Ant tēvo dvaro
Kryžiavos stonelēš
Vis naujai budāvotos.
Tose stonelēš, tose naujose
Vis bēriejai žirģetai.

Ant tų žirgelių,
Tų juodbūrėlių
Vis tymelio balneliai.
Prie tų balnelių,
Prie tyminėlių
Vis aukselio kilpelės,
Šilkelių kamanelės.
Augino tėvelis
Vienturtį sunelį,
Mislįjį tėtuzelį —
Bus didis užvadėlis.
Vai dar ne sulaukė
Nė pusės metelių,
Atrašė gromatėlę —
Išjotie ing vainelę.
Tėveli mano, mano širdelė,
Šerk' man būrą žirgelį,
Pirk' man tymo balnelį,
Šveisk' šviesųjį kardelį,
Jau aš josu į vainelę.
Ing kilpas stodamas,
Ing žirgą sėsdamas,
Žemai lenkiau galvelę,
Dėkavojau tėveliui
Ir senai močiutei,
Ka mane užaugino,
Tokį gražų sunelį,
Karaliaus žalmierėjį. (1876)

XLIV*).

Ant tėvo dvaro berželiai, berželiai,
Kas tuos berželius pakirs, pakirs,
Ir jų šakelias parinks, parinks?
Broleliai berželius pakirs, pakirs,
Seselės šakelias parinks, parinks.

* * *

Išgėriau stiklėlį kuo pilniausį,

*) Dainuoja pasekėjai, palydėdami išvežamą mar-
čią, jei ji yra labai susirupinus, su visu pasibaigus.

Išleidau dukrelę kuo toliause
Už Jurių marių, Mėlinųjų,
Už žalių girių linkstančiųjų.
Ketvirtis metelių da ne suėjo,
Išgirdo močiutė naujienelę,
Kad mūsų sesutė blogai serga.
Po didį dvarą vaikščiodama,
Baltaisias rankelias laužydama,
Jannosius sunelius budindama:
„Kelkite, suneliai, mažulėliai,
Balnokit' žirgelius juodbērėlius,
Jokite sesutės atlankyti,
Kurią išleidau labai toli
Už Jurių marių, Mėlinųjų
Už žalių girių linkstančiųjų”.
Vai da ne atjojau pusiakelį,
Išgirdau bitutę girioj' duzgiant:
Sustokim', broleliai, paklausytie,
Ar girios bitutė girioj' duzgia,
Ar mūsų sesutę čion atlydi?
Ne girios bitutė girioj' duzgė —
Tik mūsų seselę čion atlydi.
Baltamjam' grabelij' inguldytą,
Žaliomjom rutelēm apkaišytą,
Plonomjom drobėlēm užtaisytą.
Baltasis grabelis prasivērė,
Plonoji drobėlė prasisklėstė,
Tai mūsų sesutė prakalbėjo:
— „Ačiu jums, broleliai, dobilėliai,
Ką manę atlankēt', seserelę,
Vai tik ne ačiu motinėlei,
Ką mane n'atlankē dukterelę.”
— Ne ružyk, sesele lelijėle,
Kodėl neatrašiai gromtėlę?
Kad butum atrašius gromatėlę,
Tai butų atlankius motinėlė. (1876)

XLV*).

Ant to kalno, ant aukštojo

*) Slg. n. CCXCV.

Juliona*) linus rovē.
Ir atjojo jenerolas,
Jenerolas Lenkų ponas:
„Padēk', Dievas, Juliona,
Juliona, graži pana!
Ar nē truksta valaknēš,
Ar nē byra sēmenēš?
— Tai nē truksta valaknēš,
Tai nē byra sēmenēš.
„Juliona, graži pana,
Zenikiyos mudu jaunu”
— Jenerolai, gražus ponai,
Kad man brolis nevelija, —
„Juliona, graži pana,
Rutų kvietka tu suskinkie”
— Gana skinčiau ir lelijų,
Kad man' brolis ne velija,
„Juliona, graži pana,
Nūžudinkie savo broli”
— Jenerolai, gražus ponai,
Kad žinočiau tokių žolių,
„Juliona, graži pana,
Tu nueik' į višnių sode,
Tu ten rasi tokių žolių,
Baltais žiedais pražydusių,
Juodom' vuogom nusirpusių,
Ir išvirkie juoda vīna,
Ir supylkie į sklienųčia,
Ir supylkie į sklienųčia,
Ir nuneškie in seklyčia,
Parjos brolis iš vainelės,
Sveikins tave už rankelės,
Paduok' broliui balta ranka,
Duok' broleliui vīno gertie”
Dar n' išgērė nē pušele,
Jau išvirto iš kreselės:
„Vai sesele lelijėle,
Parvežk' tu man daktarėli”....

*) Kiti sako: „Ulijona”.

— Jau broleli, dobileli,
Tau ne reikia daktarėlio,
Tik tau reikia šešių lentų,
Šešių lentų naujo grabo.—
Dar ausrelė ne išaušo,
Jau broleli pasarvojo,
Dar saulelė ne tekėjo,
Jau broleli ištydėjo.
— Jenerolai, gražus ponai,
Ženikivės mudr jaunu ...
„Juliona, graži pana,
Tu pražudiai savo broli,
Tu nužudiai savo broli,
Nužudinsi manė jauną.”
— O jai jai jai, Dievulėliau,
Nė virelio, nė brolelio!
Reiks man jaunai ubagaūtė,
Už broleli poteriaūtė. (1899)

XLVI.

Ar aš tau, sese, ne sakiau,
Ar ne žodelį kalbėjau,
Nušluok dvarėli subatoj,
Atjos svetėliai nėdėlioj,
Stats žirgėlits ant dvaro,
Prie naujo rūtų darželio.
Parlaužė vuosio tvorelę,
Išmynė žalią rutelę,
Išmynė rūtą iš saknų
Ir lelijelę iš laišku.
Bėgėčiau per dvarą tekina,
Skysčiau nūdėitėi verkdamā:
Mochtė mano, sirdėlė,
Ką man padarė iskadōs,
Parlaužė vuosio tvorelę,
Išmynė žalią rutelę,
Išmynė rūtą iš saknų
Ir lelijelę iš laišku.
Dukrele mano jaunoji,
Ne keno kito sveteliai,

Tik tavo jaunus piršleļiai. (1899)

XLVII*).

Ar seniai gieda raibi gaidēļiai,
Ar kēlē kaimynēļiai?
Tai seniai gieda raibi gaidēļiai,
Tai kēlē kaimynēļiai.

* * *

Siuntē, siuntē mane motinēlē
In Dunoju vandenēlio
Su aukso viedrais,
Su sidabro naščiais,
Su perļu vainikēliu.
Pastačiau viedrēliu
Ant upēs krantēlio,
Ant geltonu smiltēliu.
Paguldžiau naščius
Ant upēs krantēlio,
Ant zilvičiu krumēlio,
O ir pamačiau juoda laivelī
Dunojužiu atplaukiantī!
Tame laivelij', tame juodamjam'
Sēdi jaunas bernelis:
„Aik' šen, mergele,
Aik' šen, jaunoji,,
Aš vežsu per upelē.
Pas mus kalneliai auksinēļiai —
Tu jauna be vaikščiosi,
Juodas vuogas be rankiosi".
—Dievulis davē man protēli,
Dievas davē man protuzēli,
Kad ne sēdau ī laivelī:
Pas jus kalneliai rupestēliu,
Vuogelēs — ašarēlēs. (1876)

XLVIII.

Ar vējas putē, ar sodai uzē,

---

* Dainuoja susfrinkimas mergu anksti rytą po
mergos dovanų.

Ar mano mergelē miego norējo?
Ne taip norējo, kaip jai rūpėjo,
Vai tik jai rūpėjo, kur aug' bernelis.
Ar Vilniaus mieste, ar Varšavēlij',
Ar kokiam kaimelij' pas tētuzēlij.
Nē Vilniaus mieste, nē Varšavēlij',
Tik šitam kaimelij' pas tētuzēlij.

* * *

Ar vėjas putē, ar sodai užē,
Ar mano bernelis miego norējo?
Ne taip norējo kaip jam rūpėjo,
Vai tik jam rūpėjo, kur augs mergelē.
Ar Vilniaus mieste, ar Varšavēlij',
Ar kokiam kaimelij' pas motinėlę.
Nē Vilniaus mieste, nē Varšavēlij',
Tik šitam kaimelij' pas motinėlę.

(1899)

XLIX.

Ar už Juružiu, ar už maružiu,
Ton gailiai verkē jauna mergelē.
,,Vai cit' ne verkie, jauna mergele,
Aš tavę leisu į jaunimēli".
— Vai tu bernuži, didis paikuži,
Vai ką aš veiksiu tam jaunimužij'?
Žmonių mergelēs šoka, dainuoja,
O jau aš jauna vis gailiai verkiu.
Žmonių mergelēs — rimską vinutį,
O jau aš jauna — kartų alutį.
Žmonių mergelių — darželiuos' sēta,
O mano jaunos kromeliuos' pirktā;
Žmonių mergelių — skinta, dabinta,
O mano jaunos siuta, rašyta.

(1899)

L*).

Aržuolas su liėpels
Abudu žaliu gražiu

*) Dainuoja pasodinę jaunuosius už stalo: sig. n. LI.

Šalij' kelio stovējo,
Šakelēm' susirēmē,
Lapeliais susiklēstē.
Arzuolo žali lapai,
Liepelēs da žaliasni,
Arzuolo tankios šakos,
Liepelēs da tankesnēs.

* * *

Bernelis su mergele
Abu jaunu gražiu
Už stalelio sēdējo,
Peteliais susirēmē,
Rankelēms susiēmē.
Bernelio skaistus veidas,
Mergelēs da skaistesnis,
Bernelio baltos rankos,
Mergelēs da baltesnēs.
Bernelio meilus žodžiai,
Mergelēs da meilesni,
Bernelio aukso žiedas,
Mergelēs — sidābrēlio. (1875)

LI*).

Arzuolas su liepele (du kartu)
Šalij' kelio stovējo (du kartu)
Šakelēm' susirēmē, (d. k.)
Lapeliais susiklēstē.
Bernelis su mergele
Abudu jauni gražus,
Už stālo sēdējo,
Peteliais susirēmē,
Rankelēms susiēmē.
Bernelio skaistus veidas,
Mergelēs dar skaistesnis,
Bernelio baltos rankos,
Mergelēs dar baltesnēs,
Bernelio aukso žiedas,
Mergelēs — deimantēlio. (1899)

*) Slg. n. L.

LII*).

Aš auginau mergelę,
Per du, per tris laukelius,
Per du, per tris laukelius,
Vis tam' pačiam kaimelij'.
Aš mergelę auginau,
Kaip višnelę nokinau:
Tu mano mergužėle,
Baltoji lelijėle,
Ne duok kitam žodelį,
Busi mano mergelė.
Kur tik mergelė ējo
Aš vis int ją žiurėjau,
Kur mergelė stovėjo,
Aš vis šalele ējau:
Tu mano mergužėle,
Mergėle lelijėle,
Ne duok kitam žodelį,
Busi mano mergelė.
Atvažiavo svetelis
Iš svetimos šalelės,
Perkalbėjo močiutę —
Pažadėjo dukrelę.
Gailiai verkė dukrelė
Nuo močiutės aidama,
Seselias palikdama.
„Cit' ne verkie, sesele,
Baltoji lelijėle,
Mes tavę atlankysim'
Kas šventą nedėlėlę“.

(1870]

LIII.

Aš gana sakiau, gana kalbėjau,
„Vai ne sėk', ne sėk' žalią rutelę.
— Aš ne dėl tavęs rutelę sėjau,
Aš ne dėl tavęs gražiai ravėjau.
Dėl seserėlių gražiai sėjau,
Dėl seserėlių gražiai ravėjau,

*) Slg. n. LIV.

Kau graži butų, kad garbinuota,
Kad gērētysi kiemo mergelės.

Aš gana šakiau, gana kalbėjau,
„Vai ne šerk?, ne šerk' bėrą žirgelį?”
— Aš ne dėl tavęs žirgelį šėriau,
Aš ne dėl tavęs gražiau šukavau,
Dėl broluželio žirgelį šėriau,
Dėl broluželio gražiai šukavau,
Kad gražūs butų, kad šokinėtų,
Kad gērētysi kiemo broleliai.

(1868)

LIV*).

Aš mergelę auginau,
Kaip višnelę nokinau:
Tu mano mergužele,
Mergelė lelijėle,
Ne duok kitam žodelį,
Busi mano, mergelė.
Atvažiavo sveteliai
Iš svetimos šalės,
Perkalbėjo močiutę —
Pažadėjo dukrutę
Gailiai verkė dukrelė
Nuo močiutės aidama,
Seselias palikdama.
Cit' ne verk' seserėle,
Baltoji lelijėle,
Mes tavę atlankysim'
Kas šventą nedėlėlę. —
Kur tik mergelė ējo,
Vis aš ant jos žiurėjau,
Kur mergelė sustojo,
Visa šalėle linko. (1875)

LV.

Aš nueičiau įng jaunimą —
Ne kibina nė jaunikiiai,

*) Slg. n. LII.

Nieks ne kibina manęs,
Nieks ne geria ant manęs.
Prisikiščiau tą marginę,
Ir tą pačią prikištinę,
Kas tik grybšt' — vis manę,
Kas tik kibin', vis manę.
Mano viras jau sušniuro,
Jis, parėjęs viens namon,
Bimbt atsigul' kamaroj':
Aš parėjau vėlai naktij',
Emiau gaidį juodą plaktie:
Ne giedok' vidur' naktų,
Ne budink' mano vargų.
Reiks man rytoj' anksti keltie,
Svečių lauktie, suriai rauktie,
Skiedros neštie, paukščiai peštie —
Ar aš ne gerai darau,
Ar ne geri mano darbai? (1899)

LVI.

Aš nueičiau in seklyčią,
Paziurėčiau zerkolėlin,
Ar yr' veide skaistumėlis,
Ant galvelės vainikėlis.
Jau n'ēr veide skaistumėlio,
Ant galvelės vainikėlio...
Aš inlįsčiau in tą volą,
Kur laputė vaikus veda,
Aš toj' voloj' be gulėčiau,
Nē sarmatos ne turėčiau. (1899)

LVII.

Aš padainuosu dainų dainele,
Aš dainų bernužėlis;
Aš atdarysu dainų skrinele,
Paleisu į liūsteli;
Akmuo be kraujo, vanduo be sparno,
Papartis be žiedelio,
Aš bernužėlis, aš jauns bernelis
Be jaunos mergužėlės.

Parduosu žirgą ir tymo balną,
Samdysu audiejėlę.
Ir atsiliepė jauna mergelė,
Po svirną vaikščiodama:
„Ne parduok' žirgą, nė tymo balną —
Aš busu audiejėlė”.

* * *
Aš padainuosu dainų dainele,
Aš dainų mergužėlė;
Aš atdarysu dainų skrinelę,
Paleisu į liustelį.
Akmuo be kraujo, vanduo be sparno,
Papartis be žiedelio,
Aš mergužėlė, aš vargdienėlė,
Be jauno bernuželio.
Parduosu žiedą ir vainikėlį,
Samdysu artojėlį.
Ir atsiliepė jaunas bernelis
Po stonią vaikščiodamas:
„Ne parduok' žiedą, nė vainikėlį —
Aš busu artojėliu” (1874)

LVIII.

Aš pamačiau bernelį
Vidur' Jurių marelių,
Aukso pipkį rukantį,
Arielkėlę gerentį,
Nusikirsčiau klevelį,
Budavočiau laivelį,
Kad aš tenai priplaukčiau,
Jam pipkutį ištraukčiau,
Jam pipkutį ištraukčiau,
Arielkėlę išliečiau.
Už pipkutį į sprandą,
Už taboką į žandą,
Už arielką ing ausį,
Kad jis manęs ne klausė. (1899)

LIX*).

Aš paprašyčiau žvaigždelių
Didelių ir mažų,
Kad man šviestų vieškelėliu
Pas mergelę jotic.
Kad nujojau pas mergelę,
Da' mergelė miega.
Kad nujojau pas jaunąją,
Da' jaunoji miega,
O jei miegi, merguzėle,
Miegok' kuo ramiausei,
O per tavo saldų miegą
Man širdelė alpsta.
—Ko atjojai, bernuzėli,
Tu man ne milimas,
Ko prisėdai prie šalelės
Tu nekenčiamasis.
Kad tu pas mane atjosi,
Mane naravoji,
O kaip pas kitą nujosi,
Manę išvainoji.
Tu gireisi, bernuzėli,
Kad tu ukininkas,
Noris tavo puikus rubai,
Bet tu služauninkas.
Aš nuveicziau pas tą tiltą,
Kur kareiviai aina,
Aina pulkas, aina antras —
N'ēr mano bernelio;
Ir ateina trečias pulkas—
Štai mano bernelis.
Muškit' bubnais, traukit' varpais —
Štai mano bernelis,
Muškit' bubnais, traukit' varpais —
Štai mano jaunasis. (1876)

*) Dainuoja mergų susirinkimas tą naktį, kada
vėdžiai atvažiuoja pas mergą.

LX*).

Aš pasėjau rutele,
Pasisėjau rugelius,
Vai aš insakiau savo berneliui
Rudenužij' atjotie:
Kada rugeliai želmanij',
Žalia rutelė garbinij',
Tada, tada, mano berneli,
Pas mane atjok'.
Kad' dar rutelė ne dygo,
Žali rugeliai ne želė,
Jau ir atjoja jaunas bernelis
Pavasario dienele.
Vai tu berneli jaunasis,
Dobileli baltasis,
Ko teip, ko teip, mano berneli,
Teipos anksti atjojai?
Ar tu žirgelį mėginai,
Ar tu suknelias vėdinai,
Ar manim' jauna vargo mergele,
Manim' jauna geriesi?
— Nė aš žirgelį mėginau,
Nė aš suknelias vėdinau,
Tik tavim' jauna vargo mergele.
Tavim' jauna gėruosi. (1876)

LXI.

Aš pas močiutę gerai budama,
Ejau geriau jieškotie,
Inpuoliau in vargelį, in gailias ašarėlias.
Ko užsipuoliai, šelmi bernužėli,
Ant manęs vargdienužėlės,
Ak tu žinojai, šelmi berneli,
Ne aukselio vainikėliai,
Ne perlo vainikėliai.

*) Dainuoja mergos pulkas, jaunikiui į vuošvija
pribuvus, jį ant kiemo pasitinkant.

Ak tu žinojai, šelmi bernužėli,
Tik šilkelių kasnykėliai,
Rutelių vainikėliai.
Ak tu žinojai, mano bernužėli,
Ne paš močiutę užaugau,
Ne didžioj' valialėj' buvau —
Iki kelužių purvynužij',
Ik' pažastužių po vandenužį,
Vargios mano dienužėlės —
Vis gailios ašarėlės.
— Ko ne lankiai mane, dukružėle,
Nors nedėlios dienele?
— Ką aš lankysu, mano motynėle,
Ką aš lankysu, sena širdužėle,
Aš ne atrandu vieškelėlio
Per gailias ašarėles.
— Ak tu žinojai, mano dukružėle,
Ak tu žinojai, balta lelijėle,
Gale tėvo laukužėlio
Augo žalia liepelė.
Po taj' liepele, po taj' žaliaja
Su bernėliu stovėjai,
Su bernėliu kalbėjai. —
— Vai tai ne tiesa, mano motinėle,
Vai tai ne tiesa, sena širdužėle,
Su broleliu stovėjau,
Su broleliu kalbėjau.
Mesčiau turtužius aš į šalužę,
Puikius rubužius į purvynužį,
Per niek' visos kalbužės,
Kad yr' širdij' bernužis. (1875)

LXII.

Aš pas savo tētužėlį tai valią turėjau,
Kad sodelij' obelėlias sodinau,
Ir vininius obuolėlius nokinau.
Aš nuskinčiau obuolėlių dviliką,
Aš nuneščiau kunigui klebonui,
Aš kunigui obuolėlių dviliką,
Man kunigas — bernužėlį milimą...

pilnas dvaras kazokų
Ir paėmė mano virą už nieką.
Man ne gaila, ką jį paėmė,
Tik man gaila, ką ne dručiai surišo.
Riškit dručiai tą pagoną, nes pabėgs,
Dar ne syki man galvelę sudaužys
Ir šilkelių skepetaitę sutaškys.   (1899)

LXIII*).

Aš per naktelę ne migau,
    Vis vainikėlių saugojau,
Auštrelei auštant užmigau,
    Saulutei tekant pabudau,
Jau vainikėlio ne radau.
    Aš per dienele perverčiau,
O nė burnelę ne prausiau,
    Aš nusiprausiau burnelę
Pas anytelę klėtelių,
    Pas bernuželio lovele
Raudonų rožių vineliu,
    Žalios rutelės rasele,
Aš nusišluosčiau burnelę
    Žalių sėrų skepetėle.   (1875)

LXIV**).

Aš po sodelį vaikščiojau,
Juodos vuogelės jieškojau,
Vai ir atradau vuogelę,
Ant mažiutėlės šakelės.
Po atlaidėlias vaikščiojau,
Jaunos mergelės jieškojau,
Vai ir atradau mergele,
Su mošitėlėm stovinčią,
Su mošitėlėm stovinčią,
Su dieverėliais kalbančią.
Jūs dieverėliai, broleliai,
Ne pramanykit' vardelio,

*) Dainuoja paskutinį vakarą prieš nuėmimą
vainiko, arba uždejimą nuometo.

**) Slg. n. LXV.

Ne pramanykit' vardelio,
Nes aš ne jusų martelē,
Nes aš ne jusų martelē,
Tēvo, močiūtės dukrelē. (1899)

LXV*).

Aš po sodelį vaikščiojau,
Saldžios vuogelės jieškojau,
Vai ir atradau vuogelę
Ant mažiukėlės šakelės:
Saldi, gardi vuoguželē
Ant mažiukėlės šakelės.

* * *

Aš po miestelį vaikščiojau,
Savo mergelės jieškojau,
Vai ir atradau mergele
Šimte mošelių stovinčią,
Su dieverėliais kulbančią:
„Jus dieverėliai, broleliai,
Ne pramanykit' vardelio,
Nes aš ne jusų martelē,
Tēvo močiūtės dukrelē. (1875)

LXVI**).

Aš prašiau Dievo per visą dieną
Ukanotos naktelės
Nujotie pas mergele.
Vai ir išprašiau Pono Dievulio
Ukanotos naktelės
Nujotie pas mergele.
„Berneli mano, mano jaunasis,
Ar ne matē tėvelis
Tave jauną atjojant'?'
Matyt' ne matē, suprast' suprato
Ant bėrojo žirgelio
Ir tymelio balnelio.

*) Dainuoja pasekėjai, atleidę marčią paskutinį vakarą. Slg. n. LXIV.

**) Slg. n. CLXX.

— Suneli mano, mano jaunasis,
Kur jodei šią naktelę
Ant bėrojo žirgelio?
Tėveli mano, mano širdele,
Lankiau kalno rugelius
Ir geltonus kvietelius.
— Suneli mano, mano jaunasis,
Lankiai jauną mergelę
Ir jos žalią rutelę.
Suneli mano, mano jaunasis,
Vai ar graži mergelė,
Širdies ramintojėlė? —
Žiurėtie graži, kalbėtie meli,
Tai man jaunam patiko;
Tai man didiai patiko. (1875)

LXVII.

Aš šeriau, aš šeriau sau bėrą žirgelį,
Aš šeriau;
Aš pirkau, aš pirkau tymelio balnelį,
Aš pirkau.
Aš jojau, aš jojau per žalią girelę,
Aš jojau;
Aš nešiau, aš nešiau už pečių šaudyklę?
Aš nešiau,
Pamačiau, pamačiau pilkąjį zuikelį,
Pamačiau,
Aš šoviau, aš šoviau pilkąjį zuikelį,
Aš šoviau.
Aš nešiau, aš nešiau į Vilniaus miestelį,
Aš nešiau,
Derėjo, derėjo bajoro sunelis,
Derėjo.
Užmokė, užmokė šimtą dorelaičių,
Užmokė;
Aš pirkau, aš pirkau mergelei vystelę,
Aš pirkau,
Aš daviau, aš daviau šimtą dorelaičių,
Aš daviau. (1899)

LXVIII.

Aš vargau metus, o ir antrus,
O ant šio trečio sudumoju,

Vargo mergelę pasidabojau,
Vai namon, namon, seserėlės.

Iš jaunymėlio namon, namon,
Rasit' močiutę be laukėnčią,

Šviesią žvakuzę be degančią,
Baltus linelius be verpenčią,

Plonas drobėlias be audžiančią,
Verpkie, močiute, plonai, gražiai,

Auskie drobėlias tankiai labai,
Leisim dukrele toli labai.

Už Jurių marių, už Mėlinųjų
Už žalių girių užaujančiųjų.

— Vai, vai, vai, Dievulėliau mano,
Per ilgas metas be močiutės!

Aš pasiversčiau į gegutę,
Tai aš nulekčiau pas močiutę,

Aš insitupčiau į višnelę,
Gražiai kukuočiau, kaip gegutę.

Kukavau rytą o ir antrą,
Tik išgirdo motinėle,

Po didį dvarą vaikščiodama,
Margus pavėlius varydama,

Janus sunėlius būdindama:
„Kelkit', sunėliai, ku'o graičiause,

Imkit' šaudyklėlias į rankėlias,
Šaukit' gegutę iš višnelės,

Tegul' ji čionai ne kukuoja,
Nė alasėlio ne vadžioja”.

— Vai ne šauk', ne šauk', brolužėli,
Tai ne gegutė, ne raiboji,

Tai jus' esutė viriausioji,
Kurį išleidot' toli labai,

Už Jurių marių, Mėlinųjų,
Už žalių girių užaujančiųjų (1876)

LXIX.

Aš užėjau ant kalno,
Pasižiurau ant marių,
    Ko tos marės siubavo,
    Marių vanduo liuliavo?
Tėn skendėjo brolelis
Ir jo bėras žirgelis:
    Dieve, skandyk' žirgelį,
    Gelbėk' jauną brolelį.
Bus žirgelis ir kitas,
Juodbērėlis ir kitas,
    O brolelis tas vienas,
    Sakalėlis tas vienas.   (1871)

LXX*).

Atjoja bernuželis per laukelį,
Pririšo žirgelį prie darželio:
Vikrumai, gražumai žirguželio,
Puikumai, mandrumai bernuželio!
Išvilio' sesutę kuo jauniausę,
Nuėmė vainikėlį, kaip žiedelį,
Uzdėjo nuometėlį kaip lauželį.
Ant liepos lantelės nuometą skalbė,
O ant Dunojėlio išblykiavo:
Sunkumai, bjarumai nuometėlio,
Lengvumai, gražumai vainikėlio.
Kad bučiau žinojus tą sunkumėlį,
Bučiau jį įmetus į Dunojėlį,
Bučiau sau nešiojus vainikėlį.   (1876)

LXXI**).

Atjo' bernelis, atjo' jaunasis
Inšautie į murelį,
Vieną syk' šovė, da' ne išgirdo
Antrą syk' ne išgirdo,
Vai ir išgirdo senas tėvelis,
Vaikščiodam's po dvarelį,

*) Dainuoja vainiką nuimant, o uždėdant nuometą.

**) Dainuoja vėdžiams pas mergą atvažiavus.

Tik ne išgirdo jauna mergelė
Sėdėdama klėtelej'.
Ženteli šiokasai, ženteli toksai,
Ženteli sunužėli,
Leiskie žirgeli tu į stonele—
Pats jaunąs pas mergelę.
Bernelis sėdo, alutį gūrė,
Mergelė gailiai verkė:
„Vai ar tu verksi, ar tu ne verksi,
Žinok', tu mano busi".
— Vai ar tu sėsi, ar tu nesėsi,
Žinai, tavo ne busu. (1876)

LXXII.

Ačiu tam ponui, ir tam gaspadoriui,
Kuris man davė daug ariekėlės:
Kaip antelė parsviruosu, }
Kaip pelėda kampe tupsu } du kartu.
In pačią kerčią. } (1899)

LXXIII.

Atlėkė juodas varnas,
Atnešė baltą ranką
Ir aukselio žiedelį.
Klausčiau tavęs, paukšteli,
Tu juodasis varneli,
Kur gavai baltą ranką
Ir auksinį žiedelį?
— Aš buvau didžiam' kare,
Ten didį mušį mušė,
Ten kardų tvorą tvėrė,
Puškelėm's duobę kasė.
Ten kraujo upė bėgo,
Ten gul' ne vien's sunelis,
Ten verk' ne vien's tėvelis.—
— „Vai, tai mano žiedelis,
Ne gryžs mano bernelis—
Krint' mano ašarėlės". (1868)

LXXIII B.

Atsikēliau anksti rytā,
Seredos rytelij',
Kad pažiurau ant galvelēs—
N'ēra vainikēlio,
Aik šen, mano motinēle,
Kā aš tau sakysu,
Jau ne tūru vainikēlio,
Kā dabur darysu?
—Aik šen, mano dukružēle,
In rutų daržēlī,
Aš suskinsu, tu nupinsi
Rutų vainikēlī,
,,Kā be skinsi, kā be pinsi,
Svieta be juokinsi?
Yra darže lelijēle,
Yra megelkētē,
Tik n'ēr' mano jaunų dienu,
Nē darže rutelēs. [1899]

LXXIV.

Atvaziavo meškos
Su alaus dviem bačkoms—
Vilkelis nabagēlis
Svotbeleų rengē.
Ažiukas į piršlius,
Zuikis į maršalkas,
O laputē ilgvuodegē
Ing svočias ējo.
Žvirblis alų darē,
Kielē šokinėjo:
Lėkk', žylute nabagute,
Parnešk' apvynēlių.
Kuilyš maļkas kirto,
Šuo puodus mazgojō,
Bėgk', kačiute mažiukēle,
Pamedžiok mėsutēs.
Šarka kiemą šlavē,
Varna pridabōjō,
O kuosēlē nabagēlē

Pečenkēļē Jēpē,
Žasinas kankliavo,
Meška trimitavo,
O vilkelis nabagēlis,
Vedē ožkā šoktie,
Ožka ne nor aitie,
Su vilkeliu šoktie,
Ir vilkeliui nabagēliui,
Teip drāsei atsakē:
„Jei iš geros valios—
Aš su tavim” šoksu,
O kaip tik šupyksu,
Visā subadysu!
Aš iš tavo skuros
Šiubā pasiudinsu,
Šiubā pasiudinus
Kerdzių aprėdysu*),
Kuris mane gano
Po žalią lankelę,
Po žalią girelę,
Po karklynėlį.
Ožka puikiai šoko,
Vilk’s gražiai dainavo,
O sveteliai pasigėrę
Visi linksmi buvo. (1868)
(LXXV**).

Augin’, auginó močilutē dukrelę,
Sau vieną vienturtėlę,
Ji augindama, darbų mokindama
Tik toli jau pažadėjō,
Už Jurių marių, už žalių girių,
Už tamsių pušynėlių.
Ji nuleisdama, ji graudindama
Savo jauną dukrelę:
Vai dukra, dukra, mano jaunoji!

*) Kitoje, 1874 m. užrašytoje, stovi: „kerdžių apvilkdinsu”.

**) Dainuoja tū šiubų važiuojant.

Ne lankyk' manę tankiai,
In metus kartą, in antrus — antrą,
In trečius nē kartelį,
— Vai dar ne pabuvau nē trijų nedėlių,
Išsiilgau močiutės:
Leiskie, berneli, leiskie jannasis
Močiutės atlankytie.
— N'aisi, mergele, n'aisi, jaunoji,
Močiutės atlankytie;
Aikie, mergele, aikie, jaunoji,
Po radastų krumeliu.
Ji sėdėdama, gailiai verkdamą
Savo senos močiutės:
Kad primanyčiau, aš apsimainyčiau
Ing raibąją antelę,
Tai aš perplaukčiau per Jurias marias
Ing žaliąją girelę.
Kad primanyčiau, aš apsimainyčiau
Ing raibąją gegutę,
Vai aš perlėkčiau per žalią girią
Ing žalią višnių sodą.
Aš atsitupčiau į višnių medelį,
Kur daug juodų vuogelių;
Ant šakos tupiau, ant antros verkiau,
Nuo trečios vuogas valgiau.
Kukavau rytą o ir vakarą
Žaliam' višnių sodelij',
Niek's ne išgirdo, niek's ne suprato
Manęs jaunos mergelės.
Vai tik išaina anksti rytelij'
Senoji motinėle,
Vai tik išaina sena širdelė
Keltie jaunus sunelius:
Kelkit', suneliai, kelkit', jauniejai—
Kokia viešnia sodelij',
Ji ant pluksnelių, ant parūdėlių
Butų raiba gegutė,
O ant balselio, ant alasėlio
Butų mano dukrelė.
Vai mėtė, laidė į mane broleliai

Raudonai's obuolėliais.
Aš išlėkdama, galvą palenkdamą:
Likit' sveiki, broleliai.
— Vai kad žinočiau -- mano dukrelė,¹
Vadinčiau ant dvarelio:
Sugryžk', dukrele, sugryžk', jaunoji,
Po dvarą pavaikščiote,
-- N'aisu, močiute, n'aisu, širdele,
Po dvarą pavaikščiote,
Aš privaikščiojau, mano močiute,
Po svetimą šalelę.
— Sugryžk', dukrele, sugryžk', jaunoji,
Aisiv' naujon klėtelen.
— N'aisu, močiute, n'aisu, širdele,
Ing naująją klėtėlę,
Vai aš pribuvau, mano močiute,
Pas bernelį sodelį'.
— Sugryžk', dukrele, sugryžk', jaunoji,
Sėst už balto stalelio.
— Aš prisėdėjau, mano motinėle,
Po radastų krumeliu.
— Sugryžk', dukrele, sugryžk', jaunoji,
Gersiv' žalio vinelio.
— Vai aš prigėriau, mano močiute,
Vis gailių ašarėlių.
Ačiu, močiute, ačiu, širdele,
Už teip gražų žodelį,
Tiktai ne ačiu, mano motinėle,
Ką teip toli išleidai
Už Jurių marių, už žalių girių,
Už tamsių pušinėlių. (1876)

LXXXVI*).

Auginau dukrelę ne sau, ne sau,
Pasėjau rutelę ne jai, ne jai,
Išleidau dukrelę į martelias,
Indavian rutelę į rankelias.

*) Dainuoja pasekėjai, atlydėję marčią arba žen-
tą iš tėvyškės.

Ar linksma dukrelē martelēse,
Ar žalia rutelē rankelēse?
Tai liudna dukrelē martelēse,
Tai vysta rutelē rankelēse:
„Cit' ne verkk', dukrele, atlankysu,
Žaliają rutelę palaistysu”.
Aš aisu dukrelės atlankytie,
Žaliosios rutelės palaistytie.
Tai verkia dukrelē atlankoma,
Tai vysta rutelē palaistoma.

* * *

Auginau sunelį ne sau, ne sau,
Aš šeriau žirgelį ne jam, ne jam.
Išleidau sunelį į žentelius,
Indaviau žirgelį į raitelius.
Ar linksmas sunelis ženteliuose,
Ar vikrus žirgelis raiteliuose?
Tai liudnas sunelis ženteliuose,
Tai vikrus žirgelis raiteliuose
Cit' ne verkk', suneli, atlankysu,
Ir bėrą žirgelį pagirdysu”.
Aš aisu sunelio atlankytie,
Ir bėro žirgelio pagirdytie.
Tai verkia sunelis atlankomas,
Tai žvengia žirgelis pagirdomas. (1875)

LXXVII*).

Augino močiutė sau vieną dukrelę,
Augindama, mokindama minyškom' žadėjo.
Dar ji ne užaugo į pusę ugialio,
Ir prilipo kavalierius prie josios šalelės.
Tu mergele jaunoji, lelijėle baltojj,
Nedor's tavo kavalierius nor' aniuolu stotie.
Kavalierius ne prietelius ant grieko n'atboja,
O mergele lelijėle prie savęs vilioja;
Kavalerius ne prietelius pats į peklą breda,
O mergele lelijėle paskui save veda,
Jis ing peklą breda, ugnelėj' liepsnoja,

*) Slg. n. LXXVIII.

O mergelē lelijelē jojo gailavoja.
Tu mergele jaunoji, lelijēle baltoji,
Ko tu verki, mergužēle, savo névidono.
Jis nuēmē vainiką ne kaip žmonių mergelių,
Jis uždėjo nuometėlį, ne kaip žmonių merge-
Jis nuēmē vainikėlį, kaip ryto rasele, [lių.
Jis uždėjo nuometėlį, kaip tamsią naktele.
(1875)

LXXVIII*).

Augino močiutė sau vieną dukrele,
Augindama, mokindama minyškom žadėjo.
O dar ne užaugo nė pusę ugelio—
Paviliojo bernužėlis prie savo šalelės.
Dukterėle mano, balta lelijėle,
Neklausykie bernužėlio — bernužėlis paikas,
Bernužėlis paikas, jo galvelė kvaila,
Jis į peklą pirma breda ir mergelę veda.
Bernužėlis dega, ugnelėj' liepsnoja,
O mergelē lelijelē Dievui dėkavoja:
— Pakol' buvau jauna, pakol' ne tekėjus,
Gerai, sakiau, tom mergelėms, kurios virus tu-
Kas dien' karšta meilė, kasdien sutikimas, [ri:
Kas dien' gražus gyvenimas ženotame stone.
O kaip ištekėjau, tada dažinojan,
Kas tai yra do gyvenim's ženotame stone!
Kasdien' tik muštynės, kas dien tik peštynės,
Kas dien rūstus gyvenimas ženotame stone;
Kas dien tik rustybės, kas dien neteisybės—
Eda, grauzia mano galvą, o n'era ramybės.
(1899)

LXXIX.

Augino močiutė
Tris jaunas dukrelias,
O tris jaunas dukterėlias,
Kaipo lelijėlias.
Vieną davė vaitui,

*) Slg. n. LXXVII.

Antrą artojęliui,
O šę trečią dukterėlę
Už ak'mono*) vaiko.
Viena duktė tarė:
„Mano viras geras,
Mano viras, pons akmonas,
Dvarus randavoja,
Dvarus randavoja
Ir žmonias provoja.”
Antra duktė tarė:
„Mano dar geresnis,
Mano viras, ponas vaitas,
Dar ir muzikantas.”
Trečia dukte tarė:
„O mano geresnis,
Mano viras artojęlis
Duonpelnitojęlis.”
Vaitelis skripkavo,
Pons akmonas šoko:
Šokkie, šokkie, ponas skurliau,
Tu man n'uzmokėsi.”
Akamon's supyko,
Rusčiai iškalbėjo:
„Aisu, aisu pas tą poną,
Kur aš gausu provą”.
Ponelis provojo
Ir usus kilnojo:
Kam tas vertas vaitpalaikis,
Kad akmonone klauso ....
Žirgai pabalnoti,
In Prancuziją jotie—
Gailiai verkė Lenkų panos,
Jaunosios mergelės.
Ne verkkit', panelės,
Jaunosios mergelės,
Perkeliausim Prancuziją
Ir tą pliką Maskoliją,

---

*) Akamonas, lenk. ekonom.

Per Prusus parjodami,
Prusus iškaposim,
Lietuvoj' sustosim. (1899)

LXXX*).

Augin' močiūtė viena dukrele,
Kaip darželij' rutele.
Vai išsiskalbė baltai žlugteli,
Kas dien' baltai vaikščiojo,
Kas diena balta, vis vainikuota,
Galvelė sušukuota.
Vai kad aš ėjau linelių rautie
Pajurēm's pamarėlēm's;
Linelius roviau, rankas mazgojau,
Nuskandinau žiedelį
In maružių dugneli.
Aš pasamdyčiau šeurų vėjali
Ant poros nedelėlių
Kad išpustų, išliuliuotų
Žiedelį į kraštelį.
Putė vėjalis pasiklausdamas:
Keno pirktas žiedelis?
Jei brolelių žiedelis pirktas —
Išpusčiau į kraštelį,
O jei šio jauno šelmio bernelio —
Gramzdinsu in dugneli. (1876)

LXXXI.

Augin' tėvas du suneliu,
Augindamas labai džiangės:
„Aš tariausi — artojėliai,
Artojėliai, šienpjūvėliai,
O čion buta žalnierėlių,
Žalnierėlių, dragunėlių!
Žalnierėliai, dragunėliai,
Padainuokit' man dainelę.”
— Vai tėveli, vai širdele,
N'ėr mums laiko padainuotie.

---

*) Dainuoja mergų pulkas po pačiam suvinčiam
vojimui, kada buna sumainyti žiedai.

Jau atrašē gromatēļ
Jenerolas iš vaiskelio,
Reik' mum' sēstie ant žirgelī,
Reik' mums jotie ī vaineļ,
Reik' mum' stotie in aileļ."
Ain' tēvelis per laukelī
Sav' sunužius lydēdamas:
„Sunus mano, žalnierēliai
Ne vaduo-it' mane senā.
Vai aš senas už žagrelēs,
O jus jauni už kardelio;
Vai aš senas už ļautelių,
O jus jauni už plintelių,
Vai aš senas už dalgelio,
O jus jauni už šoblelių. (1870)

LXXXII.

Augin' tēvas du suneliu, du suneliu,
Augindamas labai džiaugēs, labai džiaugēs
Ar užaugsit' man suneliai artojēliai,
Ar užaugsit' man suneliai šienpjuvēliai?
Nē mes busim artojēliais, artojēliais,
Nē mes busim šienpjuvēliais, šienpjuvēliais,
Tik mes busim kareivēliais, kareivēliais,
Prie karaliaus *) dragunēliais, dragunēliais.
Duos karalius bēra žirgā, bēra žirgā,
Prie žirgelio tymā balnā, tymo balnā;
Duos karalius kepuraitē, kepuraitē,
Prie kepurēs kaškietaitē, kaškietaitē;
Duos karalius mandieraitē, mandieraitē,
Prie mandieros muškietaitē, muškietaitē;
Duos karalius čebataičius, čebataičius,
Prie čebatų pentinaičius, pentinaičius.
Duos karalius šviesų kardā, šviesų kardā,
Prie kardelio kivierēļi, kivierēļi.
Kad mes jojom vieškelužiū, vieškelužiū,
Susitikom su Maskolium**), su Maskolium

*) Kiti dainuoja: „prie vadovo.”

**) Užrašytame 1868 m. variante sakoma: susitikom su Prancuzu — susipjovēm su Maskoliais — susikirtom su Prusokais.

Susikirtom su Maskoliais, su Maskeliais,
Lėkė galvos kaip kopustai, kaip kopustai,
Griuvo vyrai kaip aržuolai, kaip aržuolai.
Kad mes leidom iš muškietų, iš muškietų,
Kulkos lėkė kaip bitutės, kaip bitutės.
Kulkos duzgė kaip bitelės, kaip bitelės,
Virai krito kaip muselės, kaip muselės.
O ant kalno*) kunai krito, kunai krito,
In pakalnę kraujas bėgo, kraujas bėgo;
O nuo dumų akys margsta, akys margsta,
O nuo kraujo širdis alpsta, širdis alpsta.

(1899)

LXXXIII.

Augin' tėvas sunelį,
Žad' leistie į vaiskelį:
„Ar užaugsi, sunytėli,
Ar busi artojėlis,
Ar užaugsi, sunytėli,
Ar josi į karužį?“
Ir užaugo sunelis,
Žada jot' in karužį:
„Ar sugryžš' sunytėli,
Mėlinas balandėli?“
Aš gryžte ne sugryžsu,
Gromatėlę rašysu,
Parsiunsdinsu laiškeli
Ir meiluosius žodelius.
Gromatužę skaitysi,
Ašarėlias braukysi:
Yr' vardas, pravardėlė,
Tik' n'ėr mano sunelio.

* * *
Kad aš kėliau rytelij',
Aš ėjau in laukelį —
Yr' daug' lauke artojų,

*) Kitame variante sakoma: „O ant kalno vaiskas žusta, o pakalnėj' kraujas plusta" (1868.) „O ant kalno kariauna žusta, o po kalnu kraujas plusta" (1876 m.)

Tik n'ēr mano brolelio.
Kad aš kēliau rytelij',
Aš ējau ī lankelę —
Yr' daug lankoj' šienpjuvėlių,
Tik' n'ēr mano brolelio.
Kad aš kēliau rytelij',
Aš ējau ant kelelio —
Ant kelio - vieškelėlio
Stov' kareivių pulkelis.
Yr' vaiske žalnierėlių
In du šimtu pulkelių,
Tik nē vienas n'ēra teip,
Kaip tik mano brolelis. (1870)

LXXXIV.

Augo, augo pas močiutę
Jaunoji dukrelė,
Iš gražumo ji žydėjo
Kaip darže kvietkelė.
Ne vien's jaunas jaunikaitis
Jos rankos norėjo,
Ale iš tų ne daug buvo,
Kurį ji dabojos'.
Ji savojo ne pažino,
Kurs ing širdį puolė,
Ant to nieko neatbojo,
Kad ir labai toli.
Metų lygiai dvidešimties—
Kaip nog žirgo sėdo,
Tarė duktė motinėlei:
„Jau ateina bėda“,
Aš mislijau iki mirties
Panele gyventie,
Liuosam laike graži butie,
Tam stone pasentie.
Ale svietas to n'iškenčia,
Kurs nor' laisvas butie,
Iš nedoro gyvenimo
Jaunų daugel žūsta.
Pirma buvo širdis liuosa,

Dabar liudnum's spaudžia,
Susiprantu, jog atmaina
Mane stumia, baudžia.
Tokia roda tėv's ir mama
Tą nuosprendį darė,
Kad jau ainant man už viro
Ne kart' mane barė.
Jiems paklusnai ne atsakiau,
Kad kitaip darysu,
„ Kaip tik geidžiat, aš visados
Jus valią pildysu”.
Baigiu pildyt' tėvo valią
Ir peršančių norą —
Šokim', trempkim' ant tos svotbos,
Busim nauja pora.
O po svotbos paduosim
Kitam' asant stone;
Sutikime tu mums butie
Duokie dangaus Pune. (1868)

LXXXV*).

Augo dukrelė,
Dukrelė vienturtėlė,
Kaip darželij' rutelė,
Kaip sode lelijėlė.
Aikie, dukrele,
In rutų darželij,
Paskink' žalią rutelę,
Pink' rutų vainikėlij.
Kaip šendien' n'eisi,
Rytoj' ne spėsi,
Užtupdinsu gegužėlę
Ant rutelijų darželio.
— Močiute mano,
Mano širdele,
Palėkdinsu gegužėlę

---

*) Dainuoja, dukrą motinai išleidžiant į marčias, sėdant į vežimą drauge su vedžiais ir skiriantis nuo tėvų. Dainuoja šitą dainą mergų pulkas vedžiams parvažiavus pas anytą.

In šešurėlio dvarelį. —
Dukrėle mano,
Mano jaunoji,
Vai ką tu ten rasi,
Šešurėlio dvarelį?
Rasi anytą
Ne permanytą,
Dieverėlius ne brolelius,
Mošelias ne seselias.
Anyta barė,
Šešiuras varė,
Mošelės kepka vojo,
Dieverėlis naravojo.
— Ne jus mane muškit',
Ne jus mane barkit',
At'tiksu aš kelužėlį
Pas savo motinėlę.
Kaip aš nuveisu
Ir vel pareisu,
Nereiks jusų martelei
Muzikantėlių samdytie.
Nė muzikantėlių,
Nė žaidėjų,
Nė to didžio pulkelio
Su kuriuom parviliojo. — (1876)

LXXXVI*).

Augo dukrelė
Pas motinėlę,
Dukrelė vienturtėlė,
Kaip darželij' rutelė.
Gražiai augino
Ir išmokino,
Tik toli išleido
Dukrelę vienturtėlę,
Už Jurių marių,

---

*) Dainuoja, kaip motina rengiasi dukrą išleisti į marčias, kada ji atsisveikina visų genčių ir ją vedžiai veža pas anytą.

Už Mēliniņu,
In svetimā šaleļē,
In nē ramū kampilī.
Klausē vuošvelē
Savo žentelio:
„Kaip tu jā parvilios
Maņo mielā dukrelē?
Be muzikantēliju,
Be smuikužēliju
Ir be didio pulkelio,
Kaip tu jā parvilios“?
— Aš parviliosū
Savo mergeļē
Su aukso žiedeliais
Ir meiliais žodeliais. —
Klausē broleliai
Savo seselēs:
„Ar ilgai graži busi,
Ar ilgai skaisti busi“?
— Tik toliai graži busu—
Su savo broleliais,
Tik toliai skaisti busu —
Su baltais dobilēliais.
Klausē seselē
Savo seselēs:
„Ar ilgai graži busi,
Ar ilgai skaisti busi“?
— Tik toliai graži busu,
Tik toliai skaisti busu —
Su savo seselēms,
Su savo lelijēlēms.
Klausē motinēle
Savo dukrelēs:
„Ar ilgai graži busi,
Ar ilgai skaisti busi“?
— Tik toliai graži busu,
Kol' pas motinēlē,
Tik toliai skaisti busu,
Kol pas jus', širdēle. —
Klausē bernelis

Savo mergelēs:

„Ar ilgai graži busi,
Ar ilgai skaisti busi”?

— Tik toliai graži busu,
Kol' pas motinēlē,
Toliai skaisti busu,
Kol' pas širdužēlē.

Vai kai' pateksu
Pas anytēlē,
Nublies veidelis,
Surudys ir žiedelis. — (1876)

LXXXVII.

Augo girioj dulelē,
Pagirij sēdulēlē.
Vai augo, augo
Močiutēs dukrelē,
Kaip darže lelijēle.
Atjo' raitų pulkelis
Per lygiąją lankelę,
Ei šokin', mandrin'
Juodbērus žirgelius
Per laukužį jodami.
Ir prijojo dvarelį,
Žalvarinius vartelius,
Vai ir užkelti
Variniai varteliai,
Užtraukti lencugėliai.
Kad išeitų močiutē,
Mergelēs motinēlē,
Vai kad atkeltų
Varinius vartelius,
Nuleistų lencugėlius.
— Vai ne žadėkie
Manęs, motinēle,
Da' aš tavęs klausysu,
Vai da braukysu

Butelių *) rasclias,
Kursu bute**) ugnelę;
Vai da aš ausu
Plonasias droblias
Sveteliam dovanotie. (1866)

LXXXVIII.

Augo girioj' sėdulėlė,
Kukau' raiba gegužėlė (po du kartu)—
Verks ne viena siratėlė,
Kur' ne turi motinėlės. (po du kartu)
Gul' močiutė ant lentelės,
Deg' žvakelės prie galvelės,
Verk' dukrelė prie šalelės:
„Motinėle, širdužėle,
Velyk' butum ne auginus,
In Dunojų nuskandinus.
Lydekėlė mėlinoji,
Tai but buvus motinėlė,
Karosėlis geltonasis,
Tai but buvęs tētužėlis”. (1899)

LXXXIX***).

Augo kieme mergužė,
Pas močiutę dukružė,
O ji nieko nežino',
Ką ją ponas pamėgo;
Tik ji tada dažino',
Pilnas dvaras kaip pri jo',
Paną sveikyt' pradėjo:
„Sveika druta, panele,
Mano miela mergele”.
Kaip tik žodį ištarė,
Širdij' meilę padarė,
Kaip tik pirmu užsakė,
Ją prie šliubo pristatė,

*) 1875 m. užrašytoje randasi: „rytelių raselę”.

**) „rume”

***) Variantas n. XVIII ir XVIII a.

Ir prie šliubo pristatė,
Jį į karą pakviėtė.
Per bažnyčią aidamu,
Abu gailiai verkdamu,
Prie grotelių klaupdamu,
Viens kitą ramindamu:
,,Cit ne verkkie, panele,
Mano miela mergele,
Gromatėlę rašysu,
Atrašelio prašysu,
Ar mergelė ne serga,
Jai galvelę ne skanda".
Tai mergelė ne serga,
Jai galvelę ne skanda —
Po pakajus vaikščiojo,
Su svečiais ulevojo.... (1899)

XC*).

Augo putinas vidurij' girios,
O šermukšnėlis pagiruzij'.
Ejo putinas šermukšnėlio klaustie:
Vai kada mudu užaugsiva?
— Rudenij' mudu užaugsiva,
Krėšnam stuomužij' stovėsiva,
Tankias šakelias suleisiva,
Žalius lapelius suklėsiva,
Baltais žiedais žydėsiva,
Raudonas vuogas nokinsiva.

* * *

Augo bernelis šale kaimo,
O mergelė vidurij' kaimo.
Ejo bernelis mergelės klaustie:
Vai kada mudu užaugsiva?
— Rudenij' mudu užaugsiva,

---

*) Dainuoja kitą dainą vaziuodami į šliubą —
jauniko ir mergos pūlkas; Slg. n. XCI.

Krēsnam stuomužij' stovēsiva,
Baltas rankelias sudēsiva,
Aukso žiedais mainysiva,
Meilų žodelį kalbēsiva,
Mažus vaikelius auginsiva. (1876)

XCI.*)

Augo putinas viduj' girios,
O šarmukšnužis pagiružij'. (du kartu)
Klausē putinas šermukšnēlio:
O kada mudu užaugsiva, (2 kartu)
Krēsnan stuomužiu sustosiva,
Tankias šakelias auginsiva, ::
Žalius lapelius suklēsiva,
Baltais žiedeliais žydēsiva. ::
Augo bernelis vidurij' kaimo,
O merguželē pakaimēlij'. ::
Ejo klaust' bernelis pas mergele:
„Vai kada mudu užaugsiva,
Krēsnam stuomužij' stovēsiva,
Meilų žodelį kalbēsiva,
Baltas rankelias sudēsiva,
Aukso žiedelius mainysiva“?
— Kaip ateis šaltas rudenužis,
Tai tada mudu užaugsiva,
Krēsnam stuomužij' stovēsiva,
Meilų žodelį kalbēsiva,
Baltas rankelias sudēsiva,
Aukso žiedeliais mainysiva. — (1899)

XCII**).

Augo sunelis pas tetuželį,
O dukruželē pas motinēle:
„Augkie tu mano, mergužele —
Seniai aš tavę dabojuos'.”

*) Slg. n. XC.

***) Dainuoja uždedant nuometą ir rišant dabriuvius.

— Aš pasiversčiau į raibą gegutę
Gražiai kukuočiau po višnių sodą,
Vai kad tik tavo ne bučiau,
Nes aš tavęs ne noru.

„Aš pasiversčiau į sakalėlį,
Gražiai lekiočiau po višnių sodą,
Pas tą raibąją gegutę,
Pas savo jauną mergelę.“

— Aš pasiversčiau į žalią rutelę,
Gražiai žaliuočiau rutų darželij',
Vai kad tik tavo ne bučiau,
Nes aš tavęs ne noru. —

„Aš pasiversčiau į bijunėlį,
Gražiai žydėčiau rutų darželij'
Pas tą žalią rutelę,
Pas savo jauną mergelę.“

— Aš pasiversčiau aukso žiedelin,
Užsirakinčiau margoj' skrinelej',
Vai kad tik tavo ne bučiau,
Nes jau aš tavęs ne noru. —

„Aš pasiversčiau aukso raktelin,
Atsirakinčiau margą skrinelę,
Vai, gal', tik rasčiau žiedužį,
Tą savo jauną mergužę.

— Aš pasiversčiau į lydekėlę,
Gražiai nardyčiau po vandenėlį,
Vai kad tik tavo ne bučiau,
Nes jau aš tavęs ne noru. —

„Aš pasamdyčiau tris žuklierėlius,
Nusimegzdinčiau šilkų tinklelį,
Rasi sugaučiau žuvužę,
Tą savo jauną mergužę.“

— Vai, vai, vai Dievai, Dievuliau ma-
Ne išsikavojau šelmio bernelio, [no!
Duok' jam, Dievuli, protelį
Tam mano šelmiui berneliui. —

(1876)

XCIII.

Aug' sunaitis vienturtaitis,
Jis vaikščioja kaip ponaitis (du kartu).
Laimin' mane tētužēlls,
Laimin' mane motinēlē,
Laimin' mane karan jotie.
Siuva sesē marškinēlius,
O antroji mandierēlē,
Ir siudama gailiai verkia:
„N'ēr tiek smulkių digsnužēlių,
Kas gailiųjų ašarēlių,
Ant mēlinos mandierēlēs“.
Kad aš sēdau į žirgelį,
Man žirgelis tipu -- tapu,
O kardelis blizga, tvaska.
Kad' aš jojau iš dvarelio
Laužiau rykštę iš berželio. (1899)

XCIV.*).

Aukšti kalnai, dirvonaičiai —
Ganē žirgus cigonaičiai,
Sāmdē uzarus ganyt',
Su makarais pavaldyt'.
Aukšti kalnai — juoddebesiai —
Tai cigonų užklojīm's,
Gilaus vandens bēgimas,
Tai cigonų gērimas.
Ir sutikom poną vaitą,
Poną vaitą besmegenį,
O jo sinus didis pon's
Su kelinēms žomčīnēm's.
Mes ponystos nė žiurējom',
Su džiapčīnom sukapojom,
Kaip tik kirtom per žomčīnias
Kiaurai lindo ant šikinēs.
Ir sutikom toki žmogų,
Toki žmogų bjaurakalbį:
„Traukis', cigon', tu vagie,

*) Slg. n. CLXII.

Ką pavagi, vis kepi“.
Už kuiluko pavagimą,
Už žasuko nupešimą
Sodins mus jis į dibką —
Mes ne žinom tos bėdos.
Kad mums butų šilta pirtij’
Ką pavogėm’ išsivirtie,
Ar tai lašinių riebių,
Ar paršo kulnių storų. (1870)

XCV.

Aušta aušrelė, teka saulelė
Pro višnelių sodelį, per stiklelio langelį.
Vaikščio’ močiutė po didį dvarą,
Rankelias laužydama, sunelius budindama:
„Kelkit’, suneliai, kelkit’ jauniejai,
Jau seniai užraginti į karužį išjotie“.
Vai jojau, jojau, jodams dumojau,
Kur šen naktį nakvosu, nakvinužę turėsu;
Ar ant žirgelio ty mo balnelio,
Ar žaliojoj’ girelėj’ po žaliaja liepele?
Ne ant žirgelio ty mo balnelio,
Tik žaliojoj’ girelėj’ po žaliaja liepele.
Aš prisirišau bėrą žirgelį,
Prie žaliosios liepelės, prie lygaus liemenėlio.
Aš pasibraukčiau pušies šakelių,
Pačiujų viršunėlių žirgeliui abrakėlio.
Aš pasigirdžiau bėrą žirgelį,
Žalios pušies rasele, čistuojau vandenėliu,
Aš pasistačiau šviesų kardelį —
Tai mano žiburėlis, tamsios nakties švieselė;
Aš pasikabinau sau kepurėlę —
Tai mano ziegorėlis, tamsios nakties garselis,
Aš pasiguldžiau liepos lentelę —
Tai mano mergužėlė, tamsios nakties rodelė.
(1899)

XCVI.

Aušt’ aušrelė, tek’ saulelė
Per žalią girelę,

Ir atjoja bernuzėliai
Pro rutų darželį:
„Ne trinkinkit', ne bildinkit':
Dar tėveliai miega”.
— Bepig' tavo tėtuzėliams
Klėtelėj' miegotie,
Skurdu mudviem vaikinukam
Žirgeliuos' sėdėtie;
Šalam kojas kilpelėse,
Rankas kamanose,
Nušalnojo rutų kvietką
Man už kepurėlės,
Apšarmojo sėrų skuską
Baltojoj' rankelej' —
Kelkit', kelkit', tėtuzėliai,
Žadėkit' dukrelę.
„Ne dėl tokių girtuoklėlių
Dukrelę žadėsim',
Ne dėl tokių palaidunų
Tris tukstančius duosim.
Atkelkite vario vartus,
Tegul' žentai joja,
Paleiskite margus kurtus,
Tegul žentus loja”. (1899)

XCVII.

Balandžio dienelej',
Užtekant saulelei
Po žalią lankelę
Vaikščiojo mergelė.
Vignézių*) keleliu
Ant širvo žirgelio
Kretina**) bernelis —

*) Variante šitos dainos 1871 m. užrašytame.
randasi: „lyginoju keleliu”.

**) „atjoja bernelis”. —

Bijunų Jonelis*);
Jo veido skaistumas,
Jo liemens**) dailumas, —
N'ėr kaip apsakytie,
Kaip miela matytie.
Stapterė' žirgelis,
Krupterė' bernelis,
Nes ten už upelio,
Prie žalio medelio
Stovėjo Marutė*)
Linksma, kaip gegutė,
Kaip vasaros diena,
Teip graži mergina,
Kaip čiułba paukšteliai —
Meilus jos žodeliai,
Kaip raselė balta,
Jos dušia nekalta.
O kaip gražus žmonės,
Kaip tikri-krikščionys
Kristų pagarbina,
Kad pasisveikina,
Teip tuodu jaunučiu,
Tuo gražu vaikučiu
Pradėjo šnekėtie,
Ne kaipo kalbėtie:
„Sveika buk, Marute,
Ko čion po lankute
Teip anksti vaikščioji,
Ka čion skabinėji“?
— Jau ainu namučion
Palinksmint' tėvučių,
Priskyniau kvietkelių
Nusėt' jiems takelių.
O iš kur, berneli,

*) Šitas vardas gal' butie perkeistas ant kokie tik' nor'.

**) „ir stuomens dailumas“.

Mandrini žirgelį,
Ar galiu paklaustie,
Ne reik' man uždraustie. —

„Vai sesele mano,
Tegul' Dievs' jus gano —

Aš bažnyčioj' buvau

Ir gražiai giedojau

Šę dienele šventą

Ir valandą penktą". —

O kad visam sviete

Ir kaime ir mieste

But' toki vaikučiai —

Džiaugtųsi tėvučiai.

Džiaugtųs' visi žmonės,

Šlovintų krikščionys,

Dangus linksmas butų,

Žemė ne raudotų,

O mes visi linksmi

Dainelias dainuotum'. (1868)

XCVIII.

Balnojo brolelis ant dvaro žirgelį,

O jauna seselė labai gailiai verkė:

„Kur josi, broleli, kam šeri žirgelį,

Kur josi, jaunasis, kam rengi žirgelį”?

— In didį kelelį tai šeriu žirgelį,

In didę vainele tai šveičiu kardelį.

Vai kaip aš nujojau in didę vainele,

Klausė karaliunas: ko žirgelis liudnas?

Septinti meteliai svetimoj' šalelėj' —

Tai liudnas žirgelis mano juodbērēlis.

Rašiau gromatėlę in savo šalele,

Ing savo šalele pas senus tėvelius,

Rašiau gromatėlę in sava šalele,

Ing savo šalele pas jauną mergele:

Seserėle mano, balta lelijėle,

Ar jau ištekėjo mano merguzėlė?..

— „Šimtelis sujojo šitą rudenėlį,
Tai jau ištekėjo tavo merguzėlė”.
— Vai – jai – jai! Dievuliau, Dievulėliau mano,
Kad bučiau žinojęs, in va ną nejojęs,
Neg' savo mergelę kitam užauginęs.
Aukselio žiedelis ant baltos rankelės —
Aš tariau: mergelė prie mano šalelės;
Aukselio žiedelį aš pats parnešiosu,
O josios vardelį kasdien' minavosu. (1899)

XCIX.

Bėgkie, mano žirgeli,
Bėgkie, mano bėrasis,
Pakol' pribėgsi lygią lankelę,
Baltuosius dobilėlius.
Eskie, mano žirgeli,
Eskie, mano bėrasis,
Eskie, žirgeli, ne atsilsėjęs
Baltuosius dobilėlius.
Bėgkie, mano žirgeli,
Bėgkie, mano bėrasis,
Pakol' pribėgsi strovią upelę,
Kur vineliu tekėjo.
Gerkie, mano žirgeli,
Gerkie, mano bėrasis,
Gerkie, žirgeli, neatsilsėjęs
Grynąjį vandenėlį.
Bėgkie, mano žirgeli,
Bėgkie, mano bėrasis,
Pakol' pribėgsi aukštą kalnelį,
Po kalneliu miestelį.
Vienoj' pusėj' ulonai,
Kitoj' pusėj' kazokai,
O grenadieriai jauni broleliai
Vidur margo miestelio.
Kazokėlius iškirsu,

Ulonėlius išmužsu,
Prie grenadierų jaunų brolelių
Aš pats jaunas pristosu. (1875)

C.

Bernelis*) ant dvaro šakaliais skripkavo,
Šakaliais skripkavo, dudelėm's dudavo:
„Ar aš nelaimingas tėvelio sunelis,
Kad žirgelį šėriau grynu abrakėliu;
Tymeliu balnojau, auksu kamanojau,
Žaleisiais šilkialiais žirgelį žebojau?
Žinau reiks man jotie ing svetimą šalį,
Ing svetimą šalį, ing Maskolių zemę.
Verks manęs tėvelis ir sena močiutė,
Broliai ir seselės ir jauna mergelė.
Nė vieno ne gaila — tėvo nė močiutės,
Brolių nė seselių, tik jaunos mergelės.
Cit', ne verk, mergele, balta lelijėle,
Aš tau atrašysu marga gromatėlė”.
— Kas man gromatėlės, o ir iš margosios,
N'ėr mano bernelio, balto dobilėlio.
Užeičiau ant kalno, toli pamatyčiau,
Aš savo bernelį pas save vadinčiau. . . .
Atjoja ulonų šimtas milijonų —
N'ėr mano bernelio, tik žirgelį veda.
Baltai parėdytas, žėlabnai užtiestas,
Šviesiamjam' kardelij' vardas pravardėlė.
Kas man iš vardelio, o iš pravardėlės —
N'ėr mano bernelio, balto dobilėlio.
Atvažiuoja ponai — auksiniai galionai:
„Ko verki, mergele, balta lelijėle”?
— Ne galiu pradėtie su ponais kalbėtie,
Spaudžia man širdelę iš visų šalelių:
Kiek yr' girioj' medžių, ant medžių lapelių,

*) Kiti sako: „Jonelis”.

Tiek ant manes jaunos neteisū žodeiū.

Ateis rudenēlis, šalta ziemuzēlē —

Kris nog medziū lapai, nog manes žodeliai. —

(1866)

CI.

Bernuzēli mano, baltas dobilēli,

Vai kaip ginsi palšus jaučius

Vadink' mane jauną.

Ten mudu gansiv', ugnelę kurinsiv',

O šen naktį per naktelę

Vainikus deginsiv'.

Ugnelē kurenas, vainikēliai dega,

O mergelē gailiai verkia,

Kaip aguona krinta.

— Cit' ne verk', mergele, balta lelijēle,

Aš nueisu į jomarkēli,

Pirksu vainikēli.

— „Aš ne noru pirкто, nē kromelij' rinkto,

Atiduok' man vainikēli

Žaliųjų rutelių.”

— Merguzēle mano, balta lelijēle,

Kur ketinai, kur žadėjai

Marškinēlius duotie.

— „Bernuzēli mano, baltas dobilēli,

Jau pasiuti, iškočėti,

Tik da' ne vilkėti”.

(1876).

CII.

Berželi žalias, berželi gražus,

Ar nori žalias butie,

Ar pakirstas sudžiutie?

Broliali mano, mano jaunasis,

Tai vely' žaliame butie,

Nėg' pakirstam sudžiutie.

Suneli mano, mano jaunasis,

Ar nori karan jotie,
Ar jaunas apsivistie.
Tėveli mano, mano širdele,
Velyt' į karą jotie,
Neg' jaunam apsivistie.
Tėveli mano, mano širdele,
Nupirk man tris dudelias,
Visas tris varinėlias.
Viena dudele aš užduduosu,
Iš dvarelio jodamas,
Tėvelius linksmindamas;
Antra dudele aš užduduosu,
Per kaimelį jodamas,
Mergelias virkdindamas;
Trečia dudele aš užduduosu
In karužį nujojęs,
In ailužę sustojęs:
Suziuro ponai ir jenerolai
Ant mano jaunystelės,
Ant dudos alasėlio. (1899)

CIII.

Bijunėlis žalias, bijunėlis gražus,
Bijunėlio žali lapai, raudoni ziedeliai.
Aš bijuną lenkiau, bijunėlį lenkiau,
Bijunėlio šalta rasa baltai burną prausiau.
Aš burnelę prausiau, rankelias mazgojau,
Kad aš bučiau tokia graži, kaip pas motinėlą,
Aš pas motinėlą, kaip rozė žydėjau,
O pas tave, bernuželi, kaip ruta pavytau.
Ant tėvelio dvaro balno' brolis žirgą,
Balnodamas, žebodamas su žirgu kalbėjo.
Vai tu žirge, žirge, žirgel' juodbērėli,
Ar mane nuneši pas kaimo mergele?
Atsakė žirgelis juodas juodbērėlis:
Tai nunešu tave jauną pas kaimo mergele.
(Vai da' ne išjojau iš tėvelio dvaro,

Ir išdygo žalia ruta šalij' vieškelėlio;
Vai da' ne prijojau į pusę kelelio,
Ir palinko žalia ruta žirgui po kojalių.
Vai da' ne prijojau nė garsaus kaimelio,
Ir sulujo margi kurtai, užgiedo' gaideliai.
Vai kad' prijojau prie vuošvio dvarelio —
Uzdaryti, užrakinti variniai varteliai:
Vai vuošvi, vuošvi, vuošveli tėveli,
Atdarykie, atrakinkie varinius vartelius,
Priimk' mane jauną ant savo dvarelio.
O kaip atrakino varinius vartelius,
Ir išeina vuošvuzėlė pasitikt' žentelį:
Sėsk', ženteli, nuo žirgelio, aikie i sveklyčia.
Vai tu vuošve, vuošve, vuošve motinėle,
Aš ne sėsu nuo žirgelio, n'eisu į sveklyčia.
Išeina svainelė iš aukštos klėtėlės:
Sėsk', svaineli, nuo žirgelio, prašau į klėtelę.
Jaunoji sesele, milimoji svainele,
Aš ne sėsu nuo žirgelio, kol' išeis mergelė.
Išeina mergelė iš aukštos klėtėlės:
Sėsk', berneli, nuo žirgelio, prašau į klėtelę.
Kad išėj' mergelė, sėsu nuo žirgelio.
Aš nusėdau nuo žirgelio, ėjau į klėtelę.
Da man ne nusėdus nuo bėro žirgelio,
Ir at'darė vuošvuzėlis man aukštą klėtelę.
Da' ne inėjau ing aukštą klėtelę —
Ir pastatė svainuzėlė man aukštą kreselę.
Da' ne atsisėdau ing aukštą kreselę —
Ir užgērė merguzėlė žaliuoju vineliu.
Žiurau per langelį, kas girdėt' kaimelij' —
Šoka kieme jaunimėlis, man jaunam pagailo:
Vai tu vuošvi, vuošvi, vuošveli tėveli,
Leiskie mudu su mergele ing jaunimą šoktie.
Su svainute šokau, du šimteliu daviau, —
Čerška, barška man pentinai po mano kojalių,
Su mergele šokau, tris šimtelius daviau —
Žalias rutų vainikėlis ant josios galvelės. (1875)

CIV.

Blezingēle,
Lakunēle,
Vai kā tu ten girdējai?
— Ten aš girdėjau,
Ten aš regėjau
Mergelę beverki:ančią. —
Blezingēle,
Lakunēle,
Ar ji man' minavoja?
— Kad yra viena,
Tai minavoja
Apie tave, bernuzēli.
O kad yr' kitas
Jaunikis skaistus
Tada tavęs ne atmen'. —
Blezingēle,
Lakunēle,
Ar mane mil' mergelē?
— Ji tave mili,
Be tavės butie
Nē valandos ne gali. —
Blezingēle,
Lakunēle,
Lēkk' pas mano mergeļę;
Pasakyk' anai
Skaisčiai mergužei
Kaip liudnos mano dienos:
Kad aš čion alkstu,
Kad aš čion trokštu,
Be mano lelijēlēs. (1871)

CV.

Brolelis ant dvaro
Žirgā balnojo,
Seselē darzelij'

Rutelę skynē:
„Vai kur josi, broleli,
Kam balnoji žirgelį”?
— Jote aš išjosi,
Gryžte ne gryžsu,
Parsiunsdinsu žirgelį
In septintus metelius. —
Parbēga žirgelis
Garsiai žvengdamas,
Išcina seselē
Gailiai verkdamas:
„Vai žirgeli, žirgeli,
Žirgeli juoderēli,
Vai kur dėjai broleli,
Žirgelio valdonēli?
— „Kad prakalbėčiau,
Daug pasakyčiau:
Pirmojų’ vainelėj’
Žirgelis klupo,
Antrojų’ vainelėj’
Kardelis lužo,
O šiojų’ trečiojų’ vainelėj’
Pats galvelę padėjo.
Kirto galvelę
Kaip kopustėli,
Griuvo liemenėlis
Kaip aržuolėlis,
Bėgo kraujalis
Kaip vandenėlis”. —
„Aičiau paklaustie
Seno tėvelio,
Kur dėsimė žirgelį
Ir jo šviēsų kardelį?
Leisimė žirgelį
Ing lygias lankas,
Kabinsu kardelį

Stonioj' ant vagio,
Mesime pentinėlius
Ing juodą purvynėlių.
Vai žvengia žirgelis
Lygioje lankoj',
Vai skamba kardelis
Stonioj' ant vagio,
Rudija pentinėliai
Juodame purvynėlij'. (1870)

CVI.

Buvo pana vardu Doružėlė*),
Skaisti, graži Lietuvos mergelė.
Buvo tėvui, močiutei paklusna,
Ir kraują pralietie atvožna.
Pati ėjo visur ji žiurėtie,
Visokių žinių klausytie,
Vieno dūkto ne klausė tėvelių,
Nė savo verkiančių brolelių.
Išgirdo, kad vaina užstojo
Ji apie tai nieko neatbojo:
Tėvas, motinėlė verkė drausdami,
Savo dukrelę vainon leisdami.
Pati ėjo į žirgelių stonelę,
Išsirinko sau širvą žirgelį,
Iš visų aikių – aikiusį
Jotie į vainą šmarkščiausį.
„Jus tarnai, pabalnokit' žirgelį,
Šveiskit' man gražiai šviesų kardeli,
Jau aš dabar josu vajavotie,
Nekaltą savo kraują pralietie,
Tą tėviškę reik' krauju girdytie,
Kur's nor' jos gyvenime butie”.
Teip sau širdį labai sugraudino,
Kad tėvyškę Lietuvą išpažino.
Kaip ji iš tėvyškės išjojo
Daugel' kareivių iškapojo.

*) Kiti sako: „Maružėlė”.

Pirmoj' vainoj' verkē; regējo,
Kad žėdnas už tėviškę galvą dėjo,
Ir dar žirgas labai suklupo,
Dar ją nuo žirgo ne nulupo;
Ją už rankelės stvėrē,
Ant jos daug šuvių bėrē.
Antron vainon jot' atsivožijo —
Daug labai kraujo išrožijo,
Kaip lužo, sudrebėjo kardas —
Labai Doružėlės gaudus vardas.
Ji ne turėjo nė kuom kirstie,
Bet nuo žirgo jai reikėjo virstie,
Emė tuom tarpu susitaikē —
Daug neprietelių išvaikē.
Apverkē ji, apverkē Lietuvą —
Daug labai nekaltų galvų žuvo.
Trečion vainon, vadinamon rytsaulē,
Ji labai anksti rytelij' kėlē,
Anksti dar prieš saulės tekėjimą,
Prašē, meldē Dievo padėjimo,
Kad juos Dievas išvaduotų,
Nė viens iš jos draugystos ne žutų.
Saulē raudonai krauju tekėjo —
Kožnas bijojo ir drebėjo.
Kaip tik vaina užsto', muštie pradē'
Ir tuojaus žemę krajas rėdē,
Ant visos žemės kraujas raudonavo,
Bet dar Lietuva karaliavo.
Kaip tik pirmiause Dorytėlė krito,
Tuojaus nuo žirgelio nuvirto,
Kur puolē pana graži Doružėlė,
Tame daikte žolelė ne žėlė,
Dėlto žolelė toj' vietoj' ne žėlė,
Ten ne gyva ta mergelė gulė'.
Rupinosi jenerolai Lietuvos,
Kur paną Doružėlę kavos;
Visa yra graži ne kalta,
Visas kunas buvo baltas,
Savo skaistumo užlaikoma,

Nuo viso svieta giriama,
Kad teip drasiai vajavojo,
Kraują pralietie ne atbojo,
Teipos jos garsus vardas buvo —
Dabar jau amžinai pražuvo.
Visas vaiskas tarė tardamas,
Doružėlės labai gailėdamas:
Kavot' reikia ant Vilniaus kalnelio,
Po šakota, po žaliaja liepele,
Žalių rutų gražiai paklokit,
Baltoms lelijėlėms užklokit'. (1876)

CVII*).

Če n'ėra višnių sodo,
N'ėr kur sakalui tuptie,
N'ėr kur sparnelių dėtie.
— Če yra višnių sodas,
Yra kur sakalui tuptie
Ir kur sparneliai dėtie.
Če n'ėra aukštos klėties.
N'ėr kur berneliui aitie,
N'ėr kur pulkeliui stotie;
Če n'ėra žalio vino,
N'ėr kuo sveteliai užgertie.
— Če yra aukšta klėtis,
Yra kur berneliui aitie,
Yra kur pulkeliui stotie;
Če yra žalio vino —
Yra kuo sveteliai užgertie. (1876)

CVIII.

Čiučiai, liuliai už vandenėlių,
Už vandenėlių — jauna mergelė,
Jos vainikėlis jau ant šalelės.
Jei aš žinočiau, kad mano butų,
Aš persikelčiau per Dunojeli,
Aš pataisyčiau jai vainikėlį.

*) Dainuoja jaunikio pulkas, kaip atvažiuoja pas
mergą prieš šliubą.

O ir užvarė karužin jotie —
N'ēr kam, n'ēr kam karužin jotie:
Tėvelis senas, brolelis mažas,
Vai n'ēra, n'ēr kam karužin jotie!
Kad aš turėjau tris seserėlias,
Tris sesuzėlias, kai lelijėlias,
Viena sesutė brolelį rengė,
Brolelį rengė, kardelį šveitė;
Antra sesutė žirgą balnojo,
Žirgą balnojo ir kamanajo;
Trečia sesutė vartus atkėlė,
Da' palydėjo ir prikalbėjo:
„Broleli mūsų, jaunasai mūsų,
Ką mums parneši iš karužėlės“?
— Vai aš parnešu savo sesužėms,
Savo seselėms, baltom' gulbelėms:
Vienai seselei — sėrų kasnyką,
Antrai seselei — perlo vainiką,
O šei trečiaijai, jaunų jauniausiai
Savo sesytei — aukso žiedelį.
Aikit', seselės, pas tētuzėlį,
Pas tētuzėlį, pas širdužėjį:
Jus paprašykit' seno tėvelio,
Kad jums pasėtų kalne linelių,
Aikit', sesulės, linelių rautie,
Linelių rautie, brolelio lauktie.
O ir parbėga bėras žirgelis
Ir parpukštuoja vešu kekeliu;
Ant jo balnelis tymo liuliuoja,
Aukso kilpelės šalij' siubuoja.
— „Aisim', seselės, žirgelio gaudyt',
Žirgelio gaudyt', brolelio klaustie:
Vai žirge, žirge, žirge bėreli,
Kur tu padėjai mūsų brolį,
Mūsų brolelį, savo raitelį“?
— Kad aš galėčiau, daug parodyčiau,
Kad pralalbėčiau, daug pasakyčiau.
Devynias upias plaukte perplaukiau,
O šę dešimtą nerte pernėriau;
Devynias vainas išvajavojo.

O šioj' dešimtoj' galvą paguldē.
Krito galvelē, kaip kopustēlis,
Bēgo kraujalis, kaip vandenēlis,
Gruvo raitelis, kaip aržuolēlis.
Kur galva puolē — bažnyčia stoji,
Kur kraujas bēgo — rozēs žydējo.
(1875)

CIX.

Čiulba-ulba paukšteliai,
Čiulba-ulba smulkiejai
Žaliamjam višnių,
Višnelių sodelij'.

Ten vaikščiojo mergelē,
Ten vaikščiojo jaunoji
Po žalią višnių,
Višnelių sodelij'.

Aičiau, klausčiau mergelēs,
Aičiau, klausčiau jaunosios:
In katrą šalį
Bernelis išjojo?

Ar jis jojo keleliu,
Ar kadugių girele,
Vai ar jis jojo
Variniu tilteliu?

— Nē jis jojo keleliu,
Nē kadugių girele,
Vai tik jis jojo
Variniu tilteliu.

Vario tiltas įlinko,
Bėras žirgas nuskendo,
Nuskendo žirgelis
Ir jaunasis bernelis.

Bus bernelis ir kitas,
Bėras žirgas ir kitas,
Vai nebus niekad'
Pirmųjų dienelių!
(1899)

CX*).

Čiulb' volungēlē levandry sodelij' —
Verkia mergelē rutelių darželij'.
„Vai cit' ne verkkie, ne lementavokie,
Prašau ing sodą, bent paulevokie.
— Vai n'er jau laiko sode ulevotie,
Reiks ait' už viro, reik lementavotie.
Reiks stot' prie šliubo, prisiegą darytie,
Tevui, močiutei reiks galvelę lenktie,
Brolems, seselēms „su Dievu' sakytie.
Kaip vėjai putē, medžių šakas laužē,
Teip mudu jaunu sviet's kalbelēm's kēlē.
Bet paliaus vėjai medžių šakas laužę,
Paliaus ir mudu sviet's kalbelēms kēļes.

(1868).

CXI**).

Da' mėnulis ne nusileido,
Saulužē tekėjo,
O kas šę nakt' per naktelę
Ant dvaro dundėjo,
Benė buvo piršliai, vėdziai —
Sesutę išvežē.
Vaikštinėjo motinėle
Po didį dvarelį:
„Kelkit', mano sunytėliai,
Vykit' seserēle”.
Josiv' mudu, brožuželi,
Viešaisiais kekeliais:
Kur sesutės nuvažiuota —
Rutelēms' barstyta,
Dieverėlių šalij' jota —
Raselē nukrēsta.
Ir prijojom strovią upę —
Žirgeliai girdyta,
Ir prijojom lygią lanką
Žirgeliai ganyta.

*) Slg. n. CXLVIII.

***) Dainuoja vėdziams važiuojant namon; slg. n. CLI, CLXXVIII, CLXXX.

Josiv' mudu, broluželi,
Viešaisiais keleliais, —
Ir prijodom' žalią girią,
Ir žalią liepelę.
Po taj' liepa, po žaliaja,
Ugnelė kurinta,
Apie ugnį, ugnuželę
Jaunimėlio šokta;
O po liepa, po žaliaja,
Martelė rėdyta,
Ing liepelės tankias šakas
Kasnykai sągyta,
Ing liepelės žalius lapus
Spilkelės smaigyta.
Ing liepelės viršunėlę —
Vainikas guldya.
Josiv' mudu, broluželi,
Viešaisiais keleliais, —
Ir prijom didį dvarą,
Totorių*) dvarelį.
Stovi žirgai nustabdinti,
Labai pailsinti.
Aisiv' mudu, broluželi,
Int aukštą klėtelę,
Kame suknios sukabintos.
Labai sutaskytos.
Aisiv' mudu, broluželi,
In naują seklyčią.
Ir sutinkam Totorelių,
Jauną švoogerėlių:
Vienoj rankoj aukso kupka,
Antroj' kepurėlė:
„Sveiki linksni, brolužėliai,
Gersim žalio vino”
Mes ne norim' žalio vino —
Aisim į seklyčią.
Sėdi — rymo' mus, sesele
Ant baltų rankelių:

---

*) Šita varda, reiškiant, perkeiczia ir ant kito.

Gryžk, sesele, lelijēle,
Atgal' paš močiūtē,
Gražina tave močiūtē,
Senoji širdelē.
— Jau ne gryžsu, brolužēliai,
Jau namon' ne gryžsu:
Vakar buvau jūs' seselē,
Močiūtēs dukrelē,
O jau šendien' Totoriēnē,
Totorių martelē. (1876)

CXII.

Davatkēle norū butie,
O ar ištesēsu,
Kad ir jaunās jau atjotų,
Ne pasizādēsu.
Patrotijau savo širdį,
Klausyk' manēs, o ar girdi,
Prieteliau, prieteliau!
Šę naktelę permiegojau
Minkštam' patalēlij',
O jis mane nubovijo
Savo zobovēle.
Juokavojau, žertavojau,
Apie tai niekō n'atbojau —
Kas tai bus, kas tai bus?
Ne laiminga ką padariau,
Ką aš nutrotijau,
Žalių rutų vainikēlij',
Po kojų pamyniau:
Teipo bēda, kaip ir gēda
Per mano pačios ne rēdą
Stojosi, stojosi.
Nieks ne žin' mano nelaimēs,
Nē mano tos baimēs —
Jau vaikelis ant rankelių
Mažutēlis rados;
Per priežastį mano žerto,
Su pagelba lygiai velnio
Stojosi, stojosi.

Drobės duočiau du stuomenių,
Kad mane išpirštų,
Ir kelinias da' pridėčiau,
Kad tik ne užmirštų,
Jau pamesčiau daval'kystą,
O priimčiau motery' tos,
Sau stoną, sau stoną. (1870)

CXIII*).

Didi divai ir stebuklai rados',
Vasarviduj' ažeras užšalo,
Kur girdysim' bėrą žirgeli,
Kur mirkinsim rutų vainikėli.
Užeis šviesi saulelė,
Ištirps ažero ledelis,
Ten girdysim' bėrą žirgeli,
Ten mirkinsim rutų vainikėli.
Kad aš jo jau per žalią girėlę,
Nusilaužiau putino šakelę,
Tiek ne buvo putino vuogelių,
Kiek nubiro grandžių ašarėlių.
Aš ne prastas tėvelio sunelis,
Aš ne prasta ir mergelė vesu.
Aš nušipirksu Palangos žirgeli,
Iš bajorų mergelę parvesu.
Žveng' žirgelis Palangos šienelio,
Verk' mergelė bajorų šalelės;
Žveng' žirgelis grynu avižėlių,
Verk' mergelė rutų vainikėlio. (1876)

CXIV.

Dievas duotų gėdrią dieną --
Reiks rutėlę sėtie, reiks rutėlę sėtie.
Man be sėjant, be ravėjant
Atjo' trys bernėliai, visi trys broleliai.
Ir atjojo ir sustojo
Prie rutų darželio, prie rutų darželio.
Vienas davė -- dovanojo

*) Dainuoja nuėmus vainiką; slg. n. CLXXVI.

Aukselio žiedelį, aukselio žiedelį,
Antras davė -- dovanojo
Sėrų kasnikėlį, sėrų kasnikėlį;
Trečias davė – dovanojo
Rutų vainikėlį, rutų vainikėlį.
Katraš davė – dovanojo
Aukselio žiedelį, a. ž.
Tas išjo' ganytie
Ing lanką žirgelių;
Katraš davė – dovanojo
Sėrų kasnikėlį,
Tas išė' žvejotie
Ant Jurių marelių;
Katraš davė – dovanojo
Rutų vainikėlį,
Tas išjo' medžiotie
Int žalią girelę.
Ir atjojo viens bernelis
Mane perkalbėjo,
Tai jis gavo valnystelę
Ant viso amželio.

(1899)

CXV*).

Du balandžiu klane gērė,
Be gerdamu sudumojo:
Ar but' gertie, ar ne gertie,
Ar sparneliais paplesnotie?
Gerkiv', gerkiiv', balandėli,
Kaip prigersiv', paplesnosiv',
Ir nulėkė į girelę,
Atsitupsiv' į pušelę.
Kaip nulėkė į girelę
Ir nutupė į pušelę,
Pušies šaka linkterėjo,
Visa giria pokšterėjo.
*
*
*
Du broleliu keliu jojo,
Bejodamu sudumojo,

*) Slg. n. CXVI.

Ar but' jotie, ar ne jotie,
Ar žirgelį nubalnotie?
Jokiv', jokiv', brolužėli,
Kaip nujosiv', nubalnosiv',
Ir nujoję pas mergelę,
Atsiguls'va į svirnelį.

* * *

Dvi sesaiti svirne siuvo,
Besiidami sudumojo,
Ar but' siutie, ar nesiutie,
Ar ne siutus dovanotie.
Siukiv', siukiv', seserėle,
Kai pasiusiv', dovanosiv'".
In tris kampus šilkais siuvo,
In ketvirtą — savo vardą. (1876)

CXVI*).

Du karveliu klane gērė,
Be gerdamu sukalbėjo:
Vai kur lėksiv', karvelėli,
Šę naktelę pernakvotie?
Vienas lėksiv', karvelėli,
In sodeli pas lakštutę,
Antras lėksiv', karvelėli.
In girelę pas gegutę.
Bepigu tau, karvelėli,
Sodelije pas lakštutę,
Tos liepelės tankios šakos,
O lapeliai da' tankesni.
Vargas mani, karvelėli,
Giružėje su gegute,
To aržuolo retos šakos,
O lapeliai da' retesni.

* * *

Du broleliu keliu jojo,
Bejodamu sukalbėjo:
Vai kur josiv', brolužėli,
Šę naktelę pernakvotie.

*) Slg. n. CXV.

Vienas josiv', brolužėli,
In kaimelį pas mergele,
Antras josiv', brolužėli,
In dvarelį pas našlele.

Bepigu tau, brolužėli,
Kaimelije su mergele,
Tos vuošvelės meilus žodžiai,
O dukrelės da' meilesni.

Vargas mani, brolužėli,
Dvarelije su našlele,
Tos našlelės rustus žodžiai,
O vaikelių da rustesni. (1876)

CXVII*).

Ei ant kalnelio, ant aukštojo,
Stov' žalias berželis ir serbenta,
Žalias berželis nesilenkė,
Žalia serbenta pasilenkė,

Močiutės dukrelė gailiai verkė:
„Skirkis ulyčia, tu plačioji

Tegul sunelis ulevoja,
Sau jauną mergelę padaboja”.

— Vaziavom lauką o' ir antrą,
Ant šio trečio sustojau,

Sau jauną mergelę padabojau. —
Klausė martelė dieverėlio:

„Kur tie kalneliai auksinėliai
Ir tilteliai sidabrėlio,

Ir upeliai vinu teka,
Iš pakraštėlių midum' kvepia”?

— Ei tu, martele, beprotėle,
Pas mus kalneliai juodžemėliai,

Ir tilteliai aržuolėlių,
Ir upelij' vandenėlis,

Iš pakraštėlių rupesnėliai. (1870).

(* Slg. n. CCLXXXV.

CXVIII*).

Ejo seses ī Dunoju
Baltai burnā praustie,
Rankelias mazgotie.
Ir atjojo trys bernelīai
Bēru žirgu girdyt',
Pentinēliu sveistie.
Ir īstiko seurus vejas,
Putē vainikēļi
Ing gilūļi Dunojēļi.
Išsirado viens bernelis
Plaukē prie vainiko
Prie žaliu ruteliu.
Kaip bernelis in Dunoju
Vainik's ī vidurēļi,
Viduryn Dunojaus,
Kaip bernelis vidurēļyn,
Dobilēlis vidurēļyn,
Vainik's ī krastēļi.
Kaip bernelis ī krastēļi,
Dobilēlis ing krastēļi,
Vainik's ant krantēlio —
Ant baltu rankeliu.
Vai jau skensta bernelis,
Jau skensta dobilēlis,
Skensta dēļ vainiko,
Dēļ žaliu ruteliu.
— Ne sakykit', mielos sesēs,
Mano motinėlei,
Skenstu dēļ vainiko,
Dēļ žaliu ruteliu,
Tik sakykit', mielos sesēs,
Skenstu dēļ pentinu,
Aukso pentinēliu.
Kaip jus aisit' ī daržēļi
Mane minavokit',
Kaip jus skinsite ruteļē
Mane garbavokit',

*) Slg. n. CXIX.

Kaip jus pinsit' vainikēļi,
Manš gailiai verkit',
Kaip jī dēsit' ant galvelēs,
Rankelias laužykit'. (1875)

CXIX*).

Ejo sēšers ī Dunojū
Baltai burnā praustie,
Rankelias mazgotie.
Ir ištiko šeurus vējas,
Putē vainikēļi
Gilun Dunojēlin.
Ir atjojo trys bernelīai
Bērū žirgū girdyt',
Pentinēliū šveistie.
Išsirado vien's bernelis
Plaukē prie vainiko,
Prie žaliū ruteliū.
Vai jau skensta bernuzēlis,
Skensta dēl vainiko,
Dēl žaliū ruteliū.
— Ne sakykit', mielos sesēs,
Skenstu dēl vainiko,
Dēl žaliū ruteliū,
Tik sakykit', mielos sesēs,
Skenstu dēl pentinū,
Aukso pentinēliū.
Ne kavokit', mielos sesēs,
Ing aukštā kalneli,
Tik kavokit', mielos sesēs,
In rutū darželi,
In ruteliū žaliā daržā
Pas žaliā rutelē.
Kaip jus aisit' ī darželi,
Mane minavosit',
Kaip jus skinsite rutelē,
Mane garbavosit',
Kaip jus pinsit' vainikēļi

*) Slg. n. CXVIII.

Maneš gailavosit',
Kaip jus dēsit' ant galvelēs
Maneš gailiai verksit',
Ašarēlias liesit'. (1867)

CXX.

Ejo tēvas ī giriā,
Ejo motinēlē ī giriā,
Ejo visi vaikai ī giriā.
Ir nuvējo tēvelis,
Ir nuvējo motinēlē,
Ir nuvējo visi vaikai ī giriā.
Jieško tēvas pelēdos,
Jieško motinēlē pelēdos,
Jieško visi vaikai pelēdos.
Sus'jieskojo tēvelis,
Susijiesko' motinēlē,
Susijiesko' visi vaikai pelēdā.
Gaudē tēvas pelēdā,
Gaudē motinēlē pelēdā,
Gaudē visi vaikai pelēdā.
Ir pagavo tēvelis,
Ir pagavo motinēlē,
Ir pagavo visi vaikai pelēdā.
Pjovē tēvas pelēdā,
Pjovē motinēlē pelēdā,
Pjovē visi vaikai pelēdā,
Pešē tēvas pelēdā,
Pešē motinēlē pelēdā,
Pešē visi vaikai pelēdā.
Kepē tēvas pelēdā,
Kepē motinēlē pelēdā,
Kepē visi vaikai pelēdā.
Valgē tēvas pelēdā,
Valgē motinēlē pelēdā,
Valgē visi vaikai pelēdā.
Ir suvalgē tēvelis,
Ir suvalgē motinēlē,
Ir suvalgē visi vaikai pelēdā. (1899)

CXXXI.

Gale tēvo lauko,
Dvi anteli plauko —
Ir atjoja bernuzēlis
Ant žirgelio lauko,
Susigryžkie, anteles,
Graitai be plaukdama,
Pasidumok', merguzēle,
Už manes aidama,
Nē aš girtuoklēlis,
Nē aš laidokēlis,
Tik tēvelio sunuzēlis,
Lauko artojēlis.
Kaip išvedžiau šoktie,
Emē manim džiangtis,
Kaip paprašian marškinēliu,
Emē gailiai vērktie.
Cit', nē vērķ', mēgele,
Balta lelijēle,
Aisiv' mudu itā šali,
Kur lineliai dēra,
Padarisiv' marškinēlius,
Vieno linō žiedo.
— Aš ne moku austie,
O nē pļonai verptie,
Kad kas duotų stuomenēli,
Nē moku pasiutie. (1899)

CXXXII*.)

Gale Vilniaus miestelio
Štovi rutų darželis,
O ten vaikščiojō
Gražī panelē,
Skynē žalią rntelē
Ir atjojo daug poņų,
Vis karaliaus bajorų,

*) Variantas dainos apie Saroną karalių: slg.: „Lietuv., — trak. studijos“ I, 61.-72 ir. šitų dainų n. CCCCX.

Jie prašė, meldė
Gražiąją panelę:
„Paskink' žalią rutelę”.

Nė aš skynsu rutelės,
Nė darysu kvietkelės,
Vai da aš jauna
Vilniaus vaitaitė,
Da' ne lygi karaliunui”.

— „O aš turu tris karietas
Vis aukseliu išdabintas”. —
„Vai da aš jauna
Vilniaus vaitaitė,
Da' ne lygi karaliunui”.

— „O aš turu šešis žirgus
Vis aukseliu pakaustitus“ ..
„O aš da jauna
Vilniaus vaitaitė,
Da' ne lygi karaliunui.”

Jau vaitaitę perkalbėjo,
Ing karietą išodido:
„O tai aš jauna
Vilniaus vaitaitė,
O tai lygi karaliunui”.

Vieni vartai žalio vario,
Antri vartai misingėlio,
O šie tretieji
Iš čysto aukselio,
Kur vaitaitė įvažiavo.

Sububnijo bubnuose
Ir sumušė katiluose —
Dabar gersim viną
Iš aukso skleinyčios,
Iš karaliaus vininyčios. (1870)

CXXIII*)

Ganat avelias pagiriais,
Atbėgo vilkas patvoriais,
Avelias išvaikė,

---

*) Slg. n. n. CXXIV.

Vilnelias išdraikē
Po laukus, po laukus.
Ejo avelēs pas poną,
Apskūstie vilką pagoną:
„Mes biednos varguose,
Paplukę kraujuose
Nuo vilko pagono”.
Liepē ponas vilką pavadyt’,
Su avimis provą padaryt’—
Vilkas ateidamas,
Aviną nešdamas
Pas poną paklano:
„Buk’, ponai, malonus ant manęs,
Priimk’ dovaną nuog manęs,
Aš asu ne kaltas,
Buvo šuva baltas —
Ne lojo ant manęs”.
Patiesē vilkelį ant mešlų,
Išpylė jam kailį iš tiesų;
Avys bėginėjo,
Ladas davinėjo
Piemenims, piemenims.
Bėgo sau vilkelis supyltas,
Sutiko brolių ant tilto:
„Aik’ šen, brolau mano,
Ana, avis gano
Piemenys, piemenys. (1872)

CXXIV*).

Ganiau avelias pas poną,
Išvaikē vilkas pagonas,
Avelias išvaikē, vilnelias išdraikē
Po laukus, po laukus.
Aina avelēs pas poną
Apskūstie vilką pagoną:
„Mes visos varguosė, paplukę kraujuose
Nuog vilko pagono”
Liepē pon’s vilką pavadint’,

*) Slg. n. CXXIII.

Su avims proḡu padaryt;
Vilkas ateidamas, paklano nešdamas
Pas ponḡu avinḡu.

Ponas avinḡu imdamas,
Vilkui ne dovanodamas,
Liepḡ ištaisytie, skurḡ išpaisytie
Lazdomis, lazdomis.

Liepḡ pons vilkḡ patiestie,
Piemenim skurḡ išpyltie —
Avys bḡginḡjo, lazdas davinḡjo
Piemenims, piemenims.

Aina vilkelis supyltas,
Sutinka broliḡ ant tilto:
„Aik' ņen, broli mano, piemens avis gano.
Pagiriais, pagiriais. (1899)

CXXV.

Garny, garny — ga, ga, ga,
Tavo mōma ragana,
Po varteliais pakasta.
ņeudḡ kuliu uḡmesta.
Tie varteliai girgḡt', girgḡt',
Tavo mōma pirst, pirst.

CXXVI.

Garnys, garnys tur ilgas kojas (bis)
Aiḡiau, aiḡiau, kad galeḡiau,
Tokias kojas, kad turḡiau,
Kaip garnys. (bis)
Garnys, garnys tur' ilgḡ snapḡ (bis)
Lesḡiau, lesḡiau, kad galeḡiau,
Tokḡ snapḡ, kad turḡiau,
Kaip garnys (bis).
Garnys, garnys tur' ilgḡ kaklḡ (bis)
Gerḡiau, gerḡiau, kad galeḡiau,
Tokḡ kaklḡ, kad turḡiau,
Kaip garnys (bis).
Garnys, garnys tur' ilgus sparnus (bis),

Lėkčiau, lėkčiau, kad galėčiau,
Tokius sparnus kad turėčiau,
Kaip garnys (bis). (1870)

CXXVII.

Gegužėlė graži ponia,
Kur nulekia, ten maloni,
Kur su sparnėliu užgauna
Gertie ir valgytie gauna.
— Dukterėlės, jaunutėlės,
Paslauginkit' motušėlei,
Daug vargelių pamatys'tė,
Motušėlės neb'matys'tė. —
Gegužėle, ko tu šauki,
Ar tu mano myrio lauki?
Gegužėle, ko tu verki,
Ar tu duoną, druską perki?
Gegužėle, ko kukuoji,
Ar mano vargus rokuoji?
Kukuo' giriój' gegužėlė,
Bene mano motušėlė?
Nuo balselio — motušėlė,
Nuo plunksnelių — gegužėlė. (1875)

CXXVIII.

Ger' alų, ger' alų nelaistidama,
Aš rinkau varpelias ne barstydamas,
Didelias ir mažas į kruvą kroviau;
Padariau alutį gražų geltoną,
Uzgėriau mergelę baltą raudoną:
„Kas tau išrašė baltą veidelį,
Ar tai midučio žalia spurgelė,
Ar šio alučio balta putelė?
— Vai ne midučio žalia spurgelė,
Tik šio alučio balta putelė. (1872)

CXXIX.

Gerkim, broliai, ulevkim', (bis)
Rytoj' šventa — išmiegosim', (bis),

Kur ketinom', ten nujosim. (bis)
Lygiom lankom raiti josim',
Dunojėliu plaukte — plauksim:
Ir priplaukėm aukštą kalną,
Ant to kalno žalią liepą;
Po taj' liepa — šaltinaičiai,
Trys mergelės žlugtą skalbė.
Padėk Dievas, merguzėlės —
Mes jums nieko ne darysim,
Vainikėlius atsagysim,
Aukso žiedus numaustysim,
Kasnikėlius nukabinsim.
Iš rutelių vainikėlio
Bus žirgeliams abrakėlio,
Iš aukselio zieduzėlių
Bus žirgeliam patkavėlių,
Iš šilkelio kasnikėlių
Bus žirgeliui kamanėlės. (1899)

CXXX.

Gerkim, broliai, vis aplinkui,
Broluzėliai — vis aplinkui,
Reiks mums šalin jotie,
Žirgelį balnotie.
Vai kur josi, brolužėli,
Baltas gražus doobilėli,
Kur broliali josi,
Šę naktį nakvosio?
Jaučiu kieme merguzėlę
Balta, gražę lelijėlę —
Tai aš tenais josu,
Šę naktį nakvosu.
Kloj' mergelė patalėlį
Minkštų pukų pagalvėlę,
Deda po galvele
Pukų pagalvėlę.
Margi gražus patalėliai,

Minkštų pukų pagalvėlės —
Pasislink, mergele,
Duok' man išmiegotie. (1899)

CXXXI.

Gerkit' visi, virai,
Dabar laikas yra:
Ateis liga nežiniom',
Skaudės galvą pagiriom'!
Aisim grybų rautie —
Pagirių atgautie;
Pakol' grybų prirankiosim' —
Išsipagoriosim'. (1875)

CXXXII*)

Gieda gaideliai, giedos ir antri,
Gieda gaideliai, giedos ir antri,
Žvengia bėri žirgeliai
Stonioje stovėdami.
Vai kad išauštų šviesi aušrelė,
Kad užtekėtų šviesi saulelė,
Aičiau į lygią lanką
Žalio šienelio pjautie.
Dar ne išpjoviau nė pradalgužę,
Dar ne išpusčiau plieno dalgužį,
Ir pamačiau mergele
Vieškelėliu ainančią.
Aik' šen, mergužėle, artyn pas mane,
Balta lelijėle artyn pas mane,
Kalbėsiva žodelį,
Žodelį kotikriausį.
— N'eisu, bernužėli, artyn pas tave,
N'eisu, dobilėli, artyn pas tave,
Bars mane motinėlė,
Ką ilgai ne parėjau.
„Mokėk', mergužėle, močiutei kalbėt',
Mokėk', lelijėle, močiutei sakyt':
Atlėkė gulbių pulkas,

---

*) Slg. n. CXXXIII.

Sudrumstē vandenēļi”.
— Ne tiesa, dukružēle, ne teiskus žodžiai,
Ne tiesa, širdužēle, ne teiskus žodžiai,
Lygioj’ lankoj’ stovējai,
Su berneliu kalbējai. (1899)

CXXXIII*).

Gieda gaidužēliai, giedos ir antri,
Gieda raibiejai — giedos ir antri,
Žvengia bēras žirgužēlis
Pas ruteliņ daržēļi.
Kad tik išauštų šviesi auštrelē,
Kad užtekētų kaitri saulelē,
Aičiau į lygią lankelę
Žalio pjatie šienelio.
Da’ ne išpjoviau nē pradalgužēs,
Da’ ne papusčiau plieno dalgužio,
Ir pamačiau mergužēlē
Vieškelužiū ainančią.
Aik’ šen, mergužēle, artyn pas mane,
Aik’ šen, lelijēle, artyn pas mane:
Kalbēsiva žodužēļi,
Žoduži kuo tikriausia.
— N’aisu, bernužēli, artyn pas tave,
N’aisu, dobilēli, artyn pas tave,
Bars mane motinēlē,
Ka ilgai ne parėjau. —
Mokēk’, mergužēle, meiliais žodeliais,
Mokēk’, lelijēle, močiutei kalbēt’:
Atlēkē gulbių pulkas,
Sudrumstē vandenēļi.
— „Vai tai ne tiesa, dukružēle mano,
Vai tai ne tiesa, jaunoji mano,
Lygioj’ lankoj’ stovējai.
Su bernužēliu kalbējai. (1876)

*) Dainuoja jaunikio pulkas, važiuodamas į šliu-
bą, kaip buna buvęs pas mergą vuošvijoį, slg. ir n.
CXXXII.

CXXXIV.

Gieda gaideliai, riliuoja,
Brolis žirgelį baidoja,
Jis balnodamas, kamanodamas
Su žirgeliu kalbėjo:
„Kelk, sesele, negulėkie,
Užsikėlus nestovėkie,
Prauskie burnelę,
Šukuok' galvelę —
Palydėkie brolelį”.
— Aš brolelį lydėjau,
Vario vartelius kėliau —
Vai ir pamatė savo mergelę
Klėtelej' drobias rėžant:
„Vai kam vožai skrinužias,
Vai kam tu rėžai drobužias,
Ak žinai gerai, mano mergele,
Kad aš tavo nebusu,
Marškiniais ne vilkėsu.
Duos karalius rubužius,
In rankelę kardužį —
Busim rėdyti ir išmokinti,
Kaip vieno tėvo suneliai.
Aš per kaimelį jodamas
Ir kepurėlę keldamas:
Vai liksi sveikas gaudus kaimeli
Ir jaunoji mergele”.

(1899)

CXXXV.

Gieda volungėlė višnelių sodelij',
Verkia mergelė rutelių darželij'.
„Cit', neverk', mergele, ne lementavokie,
Aik' šen į sodą nor' paulevokie”.
— N'ėra man kada sode ulevotie,
Reik' ait' už viro, reik prisiegavotie,
Tėvui, močiutei galvelę palenktie,
Broliam, seselēm su die' pasakytie. —

(1899)

CXXXVI.

Giedojo naktij' lakštingala

Ilgas adynas ne aptingo,
Norint pritemė ir šviesa,
Džiaugės iš linksmo sau čėso,
Teip linksmi savo giesmele
Čiauškė' tamsioje naktelėj':
Tai tada da - da - da - da,
Tai tada da - da - da - da!
Išduodant linksmus balselius,
Čiauška žaliasis šilelis,
Linksmą garsą ne išduoda,
Bet atmainą ten rodo —
Lakštingala tuojaus giedot' nustojo,
O teip linksmi giedojo:
Tai tada da - da - da - da,
Tai tada da - da - da - da!
Ant žalios lankos mergelės
Ganė su jaučiais avelias,
Su linksmu širdžia klausė,
Atidžiai mislia ir ausia —
Nustojus lakštingalai ir jos nuliudo
Paklausę giesmės budo:
Tai tada da - da - da - da,
Tai tada da - da - da - da!
Viresnė iš jų teip tarė:
Ką ten lakštingala darė?
Kaip greitai linksmu nuliudo,
Praleistus amžius pražudo —
Ing vienos nakties liudnas tamsybias
Pražus šio svieto grožybės.
Tai tada da - da - da - da,
Tai tada da - da - da - da!
Kad aušros diena prašvito,
Vėl gieda lakštingala rytą,
Smagesniu balsu giedojo,
Jog dienos šviesa užstojo;
Drauge jos širdis liudna atsigavo —
Linksmą sau giesmele gavo:
Tai tada da - da - da - da,
Tai tada da - da - da - da!
Visokiems' visokias tai stonas

Duotas yr' nuog dangaus pono;
Giedosim linksmai kas dieną
Pulke aniuolų kad vienam,
Kad prašvis tikra mums amžinastis
Kur liudnum's ne gal' ten rastis:
Tai tada da - da - da - da,
Tai tada da - da - da - da!

Bet aš sau teip tariu:

Bėgkim' už vandenų, jurių,
Kur mus ten nieks ne pažintu,
Iš to stono ne kalbintu
Ant nykstančių niekystų šio svieto --
Juk ne bus dangui toms vietos:
Tai tada da - da - da - da,
Tai tada da - da - da - da! (1875)

CXXXVII.

Giedrioj' dienelej' paukšteliai čiulbėjo,
Ukanotoj' — liudėjo.
Vai duoda, leidžia močiutė dukrelę
Už trisdešimts milelių;
Vai ne duok', ne leisk' manęs, motinėle,
Už teip daugel' milelių.
Tu ne prisamdysi, mano motinėle,
Kas dieną audiejėlių:
Per dieną audė, masto n'išaudė,
Laužė nendrių skietelį.
Vai laužė, laužė nendrių skietelį,
Traukė šilkų nitelias;
Vai traukė, traukė šilkelių nitelias,
Gadin' vingrius raštelius;
Vai gadin', gadin' vingrialių raštelį,
Rustin' mano širdelę.
Vai giria, giria, girele žalioji
Pilna smulkių paukštelių.

* * *

Giedrioj' dienelej' paukšteliai čiulbėjo,
Ukanotoj' — liudėjo.
Vai duoda, leidžia tėvelis sunelį
Už trisdešimt's milelių.

Vai ne duok', ne leisk' manēs, tētuzēli,
Už teip daugel' mileliu,
Tu ne prisamdysi, mano tetuzēli,
Artie ubā laukelī:
Per dienā arē, vagos ne nuvarē,
Lauzē klevo žagreļē;
Vai lauzē, lauzē klevelio žagreļē,
Baudē palšus jautelius;
Vai baudē, baudē palšuosius jautelius,
Rustin' mano širdelē. (1899)

CXXXVIII.

Jau išaušo aušrelē,
Jau užtekē' saulelē:
Kelk, broleli, jauniausias,
Balnok' žirgā graičiausi.
Balnok' žirgā, broleli,
Vyk' sesutē jauniausia.
Ir prijojo seseļē
Devintame laukelij',
Devintame laukelij'
Už varinio*) tiltelio.
Už varinio tiltužio,
Už akmenų brukužio:
„Gryžk', sesele jauniause,
Gražin' tave močiutē,
Rutelēs sējējēļē,
Vainiko pinējēļē”.
— Jau aš jauna ne gryžsu,
Vainikēļi gražinsu:
Yra namie močiutē,
Rutelēs sējējēlē,
Yra namie sesutē
Rutelēs skinējēlē,
Yra namie sesutē
Vainiko pinējēlē. (1899)

CXXXIX.

Joja bernuželis

*) Kiti sako. „už gentaro tiltelio”.

Pro žalią rutų daržą,
Pro žalią višnių sodą,
Sutinka merguželę
Didį dvarą šluojant:
Mergele lelijėle,
Meskie šluotą į šalį,
Imkie žirgą į rankelę,
Pašerkie bėrą žirgą
Su čystu abrakėliu,
Su čystu vandenėliu.
„Berneli dobilėli,
Išgirs seni tėveliai”.
— Mergele lelijėle,
Povaliai raktus traukkie,
Povaliai duris verkie.
Vai ir išgirdo seni tėveliai
Dukrelę savvalninkelę,
Namelių pustelninkelę:
— „Su kuom’ šennakt’ kalbėjai,
Keno žirgelį šėriai?
Išpustijai tu namelius
Su jaunaisiais berneliais,
Ir sušėriai vainikėli
Su grynu abrakėliu,
Sugyrdei jaunystelę
Su čystu vandenėliu.
„Tėveli, senas širdele,
Su berneliu kalbėjau,
Bernelio žirgą šėriau.
Tėveli, senas širdele,
Augink’ greičiau sunelį —
Iškirs girioj’ medelį,
Statys tamsų turmelį,
Iškirs turme langelį —
Inmes šelmį bernelį”.

(1875)

CXL*).

Jokim’, brolužiai, viešu kelužiu
Nepalikim’ jauniausio,

*) Dainuoja važiuojant į šlubą.

O kaip paliksim' jauną broliužį,
Ne atiksim kelužio.
O kaip prijosim' strovią upelę,
Pagirdysim' žirgelius,
O kaip prijosim' žalią giružę,
Nusilaužsim rykštužę.
O kaip prijosim vuošvės dvaružį,
Šausim nors į muružį.
Ir šaute – šoviau ir šaukte – šaukiau,
Kad išgirstų mergelė.
Vai ir išaina sena močiūtė,
Kaip baltoji gulbužė.
„Lab's ryt's, lab's vakar's, vuošve mo-
Vai ar namie mergelė? (čiute,
— Tavo mergelė, mano dukrelė
Sėdi aukštoj' klėtelėj',
Siuva raudonais, siuva geltonais,
Siuva žaliais šilkužiais. —
Mergužė mano, mano jaunoji,
Siuk' ir man skepetužę.
— „Išsiut' išsiučiau ir išrašyčiau,
Niekins mano darbužius
Tavo motinėlė, mano anytėlė —
Niekins mano darbužius.
Tavo tētuzėlis, mano šešurėlis
Niekins mano darbužius;
Tavo broleliai, mano dieverėliai
Niekins mano darbužius;
Tavo seserėlės, mano mošytėlės
Niekins mano darbužius“ (1876)

CXLI.

Jojau dieną, jojau naktį,
Niekur nieko ne prijojau. (du kartu)
Ir prijojau ažeraitį,
Tą čystąjį vandenaitį, (du kartu)
O mergytė skensdama,
Aukštyn rankas keldama:
„Liksi sveikas, berneli,
Jok' pas antrą mergelę“.

Kad ir josu, perjosu,
Tik aš tokios ne rasu;
Gausu pypkį rukančią,
Tabokėlę vuostančią,
Arielkėlę geriančią.

(1871)

CXLII*).

Jojau dieną, naktuzę
Per žaliąją giruzę,
Sutikau patiekužę
Savo jauną mergužę.
Su močiute vaikščiojant,
Darželij' ulevojant,
Žalias rutas skinančią,
Vainkėlį pinančią,
Motinėlės giriamą
Ir nog manęs milimą:
Pažadėkie išduotie
Nors už manęs dukrelę.
„Vai suneli jaunasis,
Dobilėli baltasis,
Vai ne žinom', ne žinom',
Katros asi šalužės“?
— Iš Lietuvos žemužės,
Jieškau jaunos mergužės
Močiutės užaugintos,
Darbelių išmokintos,
Kuri graži pažiurėt'
Ir meili pasikalbėt',
Kuri aukšto protelio
Ir gi didžio groželio.
Kaip sužvengė žirgužis,
Sudrebėjo langužiai.
Tarnai duris pravērė,
Dvaro vartus atkėlė.
Ne nustovi žirgužis --
Štai ateina vuošvužė,

*) Dainuoja jaunikio ir mergos pulkas jaunikiu atvažiavus pas mergą vuošvijo', išvažiuojant į šlubą.

Aukso kupką nešdama,
Vina, midų gerdama:
„Bukie sveikas, suneli,
Milimasis ženteli,
Nusėsokie nuo žirgužio,
Padėk' ir atlapužias“.
Turi man pažadėtie
Jauniausiąją dukružę.
„Duodu valią, žentuži,
Išsirinkie dukružę,
Tiktai prašau, berneli,
Int aukselio svirnelį.
Vai man miela, ženteli,
Kad tu man dovanoji
Aksomo žiponėlį.
Su deimantu žiedelį.“*)
Sudrebėjo žemužė —
Štai ateina mergužė,
Rutų kvietką nešdama,
Pati graudžiai verkdama.
Sodina nuo žirgužio,
Duoda rutų kvietkužę.
Tu mergele jaunoji,
Lelijėle baltoji,
Ne imsu nė rutužės,
Ne duosu nė rankužės.
— Vai berneli jaunasis,
Dobilėli baltasis,
Verkia darže rutužės
Ir jaunosios sesužės. —
Jus seselės jaunosios,
Seseružės dailiosios,
Turite man išskyrtie
Tą jauniausią sesutę.
— Švoogerėli jaunasis,
Puikuorėli gražusis,
Ne mus' valioj' sesužė,
Tik senos motinužės.

---

*) 1868 m. užrašytoje stovi: „deimanto obuolėli“.

— Tu berneli jaunasis,
Dobilēli baltasis,
Nē man gaila ses-eļiņ,
Nē jaunuņi broleliņ,
Tik' man gaila ruteliņ
Ir jaunuņi dieneliņ,
Kurios daugiāus ne žydēs,
Ant galvelēs ne drebēs,
Ant galvelēs ne drebēs,
Aukso*) rasa ne kvēpēs.
Krinta jau ašarēlēs,
Verkia ir lelijēlēs,
Verkia darže rutelēs
Ir žydinēšos kvietkelēs,
Gražusis bijunēlis
Ir visi žolynēļi,
Kad išgirdo žodužius,
Sunarytus**) žiedužius,
Rankēļas jau sudētas
Ir iš vieno kalbētas. (1876)

CXLIII***).

Jokit', broļužiai, viešu kelužiū
Ne palikit' jauniausią,
Nes jei paliksīt' jaunu – jauniausią,
Ne attiksīt' kelužio.
O kaip prijosīt' žalią giružę,
Laužkit' beržo rykštužę,
O kaip prijosīt' lygią lankelę,
Paganykit' žirgužius;
O kaip prijosīt' didžią upužę,
Pagyrdikit' žirgužius;
O kaip prijosīt' vuošvės dvaružį,
Mustravokit' žirgužius. (1874)

CXLIV****)

Jokit, broļužiai, viešu kelužiū,

*) Kitame variante: „sidabro rasa ne kvēpēs”.

**) „Sumainytus”.

***) Dainuoja važiuojant į šliubą; slg. n. CXLIV.

****) Slg. n. CXL ir CXLIII.

Ne palikit' jauniausi,
Nes kaip paliksit' jaunų -- jauniausi,
Ne atrasit' keluži.
O kaip prijosit' vuošvės dvarelį,
Duokit' labas dienelias:
„Lab's ryt's, lab's vakar's, vuošve močiu-
Ar yr' namie dukrelē" ? [te,
— Mano dukrelē, tavo mergelē,
Sēdi aukštoj' klētelėj',
Siuva geltonais, siuva raudonais,
Siuva žaliais šilkeliais. —
„Mergele mano, mano jaunoji,
Išsiuk man skepetēlę".
— Išsiut' išsiučiau, rašyt' rašyčiau,
Netiks tavo močiutei;
Vai ne tiks, ne tiks tavo motinēlei,
Niekins rankų darbelius. (1899)

CXLV*).

Ir atvažiavo iš Varšavo svečiai
Ir klausinėjo ramios gospaduzės:
„Vai kur yr', kur yr' ta gospada rami,
Kuri mergelē graži ir giriama" ?
Vai čionai, čionai rutų darželij',
Vai ravi, ravi žaliają rutelę.
„Vai padėk' Dievas tau, jauna mergele,
Ar daug žolelių rutelių darželij'" ?
— Tu nesirupink' su mano darželiu,
Tik tu rupinkis su savo žirgeliu. —
„Mergele mano, kad tu mano busi,
Rasi ant dienos tris syk' mušta busi".
— Palauk, berneli, dar tik ne taip greitai,
Ar gi tu mane radai kur už vartų ?
Radai tu mane pas tėvą, pas motką —
Kad čion man butų viso ing dastotką!
Kad čion man butų midaus ir vinelio,
Kad čion man butų šimts tarnų prie stalo;
Kad čion man butų viso ko ant stalo,

*) Dainuoja važiuojant į svodbę; slg. n. CCXIV.

Kad čion man butų lekojus prie galo.
Kad čion man butų karieta iš Dansko,
Kad mano butų bernužis poniškas,
Pats jegamastis už stalo sėdėtų,
Musų seselė su ponais kalbėtų. (1874)

CXLVI.

Ir suklyko antelė ant marių —
Gailiai verkė mergelė nevalioj':
„Vaduok mane, tėveli, vaduokie,
O nors palšus jautelius už mane duokie".
— Velyk' tavęs, dukrele, ne matyt',
O ne palšus jautelius pražudyt'.
Ir suklyko antelė ant marių —
Gailiai verkė mergelė nevalioj':
„Vaduok' mane, moč'ute, vaduokie,
O nors margas skrinėlias už mane duokie".
— Velyk' tavęs, dukrele, ne matyt',
O ne margas skrinėlias pražudyt'.
Ir suklyko antelė ant marių.
Gailiai verkė mergelė nevalioj':
„Vaduok' mane, broleli, vaduokie,
O nors bėrą žirgelį už mane duokie".
— Velyk' tavęs, sesele, ne matyt',
O ne bėrą žirgelį pražudyt'.
Ir suklyko antelė ant marių —
Gailiai verkė mergelė nevalioj':
„Vaduok' mane, sesele, vaduokie,
O nors žalią rutelę už mane duokie".
— Velyt' tavęs, sesele, ne matyt',
O ne žalią rutelę pražudyt'.
Ir suklyko antelė ant marių —
Gailiai verkė mergelė nevalioj':
„Vaduok' mane, berneli, vaduokie,
O nors aukso žiedelį už mane duokie".
— Velyt' aukso žiedelį pražudyt',
O tave, mergele, išvaduot'. (1899)

CXLVII.

Išėjo bernelis in vainelę,

Paliko našlelę siratėlę,
Išėjo našlelė rugių griebtie,
Išėj' siratėlė rugių griebtie.
Pamatė našlelę karaivėlis —
Pabijo' našlelė, pabijojo,
Atgal' in dvarelį sugryžo,
In aukštą klėtėlę užsidarė.
Užjojo kareivis ant dvarelio,
O kuo no viriausiasias prie klėtėlės,
Pradėjo kareiviai duris verstie,
Pradė' siratėlė gailiai verktie,
Inėjo kareiviai į klėtėlę,
O kuonoviraiusias už stalelio;
Klausinė' našlelės kareivėliai:
„Vai ar daug metelių, kaip našlauji“?
— Septyni meteliai ant aštunto. —
Klausinė' našlelės kareivėliai:
„Vai ar daug vaikelių siratėlių“?
— O nė taip daugel', nė per daugel',
Tiktai du vaikeliu siratėliu.
Klausinė' našlelės kareivėliai:
„Kur guli vaikeliai siratėliai“?
— Aukštamjam' svirnelij' užsidarė,—
Tai guli vaikeliai siratėliai. —
„Duokie, našlele, dvi žvakeli,
Aisim vaikelių pažiurėtie,
Tų siratėlių atlankyti:
— Kelkie, suneli, mažutėli,
Parjojo tėvelis iš vainelės,
Parvedė žirgelį juodbērėlį,
O jaunai seselei vainikėlį. — (1899)

CXLVIII*)

Išėik', sesele, paklausk' balselio,
Kaip gražiai gieda višnelių sodelij',
Gied' volungėlė višnelių sodelij',
Verkia mergelė rutelių darželij'.
Vai cit', ne verkkie, ne lementavokie,

*) Slg. n. CX.

Prašom į sodą — pasiulevokie.
— Vai n'ėra laiko sode ulevotie,
Reik' ait' už viro, reik prisiegą duotie,
Reik' ait' int šliubą, prisiegą darytie,
Tėvui, močiutei „šudie“ pasakytie;
Reik' atsisveikint' broliai ir seselės,
Reik' atsiziurėtie žaliųjų rutelių.
Kaip vėjas putė, medžių šakas lenkė,
Teip mudu jaunu sviet's kalbomis veikė.
Paliaus vėjas putės, medžių šakas lankės,
Paliaus ir mudu sviet's kalbomis veikės.
(1871)

CXLIX.

Išjojo bernelis ant didžio kelio,
Paliko mergelę ant rupestėlių,
Jaunąją mergelę ant rupestėlių,
Geltonus mieželius ant pradalgėlių.
Parjojo bernelis iš didžio kelio,
Tai rado mergelę staklužias taisant.
Mergelė tu mano, mano jaunoji,
Aš tau parnešiau navatnų sėklelių,
Pasėkie, mergelė, po stiklo langelių.
Pėtničioje sėjau, subatoj' dygo,
Nedėlios rytelij' išgarbiniavo,
Žalioji rutelė išgarbiniavo,
Mergelės veidelis išpalakščiaavo.
Imsu kardelį in baltas rankelias
Iškirsu rutelę iš pašaknėlių.
— Berneli jaunas, ne tavo darbelis
Iškirstie rutelę iš pašaknėlių;
Berneli jaunas, tai tavo darbeliai —
Naujoji žagrelė, palši jauteliai. (1875)

CL*).

Iš kur vakar, iš ten šendien' vakarų vėjalis,
O iš rytų, rytužėlių saulutė tekėjo,
O iš pietų, pietužėlių piršleliai atjojo.
Atjodami piršlužėliai davė labą dieną:
Išėik', išėik', mergužėlė, ant didžio dvarelio.''

*) Slg. n. CLVI.

Išeidama merguželė dovanoj' skuskele,
Iš kraštelio žali šilkai, vidurių' žodeliai.
Joju, joju per laukelį, ko širdelė liudna?
Aš paklausčiau to skuskelio, ką mergelė veikia.
Skina, pina vainikėlį žaliųjų rutelių,
Ji skindama, ji pindama, su vainiku kalba:
Vainikėli žalių rutų, kam tu žalias teksi?
Ašai žalias in ugnelę, o tu už bernelio,
Ašai žalias be žėruosų, tu jauna be verksi,
Mano žalio pelenėliai, tavo — ašarėlės.
Aš dar buvau tik išdygus, kaip darže rutelė,
Vai dar buvau tik ištiesus krėsną stuomenėli,
Ir priligo bernuželis prie mano šalužės,
Ir nuėmė vainikėlį, kaip rutų rasele,
Ir uždėjo nuometėlį, kaip tamsią naktele.
Lengvas, lengvas vainikėlis, kaip aukselis žėri,
Sunkus, sunkus nuometėlis, kaip girios lauželis.

(1870)

CLI*).

Iš vakarėlio vėjaliui pučiant,
Lelijėlėm's linguojant,
Išvežė mano mielą dukrelę
Per žaliąją girelę.
Vai kelkit', kelkit', mano suneliai,
Vykit', vykit' sesele.
Tai ir pavijo savo sesele
Pas žaliąją girelę.
Per šilą jojo, šilelis dunda
Ir kamanėlės skamba:
„Vai gryžkie, gryžkie, mūsų sesele,
Gražin' tave močiutė“.
— Bet aš ne gryžsu, mano broleliai,
Gražinsu vainikėlį.
Stovi ant kalno žalia liepelė,
Ten mano nakvynėlė;
Šitos liepelės žali lapeliai
Bus mano pagalvėlis,
Už manęs linko liepos šakelės,
Ne močiutės rankelės,
Už manęs krito žali lapeliai,
Ne močiutės žodeliai.

(1876)

*) Dainuoja pasekėjai išvažiuodami; slg. n. CXL.

CLII.

Jus, brolukai – sakalukai,
Pabalnokit' man žirgeli,
Jau aš josu pas mergele.
Jojau lauką, jojau antrą,
Niekur nieko ne prijojau,
Ir prijojau lygią lanką,
Lygią lanką, žalią pievą.
Aš, nusėdęs nuo žirgelio,
Pasirėmiau ant balnelio,
Sudumojau sau dumele —
Kaip aš josu pas mergele,
Ką nunešu dovanėlių.
Išsitraukiau šviesų kardą
Ir nukirtau pievos žolę,
Lygios lankos dobilėlių.
Kaip nujojau pas mergele,
Atsisėdau už stalelio,
Aš pats jaunas už stalelio,
Dovanėlias ant stalelio:
„Vai mergele, lelijėle,
Aš atnešiau dovanėlių
Lygios lankos dobilėlių“.
— Vai berneli, sakalėli,
Prastos tavo dovanėlės
Lygios lankos dobilėlis. —
„Vai mergele, lelijėle,
Mažos mano seserėlės,
Ne išaudė plonų drobių,
Ne suverpė baltų linų.
Antrą kartą atjodamas,
Aš atnešu dovanėlių —
Žalių rutų vainikėlių“.
— Vai, berneli, dobilėli,
Mažos tavo seserėlės,
Kas pasėjo žalę rutą,
Kas supynė in kvietkele,
Kas nupynė vainikėlių?
„Vai, mergele, lelijėle,
Nors ir mažos mano sesės,

Jos pasējo zaļę ruta,
Jos suskynē in kvietkelias,
Jos nupynē vainikēļi.
— Ačiu, ačiu, bernužēli,
Už teip didę dovanēlē,
Už rutelių vainikēļi.

(1899)

CLIII.

Kad aš ant laivo stovējau,
Laivo duružias dundinau,
Tai gailiai verkē sena močiutē
Dukreļę išleisdama:
„Vai cit', ne verkk', močiute,
Vai cit', ne verkk', širdele,
Ne aš pirmoji, ne pastaroji —
Yra daugiau dukrelių”.
— Vai kad ir yra dukrelių,
Vai kad ir yra jaunųjų,
Tik aš ne rasu klētij' skrinelių,
Sveklyčioj' audiejēlių. —
Kad aš važiavau laukelī
Senos močiūtēs ubelī,
Iš šalių jojo du brolužēliu
Sesutę ramindamu.
Kad aš važiavau laukelī
Senos anytos ubelī,
Šalimis jojo du dieverēliu
Martelę virkdindamu.
Kad privažiavau dvarelī
Senos anytos vartelius,
Stovi, laukia jau anytēlē
Pas varinius vartelius.
Vario vartelius keldama,
Rustu žodelī tardama:
„Sēskie, martele, iš vežimēlio,
Nuimsu vainikēļi”.
Iš vežimēlio sēsdama,
Meilų žodelī tardama:
Ne imk' man, anytēle,
Nors šę mielą naktelę.

Jus mošytėlės jaunosios,
Lelijėlės baltosios,
Ne numaustykit' aukso žiedelių
Nuo baltųjų rankelių. (1875)

CLIV*).

Kad aš augau pas motinėlą,
Aš pas savo motinėlą didėj' valioj' buvau.
Kas dienele, adynėlė ploni marškinėliai,
O kas šventa nedėlele rutų vainikėliai.
Kad aš ėjau per didį dvarelį,
Ir ištiko šaurus vėjas ant didžio dvarelio
Ir nuputė vainikėlį nuo gluodnios galvelės.
Paskui mane ėjo trys jauni broleliai —
Iš jų du pažinau, vieną ne pažinau,
Katruos pažinau, tai mano broleliai,
O to trečio ne pažinai, tai šelmio bernelio.
O jei broleliai rado rutų vainikėlį,
Tai nešiosu, tai dėvėsu nors du - tris metelius;
Jei bernelis rado, šelmis — šidorėlis —
Ne nešiosu, ne dėvėsu ne trijų nedėlelių. (1876)

CLVI.

Kad aš ėjau laukelio artie,
Susimislijau mislelę,
Aš susimislijau tokią mislelę
Aitie ing karčiamėlę.
Šoka, dainuoja visas jaunimėlis —
N'ėra mano mergelės.
Siunsčiau pasiuntinėlių jauną bernelį
Pavadintie mergelę.
Vai ir ateina mano mergelė,
Apdirbus visus darbelius.
Kad ne gausu tos milimosios,
Lauksu priaugančiosios;
Kad ne gausu priaugančiosios,
Imsu žvejų mergaitę.
Žvejų mergaitė darbininkaitė

*) Dainuoja po nuėmimui vainiko, o uždėjimui nuometo.

Ne mok' trijų darbėlių:
Ne moka verptie, nē tankiai austie,
Nē raštužių rašytie,
Ji tiktai moka laive sėdētie,
Laivo virvias taisytie.
O kad ne gausu žvejų mergaitę,
Ne šersu nē žirgelio;
Aš ne šersu nē bėro žirgelio,
Nē pas kitą ne josu. (1876)

CLVI*).

Kad aš augau pas močiutę,
Pas savo širdelę,
Aš bijojau tamsią naktį
Langužio pravertie.
Sėdziu, sėdziu už stalelio,
Rymau ant rankėlių,
Žiurau, žiurau per langelį,
Iš kur vėjas putė.
Iš kur vakar, ten ir šendien' —
Vakarų vėjalis,
O iš rytų, iš rytėlių
Saulutė tekėjo,
O iš pietų, iš pietėlių
Sveteliai atjojo.
Tie sveteliai, kaip ponaičiai,
Žirgai, kaip bitinai,
Tiems sveteliams alaus, midaus,
Karčios arielkėlės,
Jų žirgeliams abrakėlio,
Čysto vandenėlio.
Kaip aš tekau anytėlei,
Tai rustus žodeliai —
Nebijojau tamsę naktį
Laukelį pereitie. (1875)

CLVII.

Kad aš augau pas močiutę,

*) Dainuoja mergos pulkas, kaip prieš šliubą pamato jaunikį atvažiuojant; slg. n. CL.

Aš pas savo širdelę,
Brai*) nutvērē rutų daržą
Po stiklelio langeliu.
Kad aš ejau per dvarelį,
Pro rutelių darželį,
Aš pasėjau rutelę,
Pasodinau roželę.
Gražiai bujojo raudona rožė
Terp žaliosios rutelės,
Gražiai žaliavo žalia rutelė
Ant manęs žiurėdama.
Žirgeliai pakinkyti
In vartus atgražinti,
Laikas jau, metas mano mergelei
In kariatėlę sėstie.
Ant pastovėlės stojau,
In kariatėlę sėdau,
Vai ir ištiko šeurus vėjalis,
Nuputė vainikėlių.
Dukrelė pravirkdama,
Močiutės prašydama:
„Vai išeik', paduok', sena močiute,
Man rutų vainikėlių”.
Močiutė išeidama,
Vainiką paduodama:
— Vai sugryžk', lankyk mane, duk-
Nors nedėlios dienele. — [rele,
„Sugryžtie ne sugryžsu,
Lankytie ne lankysu,
Ak žinai gerai, sena močiute,
Tau gero ne darysu”. (1899)

CLVIII**).

Kad aš augau pas tėvelį,
Pas savo širdelę,
Nusišėriau sau žirgelį
Juodą juodbērėlių,

*) brai = broliai.

**) Paskutinį vakarą, po nuėmimui vainiko, o už-
dėjimui nuėmto, dainuoja susirinkimas mergų.

Nusišēriau sau žirgeli
Pās mergele jotie.
Kad aš jojau vieškelēliais,
Žaliais pavartēliais,
O če randu mergužēle
Pirmoj' karčiamēlēj'.
Mergužēle, lelijēle,
Kā aš tavęs klausu,
Ar dar' mudu ženisivos,
Ar rudenio lauksiv'?'
— Da' palaukkie, bernužēli,
Nors trijus metelius,
Da' palaukie, dobilēli,
Duok' man paulevotie.
Kas tai liustas, per liustelis,
Kas per ulevonē,
Kad vainikas ant galvelēs
Kaipo malevonē. —
Laukiau metus, laukiau antrus,
Laukiau šituos trečius,
Jočiau, jočiau in miesteli,
Didi jomarkēli.
Kad aš jojau vieškelēliais
Žaliais pavartēliais,
Štai sutinku mergužēle
Jau be vainikēlio:
Mergužēle lelijēle,
Kur dējai vainiką,
Kur tu dējai vainikēli
Žalių rutetių?
Kas tai liustas, per liustelis,
Kas per ulevonē,
Kad vaikelis ant rankelių
Kaipo malevonē.
Tu parėjus, mergužele,
Iš to jomarkēlio,
Pasikloniok' motinėlei
Ir senam tėveliui.
— Už ką aš jai kloniosuosi,
Senai motinėlei,

Kad ne audė plonų drobių
Mane augindama,
Kad ji mane ne išleido
In žmonių martelias.
Atsišaldė visos šalys
Ir jauni berneliai,
Kaip bus miela motinėlei
Ir senam tėveliui? (1876)

CLIX*).

Kad aš augau pas tėvelį, senąjį širdelę,
Tai nutvėrė broliai daržą po stiklo langeliu.
Aš pasėjau rutelę naujam' rutų darželij:
Bujok', žaliuok, žalia ruta, nors ši rudenėli.
Ir atjojo jaun's bernelis ant bėrojo žirgelio.
Ir pririšo bėrą žirgą prie rutelių darželio,
Ir prisėdo jaun's bernelis prie mano šalelės,
Ir pavyto žalia rutelė ant manęs žiurėdama,
Tu mano bernužėli, mano berneli dobileli,
Tu atsitrauk', berneli, jau aš tavęs ne noru.
Bernelis papykėjo, žiedelį paritėjo:
Te tau, žinokis, mano mergele, su aukselio žiedeliu.
Aš jojau per dvarelį, susitinku vuošvelį:
Sustok', ženteli, mano suneli, n'atbok mergų kalbelės.
— Ne gražinkie, tėveli, ne gražinkie, širdelė,
Ne koks ponaitis, ne bajoraitis, baudžiauniko sunelis.
Aš aisu in lankelę, kur daug pjauja žolelę,
Aš išrinksu sau bernužėlį, lankelės šienpjūvėtį,
Su plaukeliais geltonais, su veideliais raudonais,
Mano bernelio pieno dalgelis, sidabro pustyklėlis.

(1875)

CLX**).

Kad aš augau pas tėvelį,
Pas savo širdelę,
Kas dienele, adynėlę
Pilka sermėgėlė,
Kas dienele, adynėlę
Jukto čebatėliai.

*) Dainuoja abu pulku jauniui atvažiavus vuošvijon, kada rengiasi į šlitubą.

**) Dainuoja susirinkimas mergų paskutinį vakarą prieš jaunikio dovanas, kada buna parvežta marti, slg. n. CLXI

Kad ējau ulyčaitēms —
Žalīais pavartaičīais,
Suskāmbējo pentinēliai
Ant mano kojaliū,
Girdziū verkia mergužēlē
Akuštojoj' klētelēj'.

Aičiau, klausčiau pas mergele:
Ko verki, mergele,
Ar ne moki, mergužēle,
Stakleliū taisytie,
Ar ne moki, lelijēle,
Drobeliū rēdytie?
— Tai ne moku, bernužēli,
Stakleliū taisytie,
Tai ne moku, dobilēli,
Drobeliū rēdytie. —
Aš nuveičiau in girelē,
In žaliū girelē,
Pasilaužčiau beržo rykštē,
Beržo devynšakē,
Išmokinčiau mergužēlē
Staklelias taisytie,
Išmokinčiau lelijēlē
Drobeliū rēdytie.

* * *

Kad aš augau pas tēvelj,
Pas savo širdelē,
Kas dienelē, adynēlē
Ploni marškinēliai,
Kas dienelē, adynēlē
Rutū vainikēlis.

Kad aš ējau ulyčaitēms —
Žalīais pavartaičīais,
Suskāmbējo raktužēliai
Po šilkū juostele,
Girdziū verkia bernužēlis
Žirgeliū stouelēj'.

Aičiau, klausčiau pas bernelj:
Ko verki, berneli,
Ar ne moki, bernužēli,

Žagrelė taisytie,
Ar ne moki dobilēli,
Jautelius valdytie?
— Tai ne moku, mergužēle,
Žagrelė taisytie,
Tai ne moku, lelijēle,
Jautelius valdytie. —
Aš nuveičiau in girelė,
In žalią girelė,
Pasilaužčiau gerą rykštę
Beržo devynšakę,
Išmokinčiau bernuželį
Žagrelė taisytie,
Išmokinčiau dobilēli
Jautelius valdytie.

(1876)

CLXI*).

Kad aš augau pas tėvelį, pas savo širdelę,
Tai man davė tetuželis didelę valelė.
Kas dienelė, adynelė ploni marškinėliai,
Nušvakuoti čebataičiai, korto žiponėliai.
Kad aš ėjau uličaitėms, seuroms pačvartaitėms,
Girdžiu verkia merguželė rutelių darželij'.Aičiau, klausčiau pas mergelę, ko mergelė verkia:
Ar ne moki, mergužēle, staklelių taisytie,
Ar ne moki, lelijēle, drobelių rėdytie.
— Tai ne moku, bernuželi, staklelių taisytie,
Tai ne moku, dobilēli, drobelių rėdytie. —
Aš nuveičiau in girelė, in baltą beržynėlį,
Pasilaužčiau beržo rykštę, pačią viršunėlę,
Išmokyčiau merguželę staklelių taisytie,
Išmokyčiau lelijēlė drobelių rėdytie.

* * *
Kad aš augau pas močiutę, pas savo širdelę,
Tai man davė motinėle gražiai pavaikščiote;
Kas dienelė, adynelė ploni marškinėliai,
Ploni gražūs marškinėliai, žaliais šilkais siuti,
Adamoškos kiklikelis aukseliu vadžiotas.
Kad aš ėjau uličaitėm, seurom pačvartaitėm,
Girdžiu verkia bernuželis žirgelių stonelej'.Aičiau, klausčiau pas bernelį, ko bernelis verkia:
Ar ne moki, bernuželi, žagrelės taisytie,
Ar ne moki, bernuželi, jautelių valdytie?

*) Slg. n. CLX.

— Tai ne moku, mergužele, žagrelės taisyti,
Tai ne moku, lelijėle, jautelių valdyti.
Aš nuveičiau in girelę, in baltą beržynelį,
Pasilaužčiau beržo rykštę, pačią viršunelę,
Išmokyčiau bernuželį žagrelę taisyti,
Išmokinčiau dobilėlį jautelius valdyti. (1899)

CLXII*).

Kad aš buvau didis ponas,
Daug puikesnis kaip cigonas,
Ką norėjau, tai dariau —
Stonioj' žirgus uždariau.
Kad aš gaučiau sau mainą
Širvą žirgą ant bėro —
Mano žirgas diktas, graitas
Niekas manęs ne pagaus.
Ir ateina toksai žmogus
Pusiaukalbis, išverstakis
Sako: „tu, cigon', vagis
Duobese mėšą kepi“.
Mes tą žmogų suimdami
Ir su kančiais suduodami,
Ant rinkos jį tiesdami,
Su makarais kirsdami.
Ir ateina vaito sunus,
Vaito sunus, tas ponaitis
Su zomčinėm' kelinėm's
Su šilkinėm' pirštinėm's.
Mes ponystos ne žiurėjom,
Jam zomčinius sukąpojom,
Ant rinkos patiesdami,
Su rapnikais duodami,
(1899) Kaip tik duosim per šikinę;—
Kiaurai lenda per zomčinius.
Ir ateina vaitas senis,
Vaitas senis, besmegenis —
Jau mus varo in dvarą
Ir mus smarkiai uždaro.
Už antelių nupešimą,

*) Slg. n. XCIV.

Už vištelių iškepiamą
Jau mus deda į dipkas,
Mus pavargėlius lipkus.
O kaipo diena praaušo,
Jau mums baisu darosi.
Jau mus varo ing sudą —
Kokia tenai bus roda?
Aukštas dangus, juod's debesis
Tai cigonų užklojims,
Gilios upės, rudynai,
Tai mus' puotų laikymai;
Lygios lankos, dirvonai
Tai cigonų buvimai.
Šaltis kunus mūsų laužo,
Susikuriam' dauboj' laužą,
Dauboj' laužus kurindami,
Rankas, kojas šildydami.
Ir ateina mieščiokaitė,
Ir iš to miesto panaitė,
Mes panaitež bovydami,
Savo rankas šildydami.
Tėvo sunau, Baravyke,
Kur padėjai pautų ryką —
Duosim tenai paklaną
Už tai gausim' dovaną.
Ponui Dievui ant garbės
Ing pakalnę nudardės,
Su ratukais, su mažiukais,
Su bėraisiais kumelukais,
Ir su visom pečenkėlėm,
Ir su savo vaikeliais.   ·(1874)

CLXIII.

Kad aš buvau mažas,
Mažas ne didelis,
Aš vigelėj' gulėdamas
Miego ne norėjau.
O kaip aš paaugau
In žmonių virelius,
Po stonelę vaikščiodamas

Žirgeliais gērējaus'.
Tētuzēli mano,
Mano širdužēle,
Katrā duosi man žirgelī
In zēntus leisdamas?
— Sunužēli mano,
Baltas doobilēli,
Ko bēriausias, ko graičiausias,
Tai tavo žlrgelis.—
O aš išjodamas
Iš tēvelio dvaro,
Išsinečiaa bijunēlī
Baltojoj' rankelēj':
Bijunēlī laužčiau,
Iš šakneliū raučiau,
O aš savo bijunēlī
Kitam ne palikčiau.
Vai aš jojau laukā,
Vai aš jojau antrā —
Čiulba, ulba sakalēlis
Višneliū sodeliļ'.
Ar sakalo balsas,
Ar smulkiū paukšteliū,
Vai ar mano tētuzēlis
Išminties mokina?
Ne sakalo balsas,
Ne smulkiū paukšteliū,
Vai tik mano tētuzēlis
Protingai mokina:
— Sunužēli mano,
Baltas doobilēli,
Ne duok' valios švogērēliams
Stonelē varstytiē;¹
Išvarstis stonelē,
Parjodis žirgelī —
Nenušersi tokio žirgo,
Kaip pas tētuzēlī.

* * *
Kad aš buvau maža,
Maža maziulēlē,

Aš lopšelij' gulėdama
Miego ne norėjau,
O kaip aš paaugau
In žmonių mergelias,
Po klėtėlę vaikščiodama
Skrinelėms gėrėjau.
Motinėle mano,
Mano širdužėle,
Katrą duosi man skrinelę
In marčias leisdama?
— Dukružėle mano,
Balta lelijėle,
Ko margiause, ko pilniause
Tai tavo skrinelė.—
O aš išėidama
Iš močiutės dvaro,
Išsinešiau lelijėlę
Baltojoj' rankelėj'.
Lelijėlę laužčiau,
Iš šaknelių raučiau,
O aš savo lelijėlę
Kitam ne palikčiau.
Aš važiavau lauką,
Aš važiavau antrą —
Užkukavo gegužėlė
Višnelių sodelij'.
Ar gegutės balsas,
Ar mažų paukštelių,
Vai ar mano motinėlė
Išminties mokina?
Ne gegelės balsas,
Ne mažų paukštelių,
Tiktai mane motinėlė
Protingai mokino.
— Dukružėle mano,
Balta lelijėle,
Ne duok' valios mošitėlėms
Skrinelių vožytie;
Išvožis skrinelias,
Išrėžis drobėlias,

N'išsīausi tokių drobių,
Kaip pas motinėlą. (1899)

CLXIV.

Kad aš buvau pas tėvelį,
Nusišėriau sau žirgelį,
O nors mažą, ale gražų.
Kad aš jojau per kaimelį,
Padabojau mergužėlę,
O nors mažą, ale gražią.
Žmonių mergos pietus neša,
O man jaunam pusrytėlius.
Ak tu Dieve, Dievulėliau —
Ne tropijau mergužėlę —
Išsirinkau tinginėlą.
Aš nuveičiau in girelą,
Pasilaužėčiau beržo rykštę
Devinšakę, šintalapę.
Išmokinėčiau mergužėlę
Anksti keltie, vėlai gultie,
Šeimynėlę pribudintie,
Plonai verptie, tankiai austie,
Ažeruose išblykuotie.
Aš mergelei per petelius —
Ašarėlės per veidelius.
— Nieks ne kaltas, bernužėli,
Kam surentei tamsią klėtį,
Be stiklelių, be langelių,
Be varinių duružėlių. —
Pasamdyčiau tris genelius,
Kad iškirstų tris langelius,
Vieną rytuos', kitą pietuos',
O šį trečią vakaruose —
Tai matytų mergužėlę
Piemenėlius išgenančius,
Artojėlius kukaujančius,
Palšus jaučius bubaujančius,
Šienpjuvėlius švituojančius. (1875)

CLXV.

Kad aš jojau per laukelį,

Kad aš jojau per antrąjį,
Pamačiau mergele
Labai puikiai ainant.
Vai tai barsu mergužėlę,
Vai tai barsu lelijėlę,
Vai tai graudžiai barsu,
Gailiai pravirkdinsu.
„Už ką barsi, bernuželi,
Už ką barsi, dobilėli,
Už ką graudžiai barsi,
Gailiai pravirkdinsi?
Ar tu radai karčiamėlį’,
Ar tu radai jaunymėlių’ —
Karčiamėlį’ geriant,
Jaunymėlių’ šokant?
Tik tu radai pas močiutę,
Tik tu radai pas širdelę,
Staklužėse sėdint,
Plonas drobias audžiant.
Aš tau jauna nesisiuliau,
Po langeliu ne stovėjau,
Ne sakiau: berneli,
Imk’ mane mergele.
Tu atjojai pentinuotas,
Reikė’ imtie žiponuotas,
O ne mane jauną,
Vargdienę mergele. (1899)

CLXVI.

Kad aš ėjau rutą sėt’,
Da’ rutų ne pasėjau,
Daug naujienų išgirdau.
Aukštoj’ margoj’ karčiamėlį’
Šoka mano bernuželis,
Aisu ir aš pažiūrėt’.
Vienoj’ rankoj’ penkios žvakės,
Kitoj’ rankoj’ kitos penkios,
Dešimts žvakių žibinau,
Kol’ bernelį pažinau.

— Ko tu žiurai, mergužle,
Ko tu žiurai, lelijėle,
Da' aš gražus be tavęs,
Kol' ne buvau su tavim'.

Kad aš ėjau žirgą šert',
Da' žirgelį ne pašėriau
Daug naujienų išgirdau.
Aukštoj' margoj' karčiamėlėj'
Šoka mano merguzėlė,
Aisu ir aš pažiurėt'.
Vienoj' rankoj' penkios žvakės,
Kitoj' rankoj' kitos penkios,
Dešimts žvakių žibinau,
Kol' mergelę pažinau.
— Ko tu žiurai, bernužėli,
Ko tu žiurai, dobilėli,
Da' aš graži be tavęs,
Kol' ne buvau su tavim. (1876)

CLXVII*).

Kad aš turėčiau nuo tėvelio valelę,
Pasistatyčiau vidur' dvaro klėtėlę:
Aš insidėčiau zerkolinius langelius,
Aš pažiurėčiau per zerkolo langelį,
Ar gražiai aria broleliai pudymėlį,
Ar gražiai aina jų palšiejai jauteliai,
Vai ar švituoja šilkelių botagėlis?
Tai gražiai aina jų palšiejai jauteliai,
Vai tai švituoja šilkelių botagėlis. (1899)

CLXVIII**).

Kad aš turėčiau nuo tėvo tokią valią,
Susirensčiau klėtėlę ant dvarelįo;
Aš įsidėčiau zerkolinį langelį,
Aš pažiurėčiau in pudymo laukelį,

*) Slg. n. CLXVIII.

**) Dainuja išleidžiant motinai duketerį in mar-
čias; slg. n. CLXVII.

Ar gražiai aria bernelis pudymėli,
Ar puikiai aina šėmi--palši jauteliai,
Ar apsilvkęs pilkąją sermėgėlę,
Ar apsijuosęs žalių sėrų juostelę,
Ar užsidėjęs kiauninę kepurėlę,
Ar užsikišęs žalia povo pluksnelę.
Tai apsilvkęs pilkąją sermėgėlę,
Tai apsijuosęs žalių sėrų juostelę,
Tai užsidėjęs kiauninę kepurėlę,
Tai užsikišęs žalia povo pluksnelę. (1876)

CLXIX.

Kad Dievulis duotų subatos sulauktie,
Susėčiau, leisčiau pas mergelę paslelį,
O aš pats jaunas po langeliu klau-yčiau,
Ką mano mergužėlė po valiai kalba.
Per mano širdelę kaip peileliu pervėrė —
Ne teip mergelė, kaip mergelės močiūtė,
O ji ne velijo už manęs aitie.
Liksi sveika tu, jaunoji mergele,
Aš pats josu in Varšavo miestelį.
Varšavo miestelij' išbrukuoti keleliai,
Man jaunam berneliui išmušti vieškelėliai
Pas jaunas gražias mergelias jodinėtie.
Su viena kalbėjau, su antra žertavojau,
Pas trečią nujojau, iš abiejų juokiansi.
Paika ta žuvelė, ką prieš vandenį plaukia,
Paika ta mergelė, ką su berneliu kalba.
(1875)

CLXX*).

Kad ne kentei, ne milėjai,
Buvo ne augintie,
Bu'o nuneštie, bu'o inestie
In maružių dugnelį,
Bučiau be plaukęs, be nardęs
Kaip maružių žavelė.
Aš be plaukdamas, be nardydamas

*) Dainuoja mergų susirinkimas jaunikio vakarynose po sugryžimui jaunikio iš mergos vakarynų; slg. n. LXVI.

Vieną dumelę dumojau:
Aš prašiau Dievo per visą naktį
Ukanotos dieneles ir migloto rytelio,
Kad ne matytų mane tėvelis
Nuo merguzės parjojant.
Matyt' ne matė, suprast' suprato
Ant žirgelio rasoto,
Ant balnelio migloto.
— Suneli mano, kur jodinėjai,
Kad žirgelis rasotas
Ir balnelis miglotas?
— „Tėveli mano, mano širdele,
Rugių laukužij' jodžiau,
Žalius rugelius lankiau. —
Oi, oi, oi, Dievai, Dievulėliau mano,
Ką aš jaunas padariau,
Tėveliui pamelavau.
Tėveli mano, mano širdele,
Jauną mergelę lankiau.”
— Suneli mano, mano jaunasis,
Ar graži tavo mergelė,
Ar garsi jos giminėlė?
— „Graži žiurėtie, meili kalbėtie,
Tik ne žinau budelio
Ir josios protelio. (1876)

CLXXI.

Kaip aš jojau per žalią girelę,
Pro lygų pudymėlių,
Tai prijojau vuošvelės dvarelį.
Inšoviau in murelį.
Šoviau in murelį, garsinau dvarelin,
Kad išeitų mergelė.
Ir išeina sena vuošvuzėlė
Ant didžiojo dvarelio:
Lab's ryt's, lab's vakar's, vuošve motinė—
Ar yr' namie dukrelė? [le,
„Tavo mergelė, mano dukrelė,
Guli aukštoj' klėtėlėj',
Ji anksti kelia, ji vėlai gula,

Šeimynėlę budina".
— Kad ji teip greita, kad ji teip sparti,
Ne bus mano mergelė;
Liksi sveika, vuošve motinėle,
Jau daugiau ne jodysu.
Kad aš jojau per žalę girelę,
Per baltą beržynėlį,
Žirgą stabdyčiau, šaudyklę taisyčiau,
Aš nušaučiau mergelę,
Kurią mačiau šem' baltam' beržyne
Renkačią vuogužėlias.—
„Vai, berne, berne, berneli, mano,
Ką aš tau pasakysu:
Mane nušausi, žirgą prapuldysi,
Kelužio ne atrasi." (1899)

CLXXII. *)

Kalba nendrelė lygioj' lankelėj' su dobilėliu.
Tarė nendrelė in dobilėlį, kaip in brolelį:
Bepig' tau augtie terp žolynėlių lygioj' lankelėj,
Bėda man augtie terp vandenėlių, terp rudynėlių,
Ant mano šaknų pilki žvirgždėliai,
Per vidurėlį žali maureliai,
O viršunėlę vėjalis laužo.

* *
Kalba martelė su mošytėle, kaip su sesele.
Tarė martelė in mošytėlę, kaip in sesele:
Bepig' tau augtie pas motinėle, pas širdužėlę,
Pas motinėle lengvi darbeliai, meilus žodeliai,
Pas anytėlę sunkus darbeliai, rustus žodeliai.
Tarė anyta savo martelei, kaipo tarnelei:
Aikie, martele, nedėlios dienėlę per pačius pietus,
Tris darbus dirbkie: žlugtužį skalbkie,
Per marias plaukie, girioj' kukuokie.
Tarė martelė in mošytėlę, kaip in sesele:
Ne žydekėlė — žlugtužį skalbtie,
Ne lydekėlė — per marias plauktie,
Ne gegužėlė — girioj' kukuotie. (1876)

CLXXIII **)

Kalba nendrelė su dobilėliu:

*) Dainuoja parvežus marčią pas anytą; slg. n. CLXXIII.

**) Slg. n. CLXXII.

Bepig', dobilēli, lygioj' lankelēj',
Lygioj' lankelēj terpuļvejalēs:
Iš po šakneliņū žalia žolelē,
Ant viršunēlēš balti žiedeliai.
Sunku nendrelei rudyne augtie,
Rudyne augtie terp' vandenēliņū:
Rudynai grauzia iš pašaknēliņū,
Per vidurēli vis vandenēlis,
O viršunēlē vējalis pučia.

Kalba martelē^{*} su anytē^{*}lē:
Bepig' martelei pas motinēlē,
Pas motinēlē lengvi darbeliai,
Pas tēvužēli didžiam liustelij'.
Naujam' dvarelij' sunkus meteliai,
Pas anytēlē sunkus darbeliai.
Uždavē anyta nedēlios diena,
Nedēlios diena trejus darbelius:
Vienas darbelis — žlugtelē skalbtie,
Antras darbelis — ant mariņū plauktie,
Trečias darbelis — girioj' kukuotie.
Aš ne žydelka nedēlioj' skalbtie,
Aš ne antelē ant mariņū plauktie,
Aš ne gegutē girioj' kukuotie. (1871)

CLXXIV.

Kas ant svieta dabar yra,
Teisybē jau ne be tyra —
    Tai bēda, tai bēda!
Liežuvis ne be nutyla,
Visur lenda kaip ir ila —
    Tai bēda....
Gaspadorius ukininkas,
Nuo liežuvių n'ēra dikas —
    Tai bēda.
Tardam's ir ne susivaldo,
Tartum, jis ant pelno baldos*)—

---

*) Kitame variante tos pačios dainos sakoma:

Mergos ir nesusivaldo
Per naktis ant pelno baldos —
    Tai bēda.

Tai bēda.

Ne gana ir gaspadoriaus,
Lypsto asabos altoriaus —

Tai bēda.

Dienā svečiai ir kunigai, —
Kasdien' aina jiems pinigai —

Tai bēda. (1871)

CLXXV.

Kas bernelio sumislyta, dobilēlio sudumota,
Iš aukselio ziedelis be kaldoma,
Ir mano vardelis be rašoma.

Bernužēli jaunasis, dobilēli baltasis,
Jau aš jo n'imsu, nē ne nešiosu,
Nē ant baltu rankeliu ne mausu.

Jau aš turu dar gražesni
Nuo bernelio bagotēsno.

Yra mano du šimtužiū duota,
O jau tavo seniai praryliuota.

„Mergužēle jaunoji, lelijēle baltoji,
Jau aš daugiau n'eisu, nē ne gersu,
Nē karčiamos duružiū ne versu.”

Bernužēli jaunasis, dobilēli baltasis,
Kaip tu gērei — gersi ir girtuosi,
Ir nuo galvos kepurę at'duosi.

„Mergužēle jaunoji, lelijēle baltoji,
Jau aš daugiau n'eisu, nē ne gersu,
Nē karčiamos duružiū ne versu.”

Bernužēli jaunasis, dobilēli baltasis,
Kaip tu gērei — gersi ir girtuosi
Ir nuo pečiū sermēgā at'duosi.

„Mergužēle jaunoji, lelijēle baltoji,
Jau aš daugiau n'eisu, nē ne gersu,
Nē karčiamos duružiū neversu.”

Bernužēli jaunasis, dobilēli baltasis,
Kaip tu gērei — gersi ir girtuosi
Ir nuo koju čebatus atiduosi. (1899)

Ne gana ir gaspadoriaus,
Baldos asabos altoriaus —
Tai bēda.

CLXXVI*).

Kas do divai pas mus pasidarē,
Kad vasarā ažerai užšalo.
Rupinosi jauniejai broleliai:
Kur girdysim' bėruosius žirgelius,
Kur nušveisim' vario pentinėlius.
— Nesirupink, jaunasis broleli;
Duos Dievulis giedrėję dienele,
Tekės saulė pro žirgų stonele,
Tai nušyldys vasaros ledelį,
Pagirdysim' bėruosius žirgelius,
Ir nušveisim' vario pentinėlius.
Atsitraukit' visi ing šalele,
Aisu šoktie su savo mergele.
Aplink' ainant ant rankelių nešė,
Su rankele vainiką pataisė.
Kad aš šokau su kita mergele —
Aplink' ainant in šalelias blaškės,
Su pentiniais žiurkštužį sadraskė. (1899)

CLXXVII.

Kas do gadynė ant svieto
Tankiai yr' ant kožnos vietos:
Ger' arielką dide čierka,
Berlyniszka tinka mierka
Arielkėlei gert!
Ger' dvaruose didi ponai,
Ger' po kiemus ir padonai,
Geria žmonės iš malonies,
Nesidrovi puikios ponios
Arielkėlę gert!
Ger' kunigai, ger' ubagai,
Ger' koliekos ir nabagai,
Ger' teipogi jaunos mergos,
O labjans'tie, kuriems vargas —
Arielkėlę geria!
Anksti rytą be poterių —
Toji vaistas dėl moterių,

*) Slg. n. CXIII.

Nesiklausus tuomet viro
Ing arielką ded' pipirų —
Arielkėlę geria!
Gadynė niekam ne verta!
Dabar ne kaip kitą kartą,
Kada buvo gana šaukšto —
Dabar išger' čierką aukštą,
Arielkėlę geria!
Benkietuose su senaisiais
Tankiai kalba ir jaunasis,
Jog arielkos ten negavo,
Arba mažai jos ragavo —
Arielkėlę geria!
Kur arielkos yr' daugybės,
Ne aps'eina be girtybės,
Šneka vis, kas ne privalo,
Sėdėdami čiaušk' prie stalo,
Arielkėlę geria!
Geria ją kas kaip inmano.
Ne vienas ne sako: „gana“,
Norint jau iš akių laša,
Bet arielkos daugiau prašo —
Arielkėlę geria.
Gerdam's arielką ant juoko,
Pavirst' žmogus in girtuoką,
Gaun' noturą, kaip mozuro,
Pavirst' in pikčiausį burą*) —
Per arielkėlę!
Kermošiuose, karčiamose —
Visur vaidai ir namuose,
Mušas', raunas' už čiuprynos,
Ne suderin' jų nė sudžios —
Per arielkėlę!
Visados girtybė bloga,
Norint' piktai, duod' atvogą,
Kol' ne girtas, tol dabojas',
Pasigėręs ne drovėjas',
Per arielkėlę!

---

*) Apie Burus: „Liet. trak.stud. I. 51 — 57.

Potam' atein' ant to budo. —
Ne užlaiko namie grudo,
Žvalgos', kad kas ne išduotų,
Skubin' karčiamon parduotu
Ant arielkėlės!
Kad n'ėra jau už ką laktie
Reik' ant pelno aitie naktij',
Žiuri laiku iš vakaro,
Kaip, mat', uždaro kamara
Nog arielkėlės!
Ne menk' ant ryto drovėjas'
Už-tai, kas kamaroj' dėjos,
Kad kas ne dasižinotų,
Už tai ing skurą ne duotų
Už arielkėlę!
Išsitarus tai susiedui:
„Bėda, ant jo visos bėdos” —
Ant sandaros gertie prašo,
Tegul ant skolos parašo —
Arielkėlę geria!
Begerdami — susipyko,
Vienas kitam ir užtiko —
Skundžia graitai jį ing dvara,
Kam' jis lingo ing kamara
Arielkėlės gertie.
Ant provos ing dvara šaukia,
Nusišaukę — žemyn traukia,
Paguldytie tenai laukia,
Skaudžiai kertant — balsu šaukia
Už arielkėlę! (1874)

CLXXVIII*).

Kas šen' naktį, per naktele ant dvaro dundino?
Ne giedojo raibi gaidžiai kaip močiutė kele,
Atsikėlus motinėle — neranda dukrelės!
Kad nuveina in klėtele, n'ėr margų skrinelių,
Kad nuveina in darželį, n'ėr žalios rutelės.
„Kelkit', kelkit', sunužėliai, kinkykit' žirgelius,
Pakinkykit' šešis žirgus, visus šešis širvus'....

*) Slg. CXI. CLI.

Ir važiavom, privažiavom lygiąją lankelę,
Toj' lankelėj', toj' lygiojoj' žirgeliai ganyta,
Kur seselės nuvažiuota, rutelės barstyta,
Dieverėlių šale jota — raselė nukrėsta.
Ir važiavom', privažiavom Dunojaus upelę,
Toj' upelėj', toj' stroviojoj' žirgeliai girdyta;
Ir važiavom, privažiavom žaliają girelę,
Toj' girelėj', toj' žaliojoj' ugnelė kurinta,
Apie ugnį, ugnužėlę martelė šokinta;
In liepelės liemenėlį kasnikai kabinta,
In liepelės viršunėlę vainikai kabinta.

(1899)

CLXXIX.

Kas ten geria, kas ten geria,
Kas ten baladoja?
Musų tėvas pasigėręs,
Tai jis durnavoja.
Jau pareina musų tėvas,
Kas tai bus, kas tai bus?
Kavokitės', kavokitės'
Vaikeliai mieliausi,
Kas ant pečiaus ir po pečium
Lyskit' kuo giliause,
O aš vargšė pasitiksiu.
Kuom turėsu, tai priimsu
Verkdama, verkdama.
,,Matušaite, lelijeite,
Kur keušiniai, kur lašiniai,
Kur dešra, kur mėsa
Del manęs, del manęs" ?
Ką aš duosu, ką neduosu!
Aš pati ne valgius;
Trečią dieną iš silpnumo
Ant patalo gulėjau,
Trečią diena aš ne valgius,
Akis mano jau apvilko
Iš bado, iš bado!
Tylek', boba, tu smirdelka,
Ar dar tu murmėsi,
Kaip pakreipsu kreivą žandą —
Boba suteškėsi,
Kaip pripulsu

Šonus kulsu
Su lazda, su lazda! (1899)

CLXXX.*)

Kas ten šen' nakt' per naktele
Ant dvaro dundėjo,
Aš mislijau sunužēlis
Iš karo parjojo,
O čion buta piršliū, vėdžiū —
Dukrelē išvežta ...
Ne giedojo raibi gaidžiai,
Kaip kēlē močiutē,
Po dvarelį vaikščiodama
Sunelius budino:
„Kelkit', kelkit', sunužēliai
Balnokit' žirgelius,
Pabalnokit' šešis žirgus,
Visus šešis širmus,
Jūs jokite, keliaukite
Dukrelės jieškotie.
Kur dukruželės nuvežta,
Rutelės barstyta,
Šale jota broluželiū —
Raselē nukrēsta.
Prijojome lygią lanką —
Žirgeliai ganyta,
Prijojome strovią upę —
Žirgeliai girdyta.
Prijojome žalią girią —
Ugnelē kurinta,
Apie ugnį, ugnuželę
Jaunymelio šokta,
Po liepele, po žaliaja —
Martelē rėdyta,
Ant liepelės liemenelio
Kasnikai kabinta,
Ant šakeliū, ant žaliūjū

*) Dainuoja pasekėjai palydėdami marčią, arba pas marčią nuvažiuodami; slg. n. CXI. CLI. CLXXVIII.

Žiedeliai maustyta.
Ir prijoum' didį dvarą
Žulvario vartelius,
Ant vartelių, ant varinių —
Abrusai kabinta,
Kad nuveinu ing klėtėlę
Štai mano dukrelė.
„Kad tu butum, motinėle,
Vakar atvažiavus,
Tai tu butum, motinėle,
Mane išvadavus,
Užmokėjus už vainiką
Nors porą šimtelių,
O už mano jaunistėlę
Da' trečią pridėjus. (1876)

CLXXXI.

Kas tuos' kapuose yra pakavotas?
— Sunus Medekšos Maskvos užkovotas.
Atsimink jog ir tu tos dienos sulauksi,
Žinok', jog patsai čion ne karaliausi.
Namų šlovingų vardu Teodoras,
Garbus virukas*) geras ir padoras.
Dvidešimts metų kad tiktai turėjo,
Jau tautos**) gintie dideliai norėjo.
Pats kėlęs joja iš Rudos Aukštosios,
O ne žinojo komandos pirmosios,
Jojo tolesniai, nieko ne regėjo,
Nė nuog kazokų nieks ne persergėjo.
Kazokų šimtas bu'o čion susitelkęs,
Užpuol' ant mumis palei Rudos velkias,
Tuojaus kazokai šaudytie*** pradėjo,
Tuojaus Medekša saviems padėjo,
O nors jų ne daug, tik dvylika buvo,
Ir iš tų pačių ne vienas ne žuvo —
Iš baimės bėgtie kazokai pradėjo

*) Kitame variante tas pačios daino randas: „pou-
naitis”

**) „vieron”

***) „gaudytie”.

Nuog Teodoro tautos apginejė;
Bėgdami gynėš', kad matė vejančius,
O arti Vilniaus — užmušinėjančius.
Tuom laik' išvydo musiškiai sunkybę,
Matė kazokų guldančių daugybę,
Sutink' ant kelio kazokus bėgančius,
Ant jo sveikatos besiskubinančius,
Sakyt' komandai bėgo kuo graičiause,
Kad tą užmuštų Medekšą garbiausi,
Ir jojo sėbrus troško išbadytie —
Labai innyko kazokai gaudytie . . .
Kurie drauge buvo, visi bėgt' pradėjo,
Tiktai ant plečiaus Medekša stovėjo,
O vėl bėgdamas nekuriuos kazokus
Užmuš', kaip šunis, baises aidamokas,
Ir savo žirgą su pentiniais diegdams,
Iš terp kazokų vis tolyn pabėgdams.
Atlek' tuo kartu du baisiu kazoku,
Išmuš' jį iš žirgo su dideliu smugiu,
Tuojaus pikėmis pradėjo badytie,
Ir, kaip pasiutę, rėkaudami klyktie,
O iš piktumo, kaip žvėrys, apnykę
Po visur badė tautos apginėją.
Ne sudyk' sunkiai — trumpas gyvenimas,
Dieve duok' dangų — netikėt's mirimas:
Jis tautą gynė, kaip tik galėdamas,
Gyvastį savo už ją palikdamas.
Dieve galingas priimk' tą apierą
Už savo vardą ir švenčiausią vierą.
Kas gied' tą giesmę, tas išart' te žino
Tam kavalieriui atsilsį amžiną. (1875)

CLXXXII.

Kiek ant marių putų,
Ant vandens lašelių,
Kiek ant lauko žalių žolių,
Tiek ant manęs kalbų.
O tegul' jie kalba,
Kaip tik jie inmano,
Mudu jaunu ne atbokim',

Širdelėj' dumokim'.
Aisim į bažnyčią,
Dievo avinyčią,
Klaupsim prie grotelių,
Imsim šventą šliubą.
Ateis kuningėlis,
Dievo avinėlis,
Perims rankas su stulele,
Permainis žiedelius.
Verksi, mergužėle,
Verksi lelijėle,
Verksi savo pirmų dienų,
Rutų vainikėlio.
Cit', ne verk', mergele,
Balta lelijėle,
Jei nuo Dievo bus teip duota,
Busi mano miela. (1899)

CLXXXIII*).

Kirto, rentė bernelis klevelį
Ir nulėkė ant Jurių skiedrelė,
Susigrendė per marias tiltelis.
Per tą tiltą karieta važiavo,
Toj' karietoj' mergelė sėdėjo,
Sėdėdama galvelę šukavo,
Šukuodama berneliui prikalbėjo:
„Ne protingą važnyčią pasamdiai,
Neprotingai per miestą važiavo,
Ne pravėrė karietos langelį,
Suplėkino geltoną kaselę,
Surudino aukselio žiedelius,
Suvytino žaliąją rutelę.
Vai tai brangiai rutelė auginta,
Iš Vilnužio sėklelė parnešta,
Iš Gartyno sėjėja samdyta —
Žaliu vinu rutelė laistyta,
Diemedėlio kuoleliais smaugyta,
Baltų gulbių sparneliais dangstyta". (1876)

*) Dainuoja iš namų in šliubą važiuojant.

CLXXXIV*).

Ko liudit', seselēs,
Ko ne dainuojant'
Ko sēdit' už stalelio,
Ko rymot' ant rankelių?
— Vai ką mes dainuosim,
Ką linksmos busim,
Turim' darže iškada,
Darželij' iškadėlę.

Subatos dienele
Per pačius pietus
Vėjas laužē roželę,
Ledai kirto rutelę.
Aš jauna mergelē, o susilaikiau,
Močiutēs dukrelē, o susilaikiau
Už raudonos roželēs,
Už žaliosios rutelēs.

* * *
Ko liudit', brolužēliai,
Ko ne dainuojat',
Ko sēdit' už stalelio,
Ko rymot' ant rankelių?
— Vai ką mes dainuosim,
Ką linksmi busim,
Turim' laive iškadą,
Laivužij' iškadėlę.

Nedēlios dieną
Per pačius pietus
Vėjas laužē irklelį,
Ledai kirto laivelį.
Aš jaunas sunelis, o susilaikiau,
Tėvelio sunelis, o susilaikiau,
Už juodojo irklelio,
Už žaliojo laivelio. (1875)

CLXXXV.

Ko nuliudai, broleli, ko nuliudai jaunasis,
Ko nuleidai baltas rankas tu prie savo šalelēs?

*) Dainuoja, stovėdami pas svočią, valgant už
stalo.

Vai ar buvai stonelėj', vai ar šerei žirgeli,
Vai ar tavo pentinėliai stonelėj' pas žirgeli?
— Nė aš buvau stonelėj', ne aš žėreu žirgeli,
Tai ne mano pentinėliai stonelėj' pas žirgeli.
Brolis buvo stonelėj', brolis šėrė žirgeli —
Tai brolio pentinėliai stonelėj' pas žirgeli.

* * *

Ko nuliudai, sesele, ko nuliudai jaunoji,
Kam nulejdam baltas rankas tu prie savo šalelės?
Vai ar buvai darželij', vai ar skynei rutele,
Vai ar tavo vainikėlis darželij' pas rutele.
— Nė aš buvau darželij', nė aš skyneu rutele,
Tai ne mano vainikėlis darželij' pas rutele.
Sesė buvo darželij', sesė skynė rutele.
Tai seselės vainikėlis darželij' pas rutele. (1899)

CLXXXVI.

Ko užsipuolei, tu bernuželi,
Ant manęs siratėlės,
Ant vargelio mergelės?
Ak tu žinėjai, jaunas berneli,
Vargužije užaugau,
Ne po dvarą vaiksčiojau;
Tik kas dienele po purvynėli,
Kas adinėle po ašarėlias,—
Vargios mano dieneles,
Vis gailios ašarėlės.
Reikė' žinėtie tau, bernuželi,
Kur bagota mergelė,
Kur su didžiu kraiteliu.
—Vai kas yr' iš jos didžio turtužio,
Vai kas yr' iš jos didžio kraitužio,
Kad ne in širdį mergelė,
Min' viską po kojalių. — (1899)

CLXXXVII.

Ko vėjas putė, ko giria gaudė,
Ko naujos staklelės sveklyčioj' skamba?
Nė vėjas putė, ne giria gaudė,
Nė naujos staklelės sveklyčioj' skamba,
Tik gailiai verkė sena močiutė
Vyriausią dukrelę šalyn.leisdama:

„Vai kas man išaus plonas drobėlias,
Kas man išrašys vingius raštėlius“?
— Martelė šaus plonas drobėlias,
Martelė išrašys vingius raštėlius.---
„Martelės austu aš nesidžiaugsu,
Martelės rašytu aš nesigērėsu;
Dukrelės austu aš pasidžiaugsu,
Dukružės rašytu aš pasigērėsu“. (1876)

CLXXXVIII.

Kuliau šėudus be grudų,
Padariau alutį vienų avižų.
Tas alutis gražus geltonas,
Užgersu mergelę baltą, raudoną.
Jiji užgerta, užčėstavota,
Išėjo lankelen šienelio grėbtie.
Ne tiek ji grėbė, ką gailiai verkė,
Ant naujo grėblelio pasiremdama,
Ant sieros žemelės parsipuldama:
Vai žeme, žeme, žeme sieroji,
Kad atėmei mano tėvelius,
Atink' ir mane vargo mergelę:
Vargužij' gimiau, varge užaugau,
Už vargo bernelio ir nutekėjau. (1875)

CLXXXIX.

Kuliau šėudus be grudų,
Dariau alų avižų.
Man alutį be darant,
Šuo misą išėdė,
Man tą šunį bevaikant,
Varnos žardį sugriovė.
Man tą žardį betaisant,
Mano pati pabėgo.
Mano pati greita,
Nedaug miego reikia:
Minkė duoną pirštėnuota,
Kurė pečių kailėnuota. (1899)

CXC. *)

Kunigėliai mieli, kur jus pasidėjot',
Kur tie jusų žodžiai, kuriuos mums kalbėjot'?
Jau iš debesėlių sulaukėme lietu,
O mus kunigėliai namon ne sugryžta.
Užtekėj' saulelė, mėnuo nusileido —
Da' mus' kunigėliai gromatą ne leido,
Jau mes susipratom', pat's gromatas rašom,
Kad jau in bažnyčią nieks mus' ne užprašo.
Rašom gromatėlę graudžių ašarėlių,
Jau mes vargšai asam' didžiam' rupestėlij'.
Ainam' keliu viešu per naktį ir dieną,
Jau mes ne sutinkam kunigų nė vieną.
Šventos dienos rytą ainam' in bažnyčią,
Jau mus' kunigėlių n'ėra spaviednyčioj.
Vaikščiojam' po kalnus, ganyklų ne randam' —
Piemenys niekina, avelias alkina.
Mes kaip ir nevalioj' kenčiam mokslo badą,
Jieškom piemenėlių, liėjam ašarėlias.
Ant Jurių krantelio sutemė naktelė —
Klaidžiojame vienos, kaip avelės biednos.
Žalioje girelėj' pamatėm' kelelį —
Išbėgo vilkelis, išgaudė avelias.
Avelės išbludo, piemenys nuliudo,
Kad jau avinyčios ne atranda durų;
Bijo pikto vilko, šoko ir nuo tilto,
Kad tiktai pagavęs rubų nenuvilktų.
Piemenys iš rašto graudžiais balsais prašo:
„Avelės, kur klystat', ar mus' ne pažinstat'?"
Kad ir paniekinti, ne nor' praganytie,
Da' prašo avelias, kad namon sugryžtų:
„O jeigu sugryžsit', geriaus padarysit',
Graičiau mokintojus savo nuraminsit'."
O kada sugryžsim', kam mes pasakysim',
Kad jau mokintojų bažnyčioj' ne rasim'
Seserys ir broliai, jus graudžiai raudosit',
Jeigu mokintojų savo ne dabosit'.
Mes per piktus žmonias, nedorus pagonis
Ne tekom' ne vieno savo mokintojaus:
Kunigus išvarė, bažnyčias uždarė,
Daugel mokintojų Sibiron išvarė.
Prapuol' jau dorybė, už nieką čystybė —
Pamynė po kojų mokslą mokintojų.
Karčiamose kaukia, piktais balsais šaukia,
Peklos ponais stojas', ne reik' mokitojaus.

*) Iš gadyinės lenkmečio bei Muravjov'o koriko.

O kad inmanytų, rubus nurėdytų —
Kokiais patys yra, tokiais pastatytų!
O ar jums ne gaila tokio brangaus stono,
Kad teip paniekinot' kunigus klebonus?
Kad bučiau žinojęs, bučiau to dastojęs,
Ir savo avelias bučiau išdabojęs;
Velyčiau numirtie, ne kaip atsiskyrtie,
Ne savo avelias verkenčias paliktie,

(1874

CXCI*).

Kur josi, broleli,
Teip toliman kelelin
Ne mokintu žirgeliu?
„Tu nesirupink', mano sesele,
Manim' jaunu broleliu,
Mano ristu žirgeliu:
Aš išmokinsu savo žirgelį
Kelužiu keliaudamas,
Pas mergūžę jodamas.
Ašai atrasu viešą kelelį
Ir tamsiaja naktele
Pas jaunąją mergelę.
Vai stovi, laukia
Sena vuošvelė
Pas varinius vartelius,
Pas šviesvario raktelius.
Vai vuošve, vuošve,
Vuošve močiute,
Kur yr' jauna mergelė,
Ko ne šluoja dvarelį?
— Mano dukrelė,
Tavo mergelė
Serga labai, ne gali,
Guli aukštoj' klėtelej'. —
„Vai vuošve, vuošve,
Vuošve močiute,
Duok man aukso raktelius,
Aš aisu atlankyt' mergelę.

*) Dainuoja jaunikiui prieš šliubą pas mergą
vuošvijon atjojus, jei merga yr' sirata, be tėvo, labai
susirupinus, liūdna; slg, n, CCLVI.

Da ne priėjau nė prie klėtėlės
Ašarėlias nubraukiau.
Duružias vėriau,
Už rankų stvėriau:
Ar išliksi, mergele,
Ar busi mano miela"?
— „Išlikt' ne išliksu,
Tavo ne busu,
Aš aisu in kalnelį
Pas senąjį tėvelį".—
„Vai vuošve, vuošve,
Vuošve močiute,
Kur yr' jauni broleliai,
Man' jauni švogerėliai"?
— Mano suneliai, tavo švogerėliai,
Naujam' Vilniaus miestelij',
Budavoja grabelį.—
„Aš padarysu savo mergelei
Labai puikų grabelį
Ant varinių kojalių;
Aš įstatysu savo mergelei
Zerkolėlio langelius
Nuo paties viršaus
Iki pačiam dugneliui.
Aš užkinkysu savo mergelei
Šešis bėrus žirgelius,
Aš paguldysu savo mergele
Su visa giminėle;
Aš pakavosu savo mergele
Bažnyčioj' po vargonais,
Ties didžiuomjūm altorium,
Aš atlankysu savo mergele
Su visa giminėle".

(1876)

CXCII.

Kur lygių – lygios lankos,
Žyd' balti dobilėliai,
Ten ganė – ganė
Jaunas bernelis.

Tris bėrusius žirgelius.

O ir atējo jauna me
Ano kiemo viešnelē,
Ir klausinējo
Jauno bernelio

Keno tie trys žirgeliai.
Vienas augint's tēvelio,
Antras mano brolelio,
O šits trečiasis
Dailiņ – dailiausias
Mano paties žirgelis.

* * *
Kur lygiņ – lygios lankos,
Žyd' balti dobilēliai,
Ten vēdin,' vēdin'
Jauna mergelē

Tris plonaisias drobeltas.

O ir atējo jaunās bernelis
Ano kiemo svetelis
Ir klausinējo
Jaunos mergelēs,

Keno tos trys drobēlēs.
Plovoji matušēlēs,
Baltoji seserēlēs,
O šī trečioji
Šilkais austoji

Mano pačios drobēlē. (1872)

CXCIII*).

Labas vakar's, panele, panele**),

— Vai ko jieskai, berneli?

Jieskau bēro žirgelio, žirgelio

Ir tymelio balnelio.

— Tavo bēras žirgelis, žirgelis

Mano tēvo stonelēj'.

O tas tymo balnelis, balnelis

Pas tēvelj klētelēj'. —

*) Kaip nuvažiuoja jaunikis in vuošvija prieš šliubą, mergos pulkas, jį lauke pasitikdamas, dainuoja.

**) Kiti sako: „mergele”.

Ir pririšo žirgelį, žirgelį
Prie rutelių darželio;
Ir parlaužė tvorelę, tvorelę
Ir išmindžio' žolynus.—
Klausčiau tavęs, panele, panele,
Koki žydi žolynai?
— Žyd' roželė raudona, raudona,
O rutelė geltona. —
Klausčiau tavęs, panele, panele,
Kaip tie brangus žolynai?
— Už roželę du šimtu, du šimtu,
Už rutelę keturi.
Pavadykie tėvelius, tėvelius,
Atskaitysu šimtelius.
— Bagot's mano tėvelis, tėvelis
Ir be tavo šimtelių. (1876)

CXCIV.

Lakštingala, graži paukštelė,
Tai gražiai sodelij' gieda,
Su savo vaikeliais
Tai meiliai kalba:
Jūs vaikeliai, mažiukėliai,
Ne ilgai su jumi busu,
Jau aš lėksu sakaluose,
O jūs maži — jievaruose.

* * *
Musų brolelis baltas, raudonas,
Tai jis gražus, patogus,
Tai jis gražiai stonelėj'
Šērė berą žirgelį.
Su savo tėveliu meiliai kalbėjo:
Tėveli, mano širdele,
Ne ilgai su jumi busu,
Jau aš josu in vainele,
Su maskoliais mustravotis,
Su prancūzais vajavotis. (1875)

CXCV.

Lakštingalėle, linksma paukštele,

Kodėl ne giedi kiaurą naktele?
— Artojai gaudo ir mane pačią,
Sakė, nuliasus kviečių dirvele.
Jūsų berneliai ne tiesą kalba,
Mane apkalba ne tiesiais žodžiais.
Ne aš pramyniau pievos žolelę,
Ne aš pabaidžiau bėrus žirgelius.
Ką aš giedosu kiaurą dienele,
Piemens išdraskė mano lizdelį,
Sakė, primynus pievos žolelę,
Sakė, pabaidžius palšus jautelius.
Ne aš ten buvau, ne aš lekiuojau,
Ne aš nulesiau kviečių dirvelę.
Ant skardžio gulėjau, ant skardžio kė-
O karklynėlių' lizdelį sukau. [liau,
Per kiaurą dieną, o ir naktuzę
Meldžiau aš, prašiau Dievo, Dievulio,
Kad ne pakiltų šeurus vėjalis,
Ne supurvintų raibų pluksnelių.(1876)

CXCVI.

Leisk', močiute, mane ing dvarą tarnautie.
Aš užsitarnavau brangiąją algele,
Brangiąją algele dvi sėrų sukneli.
Vai da' ne išbuvau ne pusės metelių,
Atleidau garselį pas seną močiutę:
Motinėle mano, tu mano širdele,
Jau aš patrotijau rutų vainikėlių,
Rutų vainikėlių, sėrų kasnykėlių,
Nuo baltų rankelių aukselio žiedelių.
— Dukružėle mano, balta lelijėle,
Tai buvo n'aitie ing dvarą tarnautie,
Buvo ne norėtie brangiosios algelės,
Buvo ne norėtie sėrinių suknelių,
Butum be nešiojus aukselio žiedelių.
Dukružėle mano, balta lelijėle,
Vai kur dėjai rutų vainikėlių,
Rutų vainikėlių, sėrų kasnikėlių,
Nuo baltų rankelių aukselio žiedelių?
Vai ar jomarkėlių', vai ar atpuskėlių',

Ar lygioj' lankelėj' pas palšus jautelius?
Vai ar karčiamėlėj', kur jaunimas šoka,
Kur jaunimas šoka, kur broleliai gieda? —
Motinėle mano, tu mano širdele,
Vai ne jomarkėlij', vai ne atpuskėlij',
Ne lygioj' lankelėj' pas palšus jautelius —
Margoj' karčiamėlėj', kur jaunimas šoko,
Kur jaunimas šoko, kur broliai dainavo.
— Dukružėle mano, balta lelijėle,
Tai buvo n'aitie ing margą karčiamą,
Buvo ne žiurėtie, kur jaunimas šoka,
Kur jaunimas šoka, kur broliai dainuoja;
Buvo ne klausytie margųjū dudelių,
Buvo ne klausytie geltonų smuikelių,
Buvo ne klausytie garsiųjū stygelių,
Buvo ne klausytie šalbieriaus bernelio.
Butum be nešiojus rutų vainikėlij',
Rutų vainikėlij', sėrų kasnikėlij',
Ant baltų rankelių aukselio žiedelij'. (1876)

CXCVII.

Lėkė vanagėlis per azerėlij',
Tame azere yr' verpetėlis,
Pas verpetėlij' — rutų darželis,
Tame darželij' verkia mergelė:
„N'ēr man močiūtės kraiteliui krautie,
N'ēr man tėvelio dalelei skyrtie,
N'ēr man brolelių žirgams balnotie,
N'ēr man bernelio keliu lydėtie,
N'ēr man seselių vainikui pintie.
Saulė močiūtė kraiteliui krautie,
Mėnuo tėvelis dalelei skyrtie,
Žvaigždės seselės vainikui pintie,
Sietyn's brolelis lauku lydėtie. (1876)

CXCVIII.

Linksmas metelis šis rudenėlis —
Aš vienas sunelis pas tētužėlij'. (du kartu)
Šėreusi žirgelį sau juodbērėlij',
Atlankiau mergelę kas subatėlę, (2 k.)

Atlankiau mergele kas subatēle,
Kas šventā dienele, kas nedēlēle. (2 k.)
Pramyniau takelius ir vieškelēlius,
Ištaškiau upelius ir azerēlius.
Vai kad aš jøjau vēlai vakarā,
Štai randu mergele rutu darželij'.
— Padek' Diev's, mergele, rutele sētie.
„Tai ačiu, berneli, kur jodinēji”?
— Su tavo tēveliais gēriau ir valgiau,
Jau tave tēveliai man pažadējo,
Ruteliu darželi parandavojo,
Margaisias skrinelias užraštavojo.
— „Vai šelmi berneli, šelmi melagi,
Dar mano tēveliu ne namie n'ēra,
Vilnevos miestelij' suknelias perka,
Jauniejai broleliai siuvējus renka.
Ne pirkit', tēveliai, brangių sukneliu,
Ne rinkit', broleliai, mandru siuvēju,
Ne puikus bernelis mane dabojas,
N'ant savo žirgelio jis čion atjojo.
Ant brolio žirgelio jis čion atjojo,
Seselēs žiedeli man dovanojo”.
— Mergele jaunoji, kas tau pasakē?
— „Varšavos ponaičiai gazietaš rašē,
O kiemo berneliai tai man pasakē”. (1899)

CXCIX.

Linksmos pavasario atējo dienas,
Iš beržo tek' sula, kaip krišpol's vienas,
Kad medžiai žaliuoja, lapeliai linguoja,
Grušios ir slyvos žydi ukvatlyvos,
Tuo laiku tekētie perstoja,
Kad žiedai klastētie užstoja.
Paukštēliai visoki gied' balsu mielu;
Vituris ant oro lēkdamas ne tyla,
Geguzēs kukuoja, karveliai burkuoja,
Gieda lakštingala prieš gegužio galā,
Gražias giesmelias išguldydama,
Dienā, nakti ne perstodama.
Turēdm's iš laiko balsu ingytā
Užavo tetervynu's anksti kas rytā,
Pempēs lankose linksmos rodosi,
Gandrai ant lizdu porose vizda,

Sparnus ištiesdami plesnuoja,
Kaklus lankstydami kleksnuoja.
Parlėkę iš pietžemio*) liuksmos blezdingos
Po visas pastogias lenda kregždingos,
Zylelės cipsuoja, startelės žipuoja,
Regedam's anais laižos' katinas,
Norėdamas prie savęs pritrauktie
Ir jų visas pluksnas nurautie.
Vanagai pažemėm's lėkdami sklenda
Karveliam's, gaidžiams nutvert' už sprando,
Tas paukštis vagius, išsketęs nagus
Gniaužia kaip vašką, plunksnas nudrasko
Ir didžiai rėkiančius nutildo,
Savo gužį mėsa pripildo.
Budami tilvikai prie upės sklyra**)
Užeit' ant žemės palėkt' ne styra,
Piepalos slanko, pypčioj' po lanką
Bile kur tupi, sau gieda kaltupis,
Norint iš vietos ne žengdamas,
Tankiai typčioja pasilenkdamas.
Tutliai aržuoluose, klevuose tutna,
Išplėtę kuodelį ant galvos krutna,
O anie geniai, jauni ir seniai,
Po vuosius lenda, maitnastį randa,
Savo snapu medį kirsdami,
Aukštin iki kuo ne virsdami.
Upės ir upeliai oždami teka,
Gervės, gulgės, žasys iš pietžemio lekia,
Kielės kivikėluoja, ant stogo vaikščioja,
Žvirbliai čiulbinėja, šen - ten puldinėja
Terp savęs maistą lesdami,
Ten savo paprotį vesdami.
O antys laukinės upėj' budamos,
Lankose kas dieną ten ne žudamos,
Ir narunas***) graitas, visada kaip raitas,
In vaadenį lenda, maitnastį randa
Kunkuolus savim' maišydamos,
Teip vikriai pasiולgdamos.
Griežlys parugėm's lenda parpdamas,
Vienokius nuo daikto žodžius tardamas;
Krapkos burije laukia vidurije,
Pažemėm's lenda, maitnastį randa,
Viena nuo kitos nuklysdamos,

*) Kitame variante tos pačios dainos (1874m.)
stovi: „Aprikos“—

**) „klyra“

***) naras.

Prilesa tikrai kuo ne plyšdamos.
Tupėdam's ant šakos medije špokas,
Ne budintas rytan iš miego šoka,
Rasis ir krokė miletai sakė,
Kad nors kartu, linksmam tartu,
Prigimtu balsu giesmę vestu,
Pabaigusi jau, gal', prilestu.
Naktimis jau drasiai klykauja peleda,
Kad jai dienos laike lekiotie gėda,
Ir šikšnotsparnis, kaip koks juodvarnis
Vakaro čėse, kad jau ne šviesu,
Pradeda savo sparnus judintie,
Ant lakstymo kitus budintie.
Slepias' nuog paukštelių balta mečiarka,
Lazdynuos', karklynuos' krykštauja šarka,
O ir karaluk's, mitras paukšteliuk's,
Po aglynančius, po dilgynančius
Gieda balsu laibu, kaip muzika,
Kad linksmas oras anam patiko.
Ilgas giesmininkas rėkauja strazdas,
Kol' medžiuos' žaliuose atsirand' brazdas,
Gieda ir čižikai, ir tie ne dikai
Žaliuojant mato ir tur akvatą
Garsingą balsą jau išduotie,
Su kitais drauge pagiedotie.
Dagiliai, sniegenos, kad ir ne daikte,
Ne nor' savo giesmės graitai pabaigtie;
Jau ir kikilis, paukštis ne tilės,
Ne laukdam's kitų, gieda prieš lytų,
Ateinantį orą apsakų,
Kad iš debesų lytus teka.
Vėrumės*) čirkzdamos ing lapus lenda,
Tuo pačiu budu sau daro pečlinda;
Čeklelės čėksmuoja, gluškai pakšnuoja —
Ant tos zobovos gatav's ir kovas,
Prigimtą balsą išduotie
Draugystoj' paukštelių giedotie.
Plačiais nasrais gied' garsiai parpalėlis,
Tamseme laike nakties paukštelis;
Vaitoj' apuokas, ne daugel mokąs,
Balsą išduoda, giesmę parodo
Kožname laike pavasario,
O labjausia tamsoj' vakaro.
Klykius padangėms tyliai lekiuoja,
Su savo balsu tankiai klykčioja,
Tas lytaus lašo iš tikro prašo,

*) jerubės.

Kad žemyn lytų, leistų dėl kitų,
Ant žemės drėgnumą priduočių,
Visi kraštai linksmi žaliuotų.
Žvirbliai susilėkę int aukštą obelį
Sau pasilinksmin tie tunte pavelijai;
Katinas girdi, tur ant jų širdį,
Nori sugautie, jų paragautie
Pasilenk' ant žemės niurnėdamas,
Ant savo nelaimės murmėdamas.
Vištos ant lakstinyčios nesvietiškai
Škauja tarp savęs kuo ne vokiškai:
Viena tarė: „vaz zakt', antra — „ziben -akt',*)
Gaidys sudraudė, budamas drauge,
Visą pulką drasiai subarė
Ir ing guštų dėtie suvarė.
Žasys po šėudynus lėtai vaikštinėja
Ir ant savęs plunksnas tankiai krapštinėja,
O vėl šėudelius, smulkius spalelius
Aplinkui deda, perėt' jau žada,
Iš tolo šaukia ant jų žasinas,
Ing lastas jau visas vadina.
Žuvelės vandenij' skraido, vandravoja,
Žiemos laike save po ledu kavoja,
Vežys pakrančiais drauge su ančia
Žvirgžduose lenda, maitnastį randa,
Norint ko didžiause ragintu,
Su varu iš pakrantės varytu.
Varlės vandenije tutnuoja balsu,
Draugystoj' tardamos lengvu alasu,
O kartais kvarkia savo jomarke,
Graitai jos nustoj', kad gandras užsto'
Ant jų tenai vaikščiodamas,
Savo snapu jais rankiodamas.
Bitelės ing laukus lekia spingdamos,
Pagryžta rudos jau pailsdamos,
O ir avilij' anos ne tyli,
Daro užimą, sau linksminimą,
Išleidžia sau giedodamos
Naują spietelį išduodamos.
Sparvos, aklės, vapsos birbdamos lekia,
Paskui galvijus bėgančius seka;
Žirgeliai sparnais patogiai margais
Lekioj' ant klanų ir ant vandenų,
Linkčioja tankai nutupdami,
Ant krašto vandenų budami.

*) was sagt = ką sako, sieben - acht — septyni
- aštuoni.

Po pievas ir zolias žiogai šokinėja,
O žemės apačioj' kurmiai rusinėja,
Nešioj' skrusdėlės aglių šakelias,
Varnai ir vuodai ne stovi dikai,
Susitelkę in juodą kruvą
Aukštyn ir žemyn drauge griuva.
Po sienas ir stogus vorai tur' tinklus,
O musėms užstato tankiausius vinklus,
Kad musias sutinka, gaudytie apninka,
Ne žiuri, kad šaukia, tik ing tinklą traukia,
O kad nor' anais gaudytie.
Pradedą siulais kojas painiotie.
Žvėrys, meškos, vilkai turi linksmybę
Ir anas zuikelis savo greitybę,
Budamas girioj' ne ilgai styra,
Tur' džiaugsmą vienok, šunes ne nuvok',
Kaip galėdamas savo silomis
Pabėga nuog jų tankiai tylomis.
Pasikelia iš lizdo sau aūzys kožnas,
Bėgiodam's, pakšnodam's žvėris pavožnas,
Kad ką pamato, kuprą pastato,
Kaklą surauk'a po savim' traukia
Ing kamuolį save sulenkdamas,
O nuo daikto aštriai nudiegdamas.
Keunė ir voveris po medžius skraido,
Riešutų kevalus ant žemės laido,
Ir šermonėlis, mažas žvėrelis,
Kaip kulka šaudo, pelelias gaudo
Uz nieką laikydam's jų stroką,
Savotiškai anais pamoka.
Ant kalnų lapė begioj' lodama;
Vuodega ing žemę savo tvodama,
Ak, ką ji darys, kad atranda žasis —
Po laukus artus, daro sau žertus
Ing visas šalis blaškydama,
Nuog anų pluksnas draskydama.
Šunes apinojuos' sau vietą gauna,
Kad musės kandžiot' anų ne liauna
Jie nė ne jaučia svečių ainančių,
Retai jau loja iš apinojų —
Džiauges' sau gavę pavėsi,
Sulindę mieg', kaip padvėse. (1876)

CC.

Lygiojoj' lankelėj' dobilėliai,
Ten penki broleliai šienelį pjovė,
O šešta sesutė pusryčius nešė.

Sutiko sesutė raitų pulkelį,
Raitųjų pulkelį kareivėlių —
Atėmė sesutės pusrytėlius,
Iš antros rankelės vainikėlius.
— Broleliai, raiteliai, dobilėliai,
Vykite, broleliai, kareivėlius.
Paviję, broleliai, kareivėlius
Atimkit', broleliai, pusrytėlius,
Iš antros rankelės vainikėlius. (1899)

CCL.

Man karčiama ne naujiena,
Aš seniai žinausi,
Šinkarkėlei pas šėputę
Kalbėjau in ausį.
Pilk', šinkarka, pilną mierą,
Aš tau užmokėsu,
Aš tau duosu kviečių kartį,
Tris kapas keušinių.
Ateik rytoj', šinkarkėle,
Pakol' viras miega,
Tada klėtis ne rakyta —
Kviečių pasisėmsu.
Mano žiurkštas trijų palų,
Daug galiu pakeltie,
Ne su bile koke šyve
Tiek gali pavežtie.
Aš pakluonėm' ir padaržėm'
Greitai galiu aitie,
O su šyve neprietelka
Greit' galiu daeitie.
Ateik rytoj', kumužėle,
Mėsos prisivirsu,
Savo virą užrustytą
Gražiai perprašisu.
Atsineškite tą bonkutę —
Išsipagiriuosim,
Po tų bėdų, po tų vargų
Tai saldžiai miegosim'.
Mano mergos baigia verptie,

Jau ketina austie,
Taigi kodėl, kumužėle,
Aš ne galiu gertie?
Mano visos trobos naujos
Ir arkliai geri,
Taigi kodėl, kumužėle,
Aš ne galiu gertie? (1899)

CCII.

Mano suneli, dobilėli,
Kaip nujosi pas mergele,
Ne kelk' vartų ik' galui,
Ne leisk' žirgą visa valia,
Ne mindžiok' rutelės,
Ne virkdink' mergelės. —
Jojau lauką, jojau antrą,
Niekur' nieko ne prijojau —
Šalto šaltinaičio,
Čysto vandenaičio.
Ir prijojau Dunojaitį,
Tenai drumstas vandenaits —
Ne gērē žirgelis,
Ne gērē bērelis.
Jojau lauką, jojau antrą
Ir prijojau ažeraitį,
Tenai čystas vandenaits,
Ten gērē žirgelis,
Ten gērē bērelis.
Kai pagyrdžiau, da' spritnesnis,
Kaip užsėdau, da' mandresnis —
Josu pas mergele.
Kad aš jojau per laukelį,
Pakliudžiau akmenėli —
Ugnelē žērėjo.
Ar man jotide, ar sustotie,
Ar ugnelēs žiurėtie?
Velyk' jotide, nē sustotie,
Ne ugnelēs žiurėtie.
Kad prijojau žalią girią —
Paukšteliai čiulbėjo

Mažuliai čiulbėjo.
Ar man jotie, ar ne jotie,
Ar paukštelių klausytie,
Mažulių klausytie?
Velyt' jotie, nē sustotie,
Nē paukštelių klausytie.
Kad prijojau vuošvio lauką,
Vuošvelio laukelį
Ir sulojo trys kurteliai,
Trys rudi kurteliai.
Ar man jotie, ar sustotie,
Ar kurtelių klausytie,
Ar rudųjų klausytie?
Velyt' jotie, nē sustotie
Nē kurtelių klausytie,
Nē rudųjų klausytie.
Kai prijojau vuošvio dvarą
Vuošvelio dvarelį —
Ir išaina vuošvužėlis,
Kaip ir tikras tētuzėlis:
„Prašau, žente, žemēn,
Žentuzėli, žemēn“.
Aš ne sėsu nuo žirgelio,
Ne purvinsu nē kojalių,
Ik' išais mergelė,
Balta lelijėlė.
Ir išaina vuošvužėlė,
Kaip ir tikra motinėlė:
„Prašau, žente, žemēn,
Ženteli, žemēn“.
Aš ne sėsu nuo žirgelio,
Ne purvinsu nē kojalių,
Ik' išais mergelė,
Balta lelijėlė.
Ir išaina švogērėlis,
Kaip ir tikras brolužėlis:
„Prašau, švogēr', žemēn,
Švogērėli, žemēn“.
Aš ne sėsu nuo žirgelio
Ne purvinsu nē kojalių,

Ik' išais mergelē,
Balta lelijēlē.

Ir išaina svainuželē
Kaip ir tikra seserēlē:

„Prašau, svaini, žemēn,
Svainuželi, žemēn”.

Aš ne sėsu nuo žirgelio,
Ne purvinsu nē kojalių

Ik' išais mergelē,
Balta lelijēlē.

Ir išaina merguželē,
Kaip ir balta lelijēlē,

Skepetēlē rankoj',
Sėrinēlē rankoj':

Kraštai siuta žaliais sėrais,
O kampiliai deimantėliais,

Vidurij' rašteliai —
Brolelių vardeliai.

Tai dar' sėsu nuo žirgelio
Ir purvinsu kojalius,

Kad išėjo mergelē,
Balta lelijēlē.

Uždegk', močiut', dvi žvakuzi,
Žiurėsu mergužei in akužias,

Ar mergelē jauna,
Ar bus mano rauna.

Dega žvakės visa liepsna,
Da' meilē n'ais už nieką —

Da' mergelē jauna,
Da' bus mano rauna. (1876)

CCIII.

Mano tėvelio didis dvarelis,
Žalio vario varteliai,

Misinginiai rakteliai.
Vaikščio' mergelē po didi dvarą,

Vaikščiodama virkavo —
Vainikėlio ne rado.

Vai cit', ne verkkie, mano mergele,
Atrasi vainikėlį

Terp vartų purvinėlij'!
Kad ir atrasu ir atjieškosi,
Jau daugiau ne nešiosu,
Ant galvelės ne dėsu.
Žmonių mėrgelių žalia rutelė,
O mano — krome pirқта,
Bernelio išderėta. (1899)

CCIV. *)

Mano tėvo didžiam' dvare
Vis jievarėliai augo,
Vidurij' aržuolėlis.
Tam aržuolėlij' šimtašakelij'
Kukau' raiba gegutė.
Vai ne gegutė, vai ne raiboji —
Močiutė dukrą barė
Už rutų vainikėlij':
„Dukrele mano, mano jaunoji,
Kur dėjai vainikėlij' ?
— Močiute mano, mano širdele,
Berneliui pažadėjau.
„Dukrele mano, mano jaunoji,
Ar ant ilgai žadėjai" ?
— Močiute mano, mano širdele —
Visą savo amželį.
Ainū per dvarą gailiai verkdama,
Bernelio jieškodama:
Berneli šioksai, berneli toksai,
Berneli šalbierėli,
Kur dėjai vainikėlij' ?
— „Merģele mano, mano jaunoji,
Inmečiau in Dunojėlij'". —
— Mano tėvo didžiam' dvarelij'
Yra du gulbinėliu;
Aš paprašysu baltų gulbinų —
Atrás tą vainikėlij'.
Krašteliu plaukė, viduriu nērė,
Ne randa vainikėlio.

*) Dainuoja paskutinį vakarą po nuėmimui vainiko, o uždėjimui nuometo.

Vai ir išnešė gulbin's vainiką
Ant baltųjų sparnelių,
Ainu su džiangsmu, imu su verksmu
Ne mano vainikėlis.
Mano vainikas žalių rutelių,
O čion iš patvorėlio
Gailiųjų noterėlių. (1876)

CCV*).

Mano tėvo didis dvaras,
Akmeniniai muruzėliai,
Žalio vario vartuzėliai;
Ant didžiojo dvaruzėlio
Balno brolis bėrą žirgą.
Ir išaina seserėlė
Ant didžiojo dvaruzėlio:
„Vai kur josi, brolužėli,
Ar int svečių šalelę,
Ar pas jauną mergelę“?
— Ne int svečių šalelę,
Tik pas jauną mergelę.
Išjoj' brolis dainuodamas,
Bėrą žirgą mandrindamas;
Parjo' brolis gailiai verkdam's,
Bėrą žirgą graudžiai bardam's.
Ir išaina seserėlė
Ant didžiojo dvaruzėlio:
„Vai ko verki, brolužėli,
Už ką baudi bėrą žirgą?
Ar n'užaugus mergužėlė,
Ar n'išmokus darbų dirbtie“?
— Tik žirgelis juodbērėlis
Man padarė sarmatėlę
Ir išmetė ant dvarelėio,
Išpurvino sermėgėlę
Ir juktinius čebataičius,
Žalių sėrų juostužėlę. (1875)

---

*) Dainuoja, jei jaunikis iš mergos vakarinių par-
joja liudnas.

CCVI.

Mano tēvo dvaružij'
Jievaras žaliavo,
Tam jievare žalamjam'
Geguzē kukavo.
O aš savo gegutę
Pas save vadinčiau,
O aš savo gegutę
Klētkelēj' laikyčiau,
O aš savo gegutę
Vineliu girdyčiau.
Vai žaliasis vinelis
Čystas vandenēlis,
O geltoni kvieteliai
Tai marių žvirgzdeliai. (1870)

CCVII.

Margi dvarai, margi dvarai,
Dimniejai langeliai,
Ten vaikščiojo, ulevojo
Jaunoji mergelė.
Labas vakar's merguzėle,
Aš tavo pirmasis,
Jei už manęs ne tekēsi,
Geresnio ne rasi.
Vai aš turu suknių porą,
Trečią karmazino,
Ir kardelį prie šalelės,
Gražų, žalvarinį.
Vienas ėmė už rankelių —
Antram jau pagailo,
O trečiamjam širdį alpsta,
Ketvirtas jau miršta,
O penktasis žiur' in dangų:
Jau aš jos nestversu,
O šeštasis puol' ant žemės:
Jau aš čion ne kelsu.
Septintasis krēslus rinko,
Kur mergos sėdėjo,
Aštuntasis pėdas skaitė,

Kur mergos vaikščiojo.
Devintasis tuoj' inėjęs
Po kojų parpuolė,
Dešimtas insisuko
In mergų pulkelį:
Šokit', šokit', merguzėlės,
Pakol' vainikuotos,
Kaip nuimsit' vainikėlius,
Busit' kaip parduotos. (1899)

CCVIII.

Matušaite miela,
Milėk' mane vieną,
Kaip tu aisi rugių kirst',
Palik' mane vieną,
Pavelykie, matušaite,
Int jaunimą aitie.
Matušaite miela,
Milėk' mane vieną
Pavelykie, matušaite,
Už kareivio aitie.
Kareivėlis gražus,
Kareivuk's patogus,
Kareivužio trumpi rubai,
Prie šalies kardelis.
Matušaite miela,
Milėk' mane vieną.
Pavelykie, matušaite,
Už bernelio aitie.
Bernužėlis gražus,
Bernytis patogus,
Bernužėlio skaitus veidas
Ir meilus žodeliai.
Turu karvę juodą,
Pieno ji ne duoda,
Turu ožką šeriamą
Už ragučių keliamą.
Surio atsilaužsu,
Sviesto užsitepsu,

Atsigērus saldaus pienu
Aisu gult' ant šieno. (1875)

CCIX. *)

Mergele mano jaunoji,
Iš trijū valščiū rinktoji,
O iš to ketvirto imtoji;
Mergele mano jaunoji,
Kur tu šen nakti nakvosi?
— Berneli mano jaunasis —
Tēvelio aukštoj' klētelēj',
Močiūtės margoj' lovelēj'. —
Mergele mano jaunoji,
Priimk' ir mane pernakvot'.
— Berneli mano jaunasis,
Turu duružias girgždančias,
Auksc raktelius skambančias,
Margus kurtelius lojančias,
Senus tēvelius miegtančias —
Mergele mano jaunoji,
Aš tave jauną mokinsu:
Nukelk' duružias — ne girgždēs,
Suimk' raktelius — ne skambēs,
Žadink' kurtelius, tai ne los,
Užmigdyk tēvelius — ne girdēs.
Mergele mano jaunoji,
Turu du šimtu žirgelių,
O trečią palšų jautelių.
— Berneli mano jaunasis,
Brangesnis rutų vainikas
Už tuos du šimtu žirgelių,
O trečią palšų jautelių. (1876)

CCX.

Mes penki broliai šienelį pjovēm',
O šešta sesutė pusryčius nešė,

— — —
*] Dainuoja susirinkimas mergų velai vakare, atvažiavus kraitininkams ir vedžiams, prieš mergos dovanas.

Vienoj' rankelēj pusrytēlius,
Antroj' rankelēj' abrusēlius.
Ogi ir atjoja kareivių*) pulkas,
Kareivių pulkelis vis raitelių.
O ir atēmē sesutei pusrytēlius.
Iš rankos baltosios abrusēlius.
„Broleliai jauniejai, dobilēliai
Meskit' dalgēlius ant pradalgēlēs,
Vykite kareivius šalbierēlius.“
— Sesute jaunoji, lelijēle,
Ką mes darysim' tiems kareivēliams?
„Broleliai jauniejai, dobilēliai,
Užmuškit' kareivį šalbierēli“.
— Sesute jaunoji, lelijēle,
Kur mes padēsime' tą kareivēli? —
„Broleliai jauniejai, dobilēliai,
Nuvežkit' kareivį žalion girion,
Pakaskit' kareivį po žalia liepa,
Šviesųjį kardelį in rudynēli,
Aukselio pentinus in purvynēli,
Tymo balnelį in stropią**) upę,
Bėrąjį žirgelį in lygias lankas. (1876)

CCXI*)

Mes trys seselės, kaip lelijēlēs,
Vienas brolelis, kaip bijunēlis,
Vai n'ēr kam', nēr kam in karą jotide.
Atjoja ponas, ponas ir vaitas,
Ponas ir vaitas in karą ragint'.
Tēvelis senas, sunelis mažas —
Vai n'ēr kam, n'ēr kam in karą jotide.
Aime, seselės, int aukštą svirną,
Int aukštą svirną brolelio rengtie.
Viena seselē broleli rengē,
Antra seselē kardelį šveitē,
O ši trečioji jaunų - jauniause

*) Kitos dainos variante sakoma: „kazokų pulkelis“.

**) strovią, srovią upę.

***) Slg. n. II. CCXXV.

Vartus atkėlė ir palydėjo:
„Vai broli, broli, broleli mano,
Vai ką-parneši mums iš vainelės“?
— Vienai seselei auksą žiedelį,
Antrai seselei sėrų kasniką,
O šei trečiajai jaunių – jauniausei
Savo sesutei rutų vainiką.
„Vai broli, broli, broleli mano,
Vai kur mums aitie, kur tavęs lauktie“?
— Jus insikalkit? kalne kuolelį,
Jus nusitverkit? vuosio tvorelę,
Jus insidėkit? stiklo langelius...
„Aisim, seselės, linelių rautie,
Linelių rautie, brolelio lauktie.
Jau prastovėjom' kalne klonelį,
Jau perrymojom' vuosio tvorelę
Jau pražiurėjom stiklo langelį –
Iš kur parjos jau mūsų brolelis.
Parbėga žirgas ir parpukštuoja,
Šale kilpelės žirgo švituoja:
„Vai, žirge, žirge, žirgeli mūsų,
Vai kur padėjai brolelį mūsų“?
— Kaip pasakysu, tai pravirkdinsu,
Kaip nesakysu bus pačiam gailu.
Devynias upias*) plaukte išplankė,
O šę dešimtą nerte – išnērė;
Devynias vainas išvajavojo,
O šę dešimtą – galvą paguldė.
Kur galvą kirto – bažnyčia stojo,
Kur kraujas bėgo – rozės žydėjo (1899)

CCXII.

Midutį gėriau,
Alutį gėriau –
Vai kas išrašė
Mano veidužius?
Ar tas midulis,
Ar žalia spurgelė,
Ar šio alučio

*) Kiti sako: „marias“.

Balta putelē?
Ant mano tēvā,
Didžio dvarelīo
Vai ir išaugo
Žalia liepelē,
Toje liepelēj',
Šimtas šakelių,
Kožnoj' šakelēj',
Aukso spurgelē,
O viršunēlej'
Kukau', gegutē.
Kukavo rytą,
Vėlai vakarą,
Kol' iškukavo
Tėvo dukrelež,
Senos močiūtės
Pasiuntinėlež.

(1875)

CCXIII.

Miglotas rytas, tamsus aglynas —
Guli brolelis šile ne gyvas.
Stovi seselē prie jo šalelės,
Laiko rankelēj' šilkų skep'telēž,
Buvo surištie broliui galvelēž:
„Vai broli, broli, broleli mano,
Buvo ne jotie in tą šilelį,
Buvo ne kirstie šile pušelēž,
Ne budavotie kalne dvarelį,
Nē ne viliotie kiemo mergelių.
— Vai tu, mergaite — pajuodakaite,
Ne buvo lygaus mani' broleliui.
Tavo brolelis, kaip ponaitēlis,
Po juom' žirgelis, kaip bitinēlis,
Jo sieros suknios, kaip lino žiedas,
Baltos rankelēs, kaip gromatēlēs. (1876)

CCXIV*).

Močiute mano, mano širdele,
Prikelk' anksti rytelij'
Gaidelems ne giedoju.

*) Slg. n. CXLV.

Dukrele mano, mano jaunoji,
Kokį darbėlį dirbsi
    Teip anksti užsikėlus?
Močiute mano, mano širdele,
Prausu baltai burnelę,
    Šukuosuosį galvelę.
Ir atvaževo, ir atkeliavo.
Iš Varšavos ponaičiai
    Pas Lietuvos mergele.
Mergele mano, mano jaunoji,
Sėsk' in mano vežimą,
    In marga kariatėlę.
Mudu važiuosiv', mudu keliausiv'
Per Jurias per marelias,
    Per žaliaisias girelias.
Tu ne girdėsi, mano mergele,
Tėvelio dusaujenčio,
    Močiutės gailiai verkent;
Tik tu girdėsi, mano mergele,
Maružias užaujančias,
    Nendružias siubuojančias.
Tai tu mislinsi, mano mergele —
Močiutė gailiai verkia,
    Tėvelis žėlavoja. (1899)

R o d i n y s   D a i n ų .

	Lakštas.
Apie Ozkabalių dainas	V XIV
Abu mudu, brolukai, abu neženotu	1
Aikim, seselės ant vieškelėlio	2
Aina siratėlė viešuaju keleliu	2
Aisim' šokt', aisim' šokt'	3
Aina močiutė per didį dvarelį	3
Aisiva mudvi, jauna sesele	4
Aisiv' mudu, broleli, in svetimą šalelę	5
Aisiv' mudvi, sesute	6
Aisiv' sesute, mudvi abidvi	7
Aisu ant dvaro pasiziurėtie	8
Aisiu in girelę	8
Aičiau in girelen	6
Ak berneliai nabagėliai	10
Ak broliai, broleliai mes biedniejai	12
Ak tu, Dieve, kas tai yra	14
Ana puse Dunojėlio	15
Anksti rytą, rytužį	15
Anoj' pusėj' Dunojaus	16
Augo kieme mergelė	19
Ant Dunojaus krantelio	21
Ant Dunojaus krantužio	22
Ant Juružių krantelio	22
Ant kalno, ant aukšto aržuolai augo	24
Ant kalno, ant aukštojo aug' žalia liepelė	24
Ant kalno dvarelis	25
Ant kalno gluosnys	26
Ant kalno gluosnys	27
Ant kalno karklai siubavo	28
Ant kalno malunėlis	28
Ant: mano tėvo didžio dvarelio žaliavo jievarelis	30

Ant mano tėvo didelio dvaro	30
Ant maružių krantuzio	31
Ant Nemuno krantelio dvi ulbeli ulbėjo	32
Ant Nemuno krantelio trys broliai stovėjo	32
Ant Nemuno krantelio, ant gilaus Dunojėlio	33
Ant Nemuno kranto stovi trys kareiviai	34
Ant Nemuno krantuzio, ant gilaus Dunojuzio	35
Ant teisybės atvirto	36
Ant tėvelio didžio dvaro žalias beržynėlis	37
Ant tėvelio didžio dvaro alyvėlė žydi	38
Ant tėvelio didžio dvaro žydi alyvėlė	38
Ant tėvelio dvaro trys rutų darželiai	39
Ant tėvelio dvaružėlio balno' brolis žirgužėlį	40
Ant tėvo dvaro kryžiaivos stonelės	41
Ant tėvo dvaro berželiai	42
Ant to kalno, ant aukštojo	43
Ar aš tau, sese, ne sakiau	45
Ar seniai gieda raibi gaideliai?	46
Ar vėjas putė, ar sodai užė	46
Ar už Juružių, ar už maružių	47
Arzuolas su liepele.	47
Arzuolas su liepele	48
Aš auginau mergelę	49
Aš gana sakiau, gana kalbėjau	49
Aš mergelę auginau	50
Aš nueičiau ing jaunimą	50
Aš nueičiau in seklyčią	51
Aš padainuosu dainų dainelę	51
Aš pamačiau bernelį	52
Aš paprašyčiau žvaigždėlių	53
Aš pasėjau rutelę	54
Aš pas močiutę gerai budama	54
Aš pas savo tėtuzėlį	55
Aš per naktelę ne migau	56
Aš po sodelį vaikščiojau	56
Aš po sodelį vaikščiojau	57
Aš prašiau Dievo per visą dieną	57

Aš šėriau, aš šėriau sau bėrą žirgelį	58
Aš vargau metus, o ir antrus	59
Aš užėjau ant kalno	60
Atjoja bernužėlis per laukelį	60
Atjo' bernelis, atjo' jaunasis	60
Ačiu tam ponui ir tam gaspadoriui	61
Atlėkė juodas varnas	61
Atsikėliau anksti rytą seredos rytelį	62
Atvaziavo meškos	62
Augin', angino močiutė dukrelę	63
Auginau dukrelę ne sau, ne sau	65
Augino močiutė sau vieną dukrelę	66
Augino močiutė sau vieną dukrelę	67
Augino močiutė tris jaunas dukrelias	67
Augin' močiutė vieną dukrelę	69
Augin' tėvas du suneliu	69
Augin' tėvas du suneliu	70
Augin tėvas sunelį	71
Augo, augo pas močiutę	72
Augo dukrelė, dukrelė vienturtėlė	73
Augo dukrelė pas motinėlę	74
Augo girioj' dulelė	76
Augo girioj' sėdulėlė	77
Augo kieme mergužė	77
Augo putinas vidurij' girios	78
Augo putinas vidurij' girios	79
Augo sunelis pas tėtuzėlį	79
Aug' sunaitis vienturtaitis	81
Aukšti kalnai dirvonaičiai	81
Aušta aušrelė, teka saulelė	82
Aušt' aušrelė, tek' saulelė	82
Balandžio dienelelė'	83
Balnojo brolelis ant dvaro žirgelį	85
Bėgkie, mano žirgeli	86
Bernelis ant dvaro šakaliais skripkavo	87
Bernužėli mano, baltas dobilėli	88
Berželi žalias, berželi gražus	88

Bijunėlis žalias, bijunėlis gražus	89
Blezdینگėle lakunėle	91
Brolėlis ant dvaro žirgą balnojo	91
Buvo pana vardu Doruzėlė	93
Čė n'ėra višnių sodo	95
Čiučiai liuliai už vandenėlių	95
Čiulba – ulba paukšteliai	97
Čiulba volungėlė levandrų sodelij'	98
Da' mėnulis ne nusileido	98
Davatkėle noru butie	100
Didi divai ir stebuklai rados	101
Dievas duotų giedrią dieną	101
Du balandžiu klane gērė	102
Du karveliu klane gērė	103
Ei ant kalnelio, ant aukštojo	104
Ejo sesės in Dunojų	105
Ejo sesers in Dunojų	106
Ejo tėvas in girią	107
Gale tėvo lauko	108
Gale Vilniaus miestelio	108
Ganant avelias pagiriais	109
Ganiau avelias pas poną	110
Garny, garny — ga-ga-ga	111
Garnys, garnys, tur' ilgas kojas	111
Gėgužėlė graži ponia	112
Gerķ' alų, gerķ' alų nelaistydama	112
Gerķim', broliai, ulevokim	112
Gerķim', broliai, vis aplinkui	113
Gerķit' visi virai	114
Gieda gaideliai, giedos ir antri	114
Gieda gaiduzėliai, giedos ir antri	115
Gieda gaideliai, rilioja	116
Gieda volungėlė višnelių sodelij'	116
Giedojo naktij' lakštingala	116
Giedroj' dienelej' paukšteliai čiulbėjo	118
Jau išaušo aušrelė	119
Joja bernuzelis pro žalią rutų daržą	119

Jokim', brolužiai, viešu kelužiu	120
Jojau dieną, jojau naktį	121
Jojau dieną, naktuzę	122
Jokit', brolužiai, viešu kelužį	124
Jokit', brolužiai, viešu kelužiu	124
Ir atvažiavo iš Varšavo svečiai	125
Ir suklyko antelė ant marių	126
Išėjo bernelis in vainelę	126
Išeik', sesele, paklausk' balselio	127
Išjojo bernelis ant didžio kelio	128
Iš kur vakar, iš ten šendien' vakarų vėjalis	128
Iš vakarėlio vėjaliui pučiant	129
Jus brolukai – sakalukai	130
Kad aš ant laivo stovėjau	131
Kad aš augau pas motinėlą	132
Kad aš ėjau laukelio artie	132
Kad aš augau pas močiutę	133
Kad aš augau pas močiutę	133
Kad aš augau pas tėvelį	134
Kad aš augau pas tėvelį	136
Kad aš augau pas tėvelį	136
Kad aš augau pas tėvelį	138
Kad aš buvau didis ponas	139
Kad aš buvau mažas	140
Kad aš buvau pas tėvelį	143
Kad aš jojau per laukelį	143
Kad aš ėjau rutų sėt'	144
Kad aš turėčiau nuo tėvelio valelą	145
Kad aš turėčiau nuo tėvo tokią valią	145
Kad Dievulis duotų subatos sulauktie	146
Kad ne kentei, ne milėjai	146
Kad aš jojau per žalią girelą	147
Kalba nendrelė lygioj' lankelėj'	148
Kalba nendrelė su dobilėliu	148
Kas ant svieto dabar yra	149
Kas bernelio sumislyta	150
Kas do divai pas mus pasidarė	151

Kas do gadyne ant svieto	151
Kas šen naktį, per naktelę ant dvaro dundino	153
Kas ten geria, kas ten geria	154
Kas ten šę nakt' per naktelę ant dvaro dundėjo	155
Kas tuos' kapuose yra pakavotas	156
Kiek ant marių putų	157
Kirto, rentė bernelis klevelį	158
Ko liudit', seselės, ko ne dainuojat,	159
Ko nuliudai, broleli	159
Ko užsipoolei, tu bernuzeli	160
Ko vėjas putė, ko giria gaudė	160
Kuliau šėudus be grudų	161
Kuliau šėudus be grudų	161
Kunigėliai mieli, kur jus pasidėjot'	162
Kurs josi, broleli	163
Kur lygių – lygios lankos	164
Labas vakar's panele, panele	165
Lakštingala, grazi paukštelė	166
Lakštingalėlė, linksma paukšte	166
Leisk' močiute, mane in dvarą tarnautie	167
Lėkė vanagėlis per azerėlį	168
Linksmas metelis šis rudenėlis	168
Linksmos pavasario atėjo dienos	169
Lygiojoj' lankelėj' dabilėliai	173
Man karčiama ne naujiena	174
Mano suneli, dobileli	175
Mano tėvelio didis dvarelis	177
Mado tėvo didžiam dvarė	178
Mano tėvo didis dvaras	179
Mano tėvo dvaružij'	180
Margi dvarai, margi dvarai	180
Matušaite miela, milėk' mane vieną	181
Mergele mano jaunoji	182
Mes penki broliai šienelį pjovėm	182
Mes trys seselės kaip lelijėlės	183
Midutį gėriau	184
Miglotas rytas, tamsus aglynas	185
Močiute mano, mano širdele	185